

M^SUDRU JOURNAL

วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE UDON THANI RAJABHAT UNIVERSITY

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มีนาคม – เมษายน 2564) Vol.3 No.2 (March – April 2021)

ISSN 2228-8031 (Print) ISSN 2697-5300 (Online)

บทความวิจัย

- การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีและไม่ใช้ทางการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุนสาธารณะเพื่อตราสารทุนของไทย
อริญญา นาคหล่อ, ทัศนีย์ นิลโรจน์นัท และ อุกัย ตันละมัย 1
- การเปรียบเทียบประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อกันทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
พรลักษณ์ พลเดช, กุลชญา แว่นแก้ว, รัชนิยา บังเมฆ และ ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล 21
- การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม กรณีศึกษา หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสืออำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
กิตติศักดิ์ กลิ่นหมื่นไวย 33
- การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ชลลดา ม่วงรณัง และ วิมลวรรณ วงศ์ศิริ 45
- ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี
ธัญญาภรณ์ ใจปานแก่น 59
- การพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ
สิริกร ประทุม 71
- ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
สุภาวดี ไหว้อง 89
- การสำรวจความคิดเห็นของพนักงานต่อรูปแบบการจัดการองค์การและการประเมินประสิทธิภาพของตนเองของพนักงานเพื่อปรับรูปแบบองค์การให้แข่งขันได้ภายใต้ความไม่แน่นอนทางธุรกิจในยุคดิจิทัล: กรณีศึกษา บริษัทกริปปี้เอส (ประเทศไทย) จำกัด
นิศาชล ยืนยง และ ชินโสณ วิสฺฐนธิกริจา 105

วารสารวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มีนาคม – เมษายน 2564)
JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE
UDON THANI RAJABHAT UNIVERSITY
Vol. 3 No. 2
March – April 2021
ISSN 2228-8031 (Print)
ISSN 2697-5300 (Online)

วารสารวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มีนาคม – เมษายน 2564)

วัตถุประสงค์

วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการในกลุ่มสาขาต่าง ๆ ได้แก่ บริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป การบัญชี นิเทศศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยว และสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีและผู้เขียนจากหน่วยงานภายนอก เพื่อเป็นการเผยแพร่และส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการระหว่างคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และบุคคลทั่วไป โดยบทความที่ได้รับการตีพิมพ์นั้น ล้วนผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์บทความละ 2 ท่าน กำหนดรูปแบบการประเมินโดยผู้ประเมินไม่ทราบชื่อผู้เขียนบทความ และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้ประเมิน (Double-blind peer review)

เจ้าของ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

กำหนดการเผยแพร่

6 ฉบับต่อปี

ฉบับที่ 1 มกราคม – กุมภาพันธ์ (กำหนดออกเดือนกุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 มีนาคม – เมษายน (กำหนดออกเดือนเมษายน)

ฉบับที่ 3 พฤษภาคม – มิถุนายน (กำหนดออกเดือนมิถุนายน)

ฉบับที่ 4 กรกฎาคม – สิงหาคม (กำหนดออกเดือนสิงหาคม)

ฉบับที่ 5 กันยายน – ตุลาคม (กำหนดออกเดือนตุลาคม)

ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน – ธันวาคม (กำหนดออกเดือนธันวาคม)

การจัดพิมพ์

ฉบับละ 300 เล่ม

สถานที่พิมพ์

ศักดิ์ศรีอักษรการพิมพ์

เลขที่ 33 ถนนทหาร ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

โทรศัพท์: 042-341202 โทรสาร: 042-341203

สถานที่ติดต่อ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

อาคาร 3 เลขที่ 64 ถนนทหาร ตำบลหมากแข้ง

อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

โทรศัพท์: 042-211040 ต่อ 1160 โทรสาร: 042-211069

วารสารวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มีนาคม – เมษายน 2564)

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ ถาวรจักร์

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา ดุลยพัชร

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐ อมรภิญโญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

กองบรรณาธิการ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.สืบชาติ อันทะไชย

สาขาวิชาการตลาด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา ณ หนองคาย

สาขาวิชาการจัดการทั่วไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสกสรร สายสีเสด

สาขาวิชานิติศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภกฤต ปิติพัฒน์

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ อมรภิญโญ

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปณิธาน เมฆกมล

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์สิริ ชูศรีโหม

สาขาวิชาการท่องเที่ยว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุริสา จิตชัย

สาขาวิชาการบัญชี

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน

ศาสตราจารย์ ดร.ภูมิฐาน รังคกุลวัฒน์

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณ หวังเจริญเดช

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.เผ่าไทย วงศ์เหลา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา จิงสุวดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร บุญมี

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญฤดี พรชัยวิวัฒน์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ ศรีวัชรธรรมะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผไทรัตน์ ภาสน์พิพัฒนกุล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสุนันท์ ประเสริฐสังข์

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

วารสารวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มีนาคม – เมษายน 2564)

คณะกรรมการดำเนินงาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ญัฐ อมรภิญโญ	ประธานกรรมการ
อาจารย์กนกกานดา ไตจันทร์กอง	ผู้ช่วยประธานกรรมการ
อาจารย์สุชีรา สินทร์พยัคฆ์	ผู้ช่วยประธานกรรมการ
อาจารย์ณัฐศิริ พงศาพลี	ผู้ช่วยประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพรทรัพย์ เลิศปรีดากร	กรรมการฝ่ายตรวจสอบภาษาต่างประเทศ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาวิตรี บุญมี	กรรมการฝ่ายพิสูจน์อักษร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรชุนา มูลศรี	กรรมการฝ่ายพิสูจน์อักษร
ดร.สมคิด นามพร	กรรมการฝ่ายพิสูจน์อักษร
นางธนารีย์ เลิศนราพันธ์	กรรมการฝ่ายดำเนินการและจัดการ วารสารและฝ่ายพิสูจน์อักษร
นายชินโชติ หล้ามาชน	กรรมการฝ่ายดำเนินการและจัดการ วารสารและฝ่ายพิสูจน์อักษร
นายพีระชัย ศรีบุญเรือง	กรรมการฝ่ายสารสนเทศ
นางสาวชวพร แสงราม	กรรมการฝ่ายการเงินและพัสดุ
นายศุภกิตติ์ แก้วมะ	กรรมการฝ่ายการเงินและพัสดุ
นายณฤพนธ์ ลาลด	กรรมการฝ่ายออกแบบรูปเล่ม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ
วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มีนาคม – เมษายน 2564)

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา จิ่งสุวดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวงศ์ พูนพล	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ อินตะชน	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
รองศาสตราจารย์ ดร.เผ่าไทย วงศ์เหลา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมินทร เป้าธรรม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสุนันท์ ประเสริฐสังข์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลภัสสรดา พิษญาธีรนาถ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี โกกะนุช	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รชต สอนสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาวิตรี บุญมี	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนัญญา สิ้นชื่น	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภกฤต ปิติพัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ดร.ชินโสณ วิสิฐนิจิกิจา	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

บทบรรณาธิการ

วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เป็นสื่อกลางสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ ยึดมั่นในการเป็นเวทีทางวิชาการ ร่วมพัฒนาผลงานทางวิชาการ เผยแพร่ผลงานวิจัยที่หลากหลายสาขา ซึ่งมีประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจโดยรวม ทุกบทความได้ผ่านการพิจารณาลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหลากหลายสถาบัน โดยบทความในฉบับนี้มียุทธศาสตร์ความรู้หลากหลายแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นด้านการบัญชี พุทธทางปัญญา ตลาดหลักทรัพย์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม การจัดการโลจิสติกส์ การบริหารงานพัสดุ การจัดการและการประเมินประสิทธิภาพขององค์กร กองบรรณาธิการวารสารฯ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวารสารฯ ไว้เป็นอย่างสูง

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 (โควิด-19) ในปัจจุบันทำให้ผู้คนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลตัวเองให้มากขึ้น ภาครัฐและภาคธุรกิจต้องปรับเปลี่ยนและปรับตัว เพื่อลดความเสี่ยงในการการแพร่กระจายของเชื้อโรคต่างๆ การทำงานที่บ้านเป็นหนึ่งในมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) ในช่วงการแพร่ระบาด หากมองในแง่ดีการทำงานที่บ้านยังมีผลดีทั้งด้านค่าใช้จ่ายโดยตรงที่ลดลง เวลาที่ประหยัดได้จากการเดินทางที่ลดลง ซึ่งทำให้มีเวลาคิดและทำสิ่งที่ต้องการเพิ่มขึ้น กองบรรณาธิการวารสารฯ ขอร่วมเป็นกำลังใจและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิกฤตนี้อาจเป็นโอกาสในการกลับมาตั้งหลัก เพื่อเตรียมก้าวเดินหรือก้าวกระโดด ทั้งในทางวิชาการและการใช้ชีวิตจนกลายเป็น “ความปกติใหม่” (new normal) ในปัจจุบันและอนาคต

ณัฐ อมรภิญโญ
บรรณาธิการ

จริยธรรมในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บทบาทและหน้าที่ของผู้เขียนบทความ (Duties of Authors)

- บทความที่ส่งมาพิจารณาตีพิมพ์จะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อน
- ผู้เขียนบทความต้องไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น
- ข้อมูลในบทความจะต้องเกิดจากผลการทำวิจัยของผู้เขียน ไม่มีการบิดเบือนข้อมูลหรือให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ
- ผู้เขียนบทความต้องอ้างอิงผลงานของผู้อื่น หากมีการนำผลงานเหล่านั้นมาใช้ในผลงานตนเอง เช่น ภาพ ตาราง หรือข้อความที่เป็นเนื้อหา เป็นต้น รวมทั้งจัดทำรายการอ้างอิงท้ายบทความตามรูปแบบที่กำหนด
- ผู้เขียนต้องเขียนบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบและขนาดตัวอักษรที่วารสารกำหนดไว้
- ผู้เขียนที่มีชื่อในบทความ ต้องเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการบทความนั้นๆ จริง
- ผู้เขียนต้องระบุแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยนี้ และหากมีผลประโยชน์ทับซ้อนจะต้องระบุในบทความและแจ้งให้บรรณาธิการได้รับทราบ

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ (Duties of Editors)

- บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาคุณภาพบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนี้ และไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยผ่านการตีพิมพ์จากที่อื่นมาก่อนแล้ว
- บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความ แก่บุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องได้รับทราบ
- บรรณาธิการมีหน้าที่ในการคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความถูกต้องของระเบียบวิธีวิจัย และความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย มาเป็นหลักเกณฑ์ประกอบการตัดสินใจ
- บรรณาธิการต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียนและผู้ประเมินบทความ
- บรรณาธิการต้องมีการตรวจสอบบทความในด้านการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง
- หากตรวจพบการคัดลอกผลงานของผู้อื่น จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความทันที เพื่อแจ้งผลตอบรับหรือปฏิเสธการตีพิมพ์
- หากบรรณาธิการตรวจสอบพบว่า บทความมีการคัดลอกบทความอื่นโดยมิชอบ หรือปลอมแปลงข้อมูลอันเป็นเท็จ และเป็นเหตุให้ถูกถอดถอนบทความ หากผู้เขียนปฏิเสธการถอดถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอดถอนบทความได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนบทความ

จริยธรรมในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บทบาทหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ (Duties of Reviewers)

- ผู้ประเมินบทความ ต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาแก่บุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ
- หากผู้ประเมินบทความรับทราบว่าตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียนบทความ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ
- ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญเท่านั้น โดยพิจารณาจากเนื้อหาสาระในบทความว่ามีความสอดคล้องกับความเชี่ยวชาญของตนเอง
- หากผู้ประเมินบทความพบว่ามีส่วนหนึ่งส่วนใดของบทความที่มีความเหมือนหรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่นๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการได้รับทราบ

สารบัญ

บทบรรณาธิการ.....	vi
จริยธรรมในการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	vii
สารบัญ.....	ix
บทความวิจัย	
การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชีที่เกี่ยวข้อง กับการระดมทุนสาธารณะเพื่อตราสารทุนของไทย	
อรรฎา นาคหล่อ, กัญนิภรณ์ นิธิโรจน์ธน์ และ อุทัย ต้นละมัย.....	1
การเปรียบเทียบประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	
พรลักษณ์ พลเดช, กุลชญา แว่นแก้ว, รัชนิยา บังเมฆ และ ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล.....	21
การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม กรณีศึกษา หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสืออำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	
กิตติศักดิ์ กลิ่นหมื่นไวย.....	33
การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในกระบวนการเรียนรู้ ของบุคลากร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	
ชลลดา ม่วงชนัง และ วิมลวรรณ วงศ์ศิริ.....	45
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี	
ธัญญาภรณ์ ใจปานแก่น.....	59
การพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ	
สิริกร ประทุม.....	71
ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	
สุภาวดี ไหวว่อง.....	89
การสำรวจความคิดเห็นของพนักงานต่อรูปแบบการจัดการองค์การและการประเมิน ประสิทธิภาพของตนเองของพนักงานเพื่อปรับรูปแบบองค์การให้แข่งขันได้ภายใต้ ความไม่แน่นอนทางธุรกิจในยุคดิจิทัล: กรณีศึกษา บริษัททริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด	
นิศาชล ยืนยง และ ชินโสณ วิสิฐนิจิโก.....	105
คำแนะนำสำหรับผู้เขียน.....	117

ข้อความที่ปรากฏในบทความแต่ละเรื่องในวารสารวิชาการเล่มนี้
ไม่ใช่ความคิดเห็นและความรับผิดชอบของผู้จัดทำ บรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ และคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ความรับผิดชอบด้านเนื้อหาและการตรวจร่างบทความแต่ละเรื่อง
เป็นของผู้เขียนบทความแต่ละท่าน

การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชี
ที่เกี่ยวข้องกับการระดมทุนสาธารณะเพื่อตราสารทุนของไทย
A QUALITATIVE-EXAMINATION OF ACCOUNTING AND NON-ACCOUNTING
INFORMATION RELEVANT TO THAI EQUITY-BASED CROWDFUNDING

อริยญา นาคหล่อ¹ กัญนิภัทธี นิธิโรจน์ธน์¹ และ อุทัย ต้นละมัย¹

¹คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Aranya Narklor¹ Kanibhatti Nitirojntanad¹ and Uthai Tanlamai¹

¹Chulalongkorn Business School, Chulalongkorn University

(Received: August 10, 2020; Revised: November 9, 2020; Accepted: November 16, 2020)

บทคัดย่อ

การระดมทุนสาธารณะเพื่อตราสารทุนหรือการระดมทุนแบบคราวด์ฟันดิ้งเป็นแหล่งทุนรูปแบบใหม่สำหรับสตาร์ทอัพและธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย อย่างไรก็ตามในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการระดมทุนในลักษณะนี้สำเร็จเพียงบริษัทเดียวเท่านั้น ในขณะที่ในประเทศต่างๆ ประสบความสำเร็จในการระดมทุนสาธารณะเพื่อตราสารทุนเป็นอย่างมาก งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการใช้ข้อมูลทางการบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชีในบริบทของประเทศไทย ในมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 4 กลุ่ม โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนร่วมในการระดมทุน จำนวน 23 คน ซึ่งประกอบด้วย นักลงทุน 15 คน ผู้บริหารของบริษัทผู้แสวงหาเงินทุน 4 คน ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มคราวด์ฟันดิ้ง 3 คน และผู้แทนหน่วยกำกับดูแลระบบคราวด์ฟันดิ้ง 1 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับข้อมูลทางการบัญชีในเรื่องของผลตอบแทนทางการเงินที่คาดหวัง ประสิทธิภาพทางการเงิน งบการเงิน และอัตราส่วนทางการเงิน โดยข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการบัญชีที่เกี่ยวข้องเนื่องกับบริษัทผู้แสวงหาเงินทุนประกอบด้วย ทีมบริหารและพนักงาน ศักยภาพทางการตลาด ลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการ รูปแบบธุรกิจ การสื่อสาร จำนวนเงินระดมทุน และเครือข่ายของบริษัทผู้แสวงหาเงินทุน ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้ให้บริการแพลตฟอร์มและผู้แทนหน่วยกำกับดูแลระบบคราวด์ฟันดิ้ง ในการให้ความสำคัญต่อแนวความคิดความไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลระหว่างบริษัทผู้แสวงหาเงินทุนและนักลงทุน ทั้งนี้งานวิจัยนี้ได้พัฒนากรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยในอนาคต เพื่อศึกษาว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการระดมทุนสาธารณะเพื่อตราสารทุนจะนำข้อมูลทางการบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชีไปใช้อย่างไร โดยมีการเชื่อมโยงมุมมองทางการเงินเชิงพฤติกรรมกับประเด็นดังกล่าว

คำสำคัญ: การระดมทุนสาธารณะเพื่อตราสารทุน, ข้อมูลทางการบัญชีและไม่ใช่ทางการบัญชี, สตาร์ทอัพ, ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มคราวด์ฟันดิ้ง

ABSTRACT

Equity-based crowdfunding (ECF) is a new funding source for Thai startups and small and medium enterprises (SMEs). However, there has been only one ECF fundraising success story in Thailand during the past three years. Nevertheless, the premise of ECF is warranted by its success in many countries. The present study addresses the use of accounting and non-accounting information by four parties involved in the Thai ECF setting. Twenty-three in-depth interviews were conducted with representatives of the four parties: fifteen investors, four founders, three platform operators, and one crowdfunding regulator. The results show that the majority of participants focused on four types of accounting information: predicted financial returns, financial projections, financial statements, and financial ratios. They also paid a great deal of attention to non-accounting information, including various characteristics of founders or fund-seekers, namely management team and staff, marketing potential, product/service characteristics, business model, communication, amount of capital, and network. The results can help platform operators and regulators to address information asymmetries between founders and investors. Finally, a conceptual framework is developed for future research to examine how different parties use accounting and non-accounting information by incorporating the behavioral finance perspective.

Keywords: Equity-based Crowdfunding, Accounting and Non-accounting Information, Startups, SMEs, Crowdfunding Platform Operators

INTRODUCTION

Startups¹ and small and medium enterprises (SMEs)² drive economic growth, foster economic recovery and innovation, and fulfill business ecosystems. However, a lack of funding at their early- or seeding- stage can result in the failure of startups and SMEs (Paakkari, 2016). Traditional banks or financial institutions examine the financial statements of borrowers before giving loans to these startups. Without proper accounting data, it would be challenging for startups and SMEs to access this type of funding source. Consequently, startups and SMEs tend to use their savings. According to the European Startup Monitor (2016), 84.5% came from fund seekers' savings, 29.6% from family and friends, and 26.5% from government subsidies.

Since 2009, crowdfunding has become an alternative source of funds for startups, new entrepreneurs, and small business operators that typically involves the use of internet platforms. There are four crowdfunding models: reward-based, donation-based, lending-based (also known as Peer-to-Peer lending or P2P lending), and equity-based crowdfunding. Despite extensive research on lending-based and reward-based crowdfunding, the drivers of investment decisions in equity-based crowdfunding (ECF) are likely to differ from other crowdfunding models (Ahlers, Cumming, Günther, & Schweizer, 2015; Mollick, 2014). The reason is that investors in the ECF is primarily focused on financial gain as opposed to philanthropic motivation or obtaining new products/ discounts/ special options as in the reward-based model.

Regulators worldwide pay close attention to ECF because of its complexity, the large amount of investment, the high risk, and the impact on the large number of investors. There are many risks associated with ECF, including intellectual copyright issues, market rejection, campaign failure, administrative and accounting problems, regulatory and compliance risks, and fraud (Rechtman & O'Callaghan, 2014; Tomboc, 2013; Valanciene & Jegeleviciute, 2013). Hornuf and Schmitt (2016) asserted that ECF tends to be risky. They studied 303 campaigns from 22 different ECF platforms in Germany, from September 2011 to December 2015 and found 210 (69%) successfully funded campaigns, 54 (18%) failed campaigns, and 39 (13%) with no publicly available information about funding status.

Most academic studies focus on the determinants of successful donation-based and reward-based crowdfunding campaigns, especially from the Kickstarter platform (Koch & Cheng, 2016; Kuppuswamy & Bayus, 2015; Marom, Robb, & Sade,

¹ Startups refer to a group of individuals or small business organizations established with few personnel and resources, but they have ideas and innovations (<http://www.industry.go.th/>).

² SMEs refer to companies with paid up capital in the accounting period not exceeding 5 million baht and revenue from sales of goods and services in the accounting period not exceeding 30 million baht (<http://www.rd.go.th/>).

2016; Mollick, 2014). However, not much research exists to shed light on what information is used by the key parties in the ECF context. None of them has investigated ECF in terms of using accounting and non-accounting information from the perspectives of fund seekers, investors, and platform operators. In the business world, fund seekers tend to overstate the value of their firms, whereas investors cannot observe the firm's actual value. Information asymmetry results in an adverse selection problem between fund seekers and investors in the ECF and might be more severe than that of traditional capital markets because investors may not be able to obtain reliable financial information. The operator of the ECF platform creates opportunities for fund seekers and investors by matching their interests, by serving as a communication medium, and by establishing rules and guidelines to promote good governance for ECF investment. For the Thai ECF environment, on December 30, 2019, “*Company A*” was the first successful online equity-based crowdfunding campaign in Thailand. The company raised a total of THB 18.6 million within 90 days on the SINWATTANA platform and offered dividends equal to half its net profit, or a dividend payout ratio of 50%. There were 77 investors involved in this ECF campaign, including three foreigners and 10-12 local high-net-worth and institutional investors. This not only sheds light on the benefit for startups and SMEs to leverage the Thai ECF fundraising in their pursuit of growth, but also reflects the future of the alternative finance industry.

RESEARCH OBJECTIVE

This study aims to analyze accounting and non-accounting information that is related to ECF investment. The study explores whether and how ECF platform operators can mitigate information asymmetry between fund seekers and investors. This study investigates accounting and non-accounting information that is used by fund seekers to attract investment through an ECF campaign and examines the information which influences ECF investors.

LITERATURE REVIEW

1. Crowdfunding

Although crowdfunding appears to be relatively new in today's raising capital, it has existed for some time. For instance, the pedestal of the Statue of Liberty was funded by Americans through crowdfunding donations where more than 160,000 donors, including young children, businessmen, street cleaners, and politicians, donated money to build the base of the statue (Tomboc, 2013). Research has

revealed four types of crowdfunding: donation-based, reward-based, lending-based (P2P), and equity-based crowdfunding. Hossain and Oparaocha (2017) examined the characteristics of the different types of crowdfunding, for example, motivation and expected return of funders, type of contribution, classification of contract, complexity, and risk appetite.

This study focuses on equity-based crowdfunding (ECF). Investors receive equity in a company in return for their investment. Investors may receive profit sharing or make capital gains. This type of crowdfunding has the potential to promote the seed-stage activity of startups. Popular crowdfunding platforms include Crowdcube from the U.K. and FundersClub from the U.S. With different types of crowdfunding, Mollick (2014) and Ahlers et al. (2015) revealed that the ECF context is different from other crowdfunding contexts. ECF concentrates on sharing future profits or offering returns from a plan. Although many studies have explored the factors affecting crowdfunding success, especially in the context of donation-based and reward-based crowdfunding, only a few studies have revealed the key factors affecting ECF investment decisions. Previous studies concentrated on examining the success factors using secondary data, particularly from the Kickstarter.com platform (Koch & Cheng, 2016; Kuppaswamy & Bayus, 2015; Robertson & Wooster, 2015; Tran, Dontham, Chung, & Lee, 2016). The success factors identified in existing crowdfunding literature, whether for reward-based, donation-based, or lending-based crowdfunding may also apply to ECF. Nonetheless, the use of a qualitative method in the present study should confirm these factors, and at the same time, reveal additional factors that affect investment decisions in ECF campaigns.

2. Fund seeker perceptions

Some researchers found that personal networks, such as families and friends, Facebook friends, and social networks, played an important role in fundraising. They also stated that fund seekers who had extensive social networks were more likely to succeed in fundraising than those who did not (Angerer, Brem, Kraus, & Peter, 2017; Brown, Mawson, Rowe, & Mason, 2018; Courtney, Dutta, & Li, 2017; Koch & Cheng, 2016; Li et al., 2016; Löher, 2017; Lukkarinen, Teich, Wallenius, & Wallenius, 2016; Mollick, 2014; Moritz, Block, & Lutz, 2015; Walthoff-Borm, Schwienbacher, & Vanacker, 2018). Moreover, fund seeker personality, staff education and experience, preparedness and passion may enhance the trustworthiness of projects (Ahlers et al., 2015; Angerer et al., 2017; Cumming, Meoli, & Vismara, 2019; Li et al., 2016; Mamonov & Malaga, 2018; Moritz et al., 2015). Setting an excessive funding goal, an inadequate

funding amount, the lack of a substantial business plan, a long funding period, project delays, and prior project failure may also affect the credibility of fund seekers (Courtney et al., 2017; Forbes & Schaefer, 2017; Koch & Cheng, 2016; Lukkarinen et al., 2016; Mollick, 2014; Signori & Vismara, 2018; Vulkan, Åstebro, & Sierra, 2016). Thus, perceptions of the fund seeker is a key success factor for fundraising.

3. Investor perceptions

Ahlers et al. (2015) and Moritz et al. (2015) revealed that retail investors tended to lack investment experience and had little verified information, a low level of financial sophistication and usually ignored risks. However, communication between investors and fundseekers can decrease the information asymmetries between them. For instance, a face-to-face oral presentation by a fund seeker may create a good first impression for investors. Two-way communication can lead to sympathy, openness, and trustworthiness between the investors and fund seekers (Angerer et al., 2017; Estrin, Gozman, & Khavul, 2018; Moritz et al., 2015). Lukkarinen et al. (2016), also revealed that the availability of financial statements and financial projections is positively associated with the number of investors, but not the amount of fundraising. In addition, financial statement information and forecasts reflect the credibility and capability of a company. Many researchers (Koch and Cheng (2016), Forbes and Schaefer (2017), and Estrin et al. (2018)) asserted that investors would like to see fund seekers present their action plans, project risk detail level, project the risk of failure, and risk section length. These factors appear to play a significant role in investors' decisions.

4. Crowdfunding platform operators

Moritz et al. (2015) and Koch and Cheng (2016) revealed that platform operators have a responsibility to consider and clarify fund seeker information, such as products, market segments, previous financial support, past successful/failed funded projects, and exit strategy. Platform reputation, such as track-record and trustworthiness, is an essential success factor (Cumming et al., 2019; Forbes & Schaefer, 2017; Löher, 2017; Moritz et al., 2015). Gabison (2014) also found that platform operators play a role in preventing fraud or decreasing the likelihood of project failure. These operators have a responsibility to clarify campaign information, design extensive anti-fraud procedures to protect their project investors, and increase the platform's trustworthiness.

In general, an ECF platform that is approved by a regulator would gain trust and reduce the perceived uncertainty of ECF investment. This study explored two ECF platforms that were approved by the Securities and Exchange Commission of Thailand (SEC). The first platform, called the "LIVE", is owned by the Stock Exchange of Thailand (SET). The LIVE platform, approved by SEC on October 24, 2017, is operated by LiveFIN Corp, Ltd., with 99.99% shares held by the SET. The second platform, "SINWATTANA Equity Crowdfunding," is not affiliated to any regulatory bodies. The "SINWATTANA" platform, run by the Phoenixict Co., Ltd., was approved by the SEC on November 8, 2018.

5. Information asymmetry

Adverse selection and moral hazard problems arise from information asymmetries between contracting parties. Adverse selection occurs before entering into a contract. Moral hazard, on the other hand, is a hidden action problem that emerges as the principal cannot observe the agent's actions until after the contract is in place. This study focuses on the adverse selection problem. According to Akerlof (1970), the adverse selection problem, known as the "lemons" problem in the capital market, exists between entrepreneurs and potential investors whereby an entrepreneur has an incentive to overstate the value of their firm, but investors cannot assess the firm's actual value. Wright and Robbie (1996), revealed that when valuing a firm, investors use accounting and non-accounting information to mitigate the adverse selection problem between entrepreneurs and investors. Investors may put effort into due diligence to verify the robustness of accounting information, especially profit and cash flow forecasts.

6. Accounting vs. Non-Accounting Information

This study divides information into two categories - accounting and non-accounting information. Accounting information refers to the type of information that appears in the company's complete or partial financial statements (or financial reports) - statement of financial position, income statement, or cash flow statement (Bruns, 1968). It includes financial forecasts because IASB argues that predictive value is relevant if it helps users of the financial statements in predicting the future trend of businesses.

Non-accounting information refers to information as being qualitative, narrative and future-oriented prose that relates to business data, such as the firm's competitive advantage, marketing plans, and the description of the team, which

affect a decision-making standpoint (Bruns, 1968; Kirsch, Goldfarb, & Gera, 2009). Therefore, any other information that is not related to business data, such as entrepreneurs' facial trustworthiness, is not included in this study.

According to Kirsch et al. (2009) a business plan, in general, consists of eight components: (1) an explanation of the product/process, (2) a description of the target market/industry analysis, (3) the value proposition, (4) the firm's competitive advantage(s), (5) the business stage, (6) a description of the team, (7) the marketing plan, and (8) financial and revenue models (projecting revenue estimates). Therefore, component (8), the financial and revenue models (projecting revenue estimates), represents accounting information in this study while the other components (1) – (7) are regarded as non-accounting information.

To conclude, even though the literature offers many crowdfunding success factors, prior research has seldom studied the perspectives of participants in ECF simultaneously. Very little in-depth knowledge is available about how the three main groups of participants, namely fund seekers, investors, and ECF platform operators, provide and use accounting and non-accounting information in the ECF context. This study aims to fill this gap in the ECF literature by identifying how accounting information is employed in investor decision making on ECF investment. The study also hopes to provide empirical evidence to demonstrate that ECF is a valuable fundraising mechanism for startups and SMEs whose longevity would, in turn, help to boost employment and GDP, and enhance economic solvency in Thailand.

RESEARCH METHODOLOGY

1. Participants

This study conducted a total of 23 interviews covering four main groups of participants, of whom 15 were male and 8 were female with an average age of 42 years old. Investors included 15 potential investors who had investment experience with an average of 16 years in SET, startups, or SMEs. The four fund seekers were three CEOs/MDs of firms that are involved with the LIVE platform, and the CEO of the firm involved with the SINWATTANA platform. The three participants from the two ECF platforms included a director of the LIVE platform, an assistant director of the LIVE platform, and the CEO/Founder of the SINWATTANA platform. The representative of the ECF regulator group was a senior officer from the FinTech Department of the Securities and Exchange Commission (SEC). Table 1 summarizes the characteristics of the interviewees.

2. Research tools

This study used interview guidelines, one-on-one semi-structured interviews, and a snowballing technique to gather data from multiple sources, and content as well as thematic analysis was employed to analyze the qualitative data systematically (Kvale & Brinkmann, 2009).

3. Data collection

Qualitative data is (a source of) information that can be analyzed (by employing a well-grounded method) to yield detailed descriptions and explanations of behaviors and attitudes. The data were collected from 23 interviewees between September and December 2019. Each interview session lasted between 50 and 80 minutes, and the total transcription duration was 200 hours.

Table 1 Characteristics of interviewee

Type	Business	Education	Profession	Gender	Age (average)	Investment experience (average years)	Length of the interview (average minutes)
Investor	Business consulting Business investment Incubator Technology	Bachelor degree(5) Master degree (9) Ph.D. degree (1)	CEO	Male(2)	53	26	75
			Co-Founder	Male(2)	42	14	60
			Director	Male(5)	38	14	65
				Female(2)			
			Angel Investor	Male(3) Female(1)	45	18	75
Fund seeker	Service Retail trade Technology	Bachelor degree(3) MPh.D. degree (1)	CED	Male(1)	43	-	50
				Female(1)			
			Director	Male(1) Female(1)	44	-	80
Platform	ECF platform operator	Master degree (2) Certificate (1)	Director	Male(1) Female(2)	44	-	60
Regulator	ECF regulator	Master degree	Senior Officer	Female	40	-	60

4. Data analysis

Based on qualitative research design theory, this study developed a conceptual framework (summarized in two propositions) addressing key-accounting and non-accounting information, investor behavior, and the relationships with ECF investment decisions. Data from each interview was transcribed verbatim and included all the utterances of the speakers and non-verbal sounds. The data was then coded line-by-line and phase-by-phase to assess individual interview implications. The

initial list of codes was based on researcher knowledge by using the NVivo software version 12, a software program that supports qualitative research. A third-party consultant reviewed the codes with the original transcriptions. To check the credibility of the information gathered, two individual investors read and analyzed the same set of transcripts. Table 2 presents the information from the interviewees by category. From coding and categorization to abstraction, this study developed a "theoretical framework - the core of the emerging theory" (Glaser & Strauss, 1967). The study also formulated two propositions relating to the role of accounting and non-accounting information, investor behavior, and the decision making of retail investors in the ECF environment.

Table 2 Categories of information

Type Information	Investor 1	Investor 2	Investor 3	Investor 4	Investor 5	Investor 6	Investor 7	Investor 8	Investor 9	Investor 10	Investor 11	Investor 12	Investor 13	Investor 14	Investor 15	Fund seeker 1	Fund seeker 2	Fund seeker 3	Fund seeker 4	Platform 1	Platform 2	Platform 3	Regulator 1
<i>Accounting</i>																							
Financial statements	●	●			●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●		●	●	●	●	
Financial projection	●	●			●		●		●		●	●	●	●	●	●						●	
Expected financial returns					●	●		●				●		●									
Financial ratio								●	●			●											
<i>Non-Accounting</i>																							
Fund seeker characteristic		●	●		●	●	●	●	●	●		●	●	●	●				●				
Product/Service characteristic			●		●			●				●		●		●		●				●	●
Business model		●				●	●	●				●	●	●							●		
Teamwork						●	●				●		●	●					●			●	
Communications					●									●					●	●			
Market potential				●	●	●																	
Networks													●						●	●			

RESEARCH FINDINGS

1. Accounting information

Accounting information is essential for investment decision making. Four categories of accounting information are shown in Table 3: (1) financial statements, (2) financial projection, (3) expected financial returns, and (4) financial ratios. Lukkarinen et al. (2016) revealed that the availability of financial statements and financial projection is positively associated with the number of investors. Financial statement information and forecasts also signal credibility and capability for companies. Some studies showed that high funding goals were negatively associated with funding success (Cumming & Johan, 2013; Mollick, 2014).

Table 3 Types of accounting information

Type	Quote
Financial statements	If you are an SME and you want to raise fund, your financial statement needs to be reliable or efficiency certified. Or at least, the firm must be potentially profitable. There must be some net profits. <i>(Investor 5)</i> We need to look at the statement of financial position first. It's the stability of the firm. What is their liability? How much stakeholder percentage is? What is the book-price? It's like a medical checkup before the decision. Is this firm sick? If it is sick, we'll screen it out. We won't get involved in its business. <i>(Investor 8)</i> Is your financial statement ready to be presented? Are you ready to show everything to the public? <i>(Founder 4)</i>
Financial projection	Forecast needs to be logical. If I ask how you came up with this figure, the firm must be able to explain it. Logic is crucial. If you want me to invest, you need to tell me how much I will earn after I pay this amount of money. What is my profit from this investment? <i>(Investor 7)</i> I'll take a look at the financial projection of the founder as a baseline. Then I'll calculate how much I will invest and earn in the future. I'll customize the scenario by myself. <i>(Investor 11)</i> Yes, I have to prepare the auditing financial statement from the previous year. Of course, because we raise a fixed amount of money for the certain number of share so I have to do financial forecasts. <i>(Founder 2)</i>
Expected financial returns	We expect that investments in startups offer 30 times benefits in 4-8 years. <i>(Investor 6)</i> Expected income is a priority for sure, but nobody knows if it's just selling dreams. We can just wait and see. <i>(Investor 8)</i> I just want my business to grow 12%-15% annually until that day. That's good enough. <i>(Investor 14)</i>
Financial ratios	I'll take a look at the P.E. (Price to Earnings Ratio) which will tell you how healthy is your business? <i>(Investor 8)</i> Normally we realize that startup's liquidity ratio is not very good, but we can see if it is reasonable. <i>(Investor 9)</i> I believe it depends on the industry. We'll consider ROE and ROI. <i>(Investor 12)</i>

2. Non-Accounting information

The analysis of the transcriptions revealed seven interesting aspects of non-accounting information (Table 4): (1) fund seeker characteristics, (2) product/service, (3) business model, (4) teamwork, (5) communications, (6) market potential, and (7) network.

Table 4 Types of non-accounting information

Information	Quote
Fund seeker characteristics	Fund seekers need to be transparent. You want their money! You want their support! But if you close off, who's gonna give it to you? It's about mentality. And here you are just to take other people's money or you are here to be transparent. Ask for support and have integrity. (<i>Investor 15</i>) Fund seekers must give priority to honesty and trustworthiness. They must respect each other. They also need to ensure that the firm is going to make profits and return the money to the investors at the time specified. (<i>Founder 4</i>)
Product/Service	If the product has potential and prospect of success, no need go after anyone. Investors will jump at your fundraising for sure, but the problem is there is no product, no product modification at all. (<i>Investor 5</i>) I'll consider if the products have prospect of success. How long will it take? Is it rarely produced in Thailand? (<i>Founder 1</i>)
Business model	The exit strategy must be clear. It may cause a firm less attention. They've already invested in you business. How can the take their money back? Will the value be able to increase? They'll think there is no exit for them or no secondary market. (<i>Investor 7</i>) Business model is to find a new perspective for developing a business that makes the world a better place. Your product can solve customers' pain points. (<i>Investor 13</i>)
Teamwork	Staff is a factor for decision-making. I always try to visit their offices to meet their staff. (<i>Investor 14</i>) Every single staff member must be in the same team with us. They need to know what our firm is doing; for example, if we are fundraising, they all have to help with the P.R. as well for the whole team can achieve our goals together. (<i>Founder 4</i>)
Communications	You need a communication channel to introduce yourself to investors as they will know what you are doing and they need to feel that what the purpose of your fundraising is. (<i>Investor 5</i>)
Market potential	We'll take a look at the members. Then we'll see the growth of the pattern since we can compare the market sizes. (<i>Investor 5</i>) We look at the market size and then look at defensibility. (<i>investor 6</i>)
Network	We need to build networks from family, friends, and acquaintances. Persuade them to join our network. Make them trust us and ensure that their money won't disappear. Then the fundraising will be successful. (<i>Founder 4</i>)

3. Development of conceptual framework (initial)

In summary, the data illustrate that although individually, accounting and non-accounting information is important to stakeholders in the ECF, mixed information types (both accounting and non-accounting) have more impact on the decisions of retail investors. Based on the the qualitative findings of the present study, an initial conceptual framework is shown in Figure 1. This study, therefore, proposes the following:

P1. The use of different types of information, accounting, non-accounting, and mixed, will affect the decisions of retail investors differently in equity-based crowdfunding.

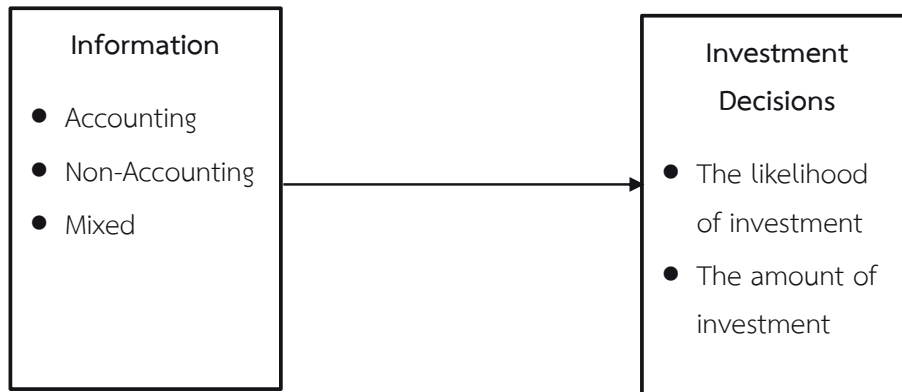

Figure 1 A conceptual framework (initial) for retail investor decision making in equity-based crowdfunding

4. Development of conceptual framework (extended)

Behavioral Investor Type (BIT) examines recognition and emotional factors which influence the limited human rationality. BIT also explains the psychological effects on investment activities, and it can even better illustrate the fact that ordinary investors are not rational, and their decisions are limited. Regarding investment decision making processes, Pompian (2011) revealed that investors rely on forecasts and their knowledge. Therefore, human judgment, behavior, and welfare are essential factors that may yield effects that differ from traditional economic assumptions. Consequently, this study proposes the following:

P2. Investor behavior affects the decisions of retail investors in equity-based crowdfunding.

5. Summary of main results and conceptual framework

In the real business environment, fund seekers tend to overstate the value of their firms whereas investors cannot assess the firm's actual value. This information asymmetry results in an adverse selection problem between fund seekers and investors. In the ECF setting, this phenomenon might be more severe than in traditional capital markets because investors may not be able to obtain reliable financial information. This study found that all participants want the ECF

platform operators to provide investment education to the investor, particularly retail investors. Since ECF is a new funding source, there has been only one success story in the ECF fundraising in Thailand during the past three years.

The key results of this study are that all participants discussed accounting information by focusing on predicted financial returns, financial projections, financial statements, and financial ratios. Notably, most investors believed that all of the financial projections of the ECF campaign were overstated, but they tended to use the information as the basis for making their forecast situations. Regarding non-accounting information, all participants paid attention to the fund seeker's characteristics, the management team and staff, marketing potential, product/service characteristics, business model, communication, amount of capital, and networks.

However, similar to prior studies, the results from the investors' interviews indicated that investors' behavior was not always in line with the criteria of rationality. Some reviews stated that the majority of investors felt that they had sufficient knowledge and experience in investing, particularly male investors with high education and more extensive portfolios, who often considered themselves to be more knowledgeable (Bikas, Jurevičienė, Dubinskas and Novickytė, 2013; Graham, Harvey, & Huang, 2009; Hirshleifer & Hong Teoh, 2003). These investors also felt competent to trade more often and to have a more diversified portfolio. In real-life situations, investors are usually blamed for their irrational decisions and beliefs because they react too emotionally in stressful situations (Hirshleifer & Hong Teoh, 2003). By incorporating the qualitative findings into the present study, a conceptual framework (Figure 2) is proposed for further research on the ECF investment of retail investors.

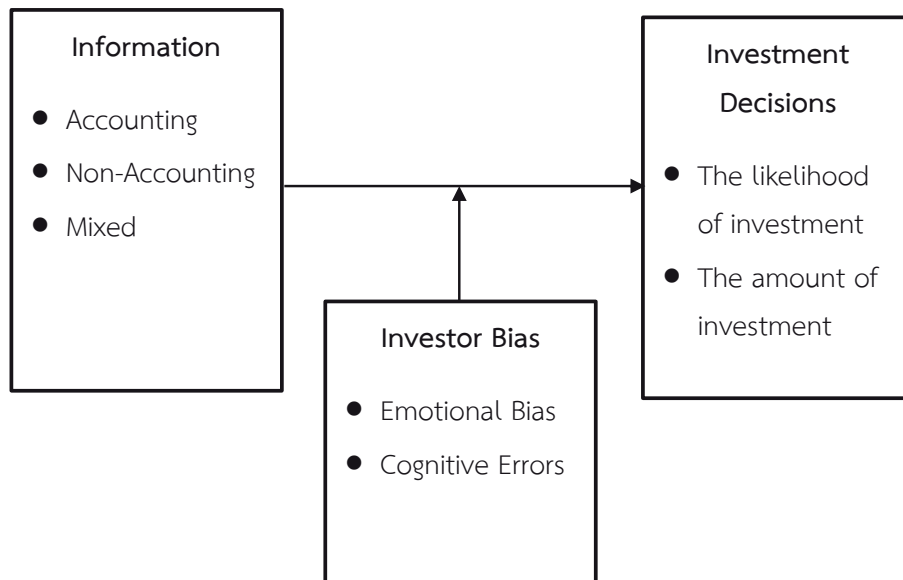

Figure 2 A conceptual framework (extended) for retail investor decision making in equity-based crowdfunding

DISCUSSION

This study investigated accounting and non-accounting information which is used by fund seekers to attract ECF and the information which influences investor decisions on ECF investment were also examined. Despite its practical relevance, most academic studies have focused on the determinants of successful crowdfunding campaigns in donation-based and reward-based crowdfunding but little research has been conducted to shed light on what information is used by key parties in the ECF context. This study filled the research gap by utilizing a qualitative research design based on 23 in-depth interviews with fund seekers, investors, platform operators, and regulators. The study reveals how investors use accounting information and how accounting information provided by fund seekers exhibited the desirable qualitative characteristics for investment decisions.

1. Academic and practitioner contribution

This study can contribute to the existing research in a in four ways. First, the provision of key accounting and non-accounting information can help the platform operators to screen potential ECF campaigns, which would increase the number of successful fundraising campaigns. The findings are also valuable to fund seekers by

identifying the characteristics of accounting and non-accounting information that influence investment decisions.

Second, the findings led to the development of a systematic model of collaborative information to support the decision making of ECF investors. Investors who are interested in startups and SMEs will have guidelines to determine the fund seekers who have excellent business ideas or smart SMEs with new technologies and who are confident and passionate about their products/services. At the same time, entrepreneurs will have the opportunity to pledge their projects for funding with relevant information.

Third, ECF platform operators should focus on the communication of both accounting and non-accounting information to fund seekers and investors. Enterprise information, especially fund seeker characteristics and financial statements, should be in a clear and straightforward format because a fund seeker pays attention to the things that yield success. A simple financial statement format also helps investors to monitor and make financial projections. Retail investors, in particular, need relevant, useful information in an uncomplicated format.

Finally, the findings can reduce the information asymmetries between fund seekers and investors, especially in the adverse selection case. This study provides insight into the use of accounting and non-accounting information that influence investment decision making in the ECF context. The more investment the fund seekers obtain, the greater the ECF fundraising achievement, and the greater the likelihood of longevity for startups and SMEs in Thailand's economic system.

The limitations of this study should also be noted. The findings are limited by the specific ECF fundraising context of this study and may not apply to other countries or other crowdfunding models. This study focused on the Thai equity-based crowdfunding market with regulation by the Securities and Exchange Commission (SEC). Furthermore,, this study has not investigated debt-based crowdfunding, which the SEC has proposed as alternative fundraising for startups and SMEs.

2. Future research

Despite these limitations, the researcher believes that various different aspects can be investigated in further study. Firstly. it is important to test the conceptual framework proposed in this study with quantitative or experimental research. Secondly, it is also advised to further research various aspects of behavioral finance since different investors invest differently: some investors are rational; others have biased beliefs that affect their investment decisions. Therefore, assessing the

influence of emotional factors on an investor's rationality in the ECF context would be beneficial. Thirdly, deals with how regulators can strike a balance between giving latitude to the risks absorbed by ECF participants and issuing a stringent directive to the trustworthiness of ECF campaigns. The following questions could also be addressed: What would increase the fundraising success of ECF?; Is debt-based crowdfunding more useful to startups and SMEs in Thailand?; and which types of business are best suited to crowdfunding?

REFERENCES

- Ahlers, G. K. C., Cumming, D., Günther, C., & Schweizer, D. (2015). Signaling in Equity Crowdfunding. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 39(4), 955-980.
- Akerlof, G. (1970). The market for lemons. *Quarterly Journal of Economics*, 84(3), 488-500.
- Angerer, M., Brem, A., Kraus, S., & Peter, A. (2017). Start-up funding via equity crowdfunding in Germany—a qualitative analysis of success factors. *The Journal of Entrepreneurial Finance*, 19(1), 1.
- Bikas, E., Jurevičienė, D., Dubinskas, P., & Novickytė, L. (2013). Behavioural finance: The emergence and development trends. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 82, 870-876.
- Brown, R., Mawson, S., Rowe, A., & Mason, C. (2018). Working the crowd: Improvisational entrepreneurship and equity crowdfunding in nascent entrepreneurial ventures. *International Small Business Journal*, 36(2), 169-193.
- Bruns, W. J. (1968). Accounting information and decision-making: some behavioral hypotheses. *The Accounting Review*, 43(3), 469-480.
- Courtney, C., Dutta, S., & Li, Y. (2017). Resolving information asymmetry: Signaling, endorsement, and crowdfunding success. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 41(2), 265-290.
- Cumming, D., & Johan, S. (2013). Demand-driven securities regulation: evidence from crowdfunding. *Venture Capital*, 15(4), 361-379.
- Cumming, D., Meoli, M., & Vismara, S. (2019). Investors' choices between cash and voting rights: Evidence from dual-class equity crowdfunding. *Research Policy*, 48(8), 103740.
- Estrin, S., Gozman, D., & Khavul, S. (2018). The evolution and adoption of equity crowdfunding: entrepreneur and investor entry into a new market. *Small Business Economics*, 51(2), 425-439.

- Forbes, H., & Schaefer, D. (2017). Guidelines for Successful Crowdfunding. **Procedia CIRP**, **60**, 398-403.
- Gabison, G. A. (2015). Equity crowdfunding: All regulated but not equal. **DePaul Bus. & Comm. LJ**, **13**(3), 359.
- Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (1967). **The discovery of grounded theory: strategies for qualitative theory**. New York: Traylor & Francis Group.
- Graham, J. R., Harvey, C. R., & Huang, H. (2009). Investor competence, trading frequency, and home bias. **Management Science**, **55**(7), 1094-1106.
- Hirshleifer, D., & Hong Teoh, S. (2003). Herd behaviour and cascading in capital markets: A review and synthesis. **European Financial Management**, **9**(1), 25-66.
- Hornuf, L., & Schmitt, M. (2016). Success and failure in equity crowdfunding. **CESifo DICE Report**, **14**(2), 16-22.
- Hossain, M., & Oparaocha, G. O. (2017). Crowdfunding: Motives, Definitions, Typology and Ethical Challenges. **Entrepreneurship Research Journal**, **7**(2), 20150045.
- Kirsch, D., Goldfarb, B., & Gera, A. (2009). Form or substance: the role of business plans in venture capital decision making. **Strategic Management Journal**, **30**(5), 487-515.
- Koch, J.-A., & Cheng, Q. (2016). The Role of Qualitative Success Factors in the Analysis of Crowdfunding Success: Evidence from Kickstarter. In **Proceedings of the 20th Pacific Asia Conference on Information Systems (PACIS 2016)**, Taiwan: Chiayi.
- Kuppuswamy, V., & Bayus, B. L. (2015). Crowdfunding creative ideas: The dynamics of project backers in Kickstarter. In **Proceedings of the 20th Pacific Asia Conference on Information Systems (PACIS 2016)**, Taiwan: Chiayi.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). **InterViews : learning the craft of qualitative research interviewing**. California: SAGE.
- Li, X., Tang, Y., Yang, N., Ren, R., Zheng, H., & Zhou, H. (2016). The value of information disclosure and lead investor in equity-based crowdfunding: An exploratory empirical study. **Nankai Business Review International**, **7**(3), 301-321.
- Löher, J. (2017). The interaction of equity crowdfunding platforms and ventures: an analysis of the preselection process. **Venture Capital**, **19**, 51-74.
- Lukkarinen, A., Teich, J. E., Wallenius, H., & Wallenius, J. (2016). Success drivers of online equity crowdfunding campaigns. **Decision Support Systems**, **87**, 26-38.

- Mamonov, S., & Malaga, R. (2018). Success factors in Title III equity crowdfunding in the United States. **Electronic Commerce Research and Applications**, 27, 65-73.
- Marom, D., Robb, A., & Sade, O. (2016). **Gender dynamics in crowdfunding (Kickstarter): Evidence on entrepreneurs, investors, deals and taste-based discrimination**. Retrieved January 15, 2020, from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2442954
- Mollick, E. (2014). The dynamics of crowdfunding: An exploratory study. **Journal of Business Venturing**, 29(1), 1-16.
- Moritz, A., Block, J., & Lutz, E. (2015). Investor communication in equity-based crowdfunding: a qualitative-empirical study. **Qualitative Research in Financial Markets**, 7(3), 309-342.
- Paakkari, P. (2016). **Success factors in reward based and equity based crowdfunding in Finland**. Master of Science in Information and Service Management, Department of Information and Service Economy, School of Business. Aalto University.
- Pompian, M. M., (2011). **Behavioral finance and wealth management: how to build investment strategies that account for investor biases**. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Rechtman, Y., & O'Callaghan, S. (2014). Understanding the basics of crowdfunding. **The CPA Journal**, 84(11), 30.
- Robertson, E., & Wooster, R. B. (2015). **Crowdfunding as a social movement: The determinants of success in Kickstarter campaigns**. Retrieved January 15, 2020, from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2631320
- Signori, A., & Vismara, S. (2018). Does success bring success? The post-offering lives of equity-crowdfunded firms. **Journal of Corporate Finance**, 50, 575-591.
- Tomboc, G. F. B. (2013). The lemons problem in crowdfunding. **The John Marshall Journal of Information Technology & Privacy Law**, 30:2, 253.
- Tran, T., Dontham, M. R., Chung, J., & Lee, K. (2016). **How to succeed in crowdfunding: a long-term study in kickstarter**. Retrieved January 15, 2020, from https://www.researchgate.net/publication/305637974_How_to_Succeed_in_Crowdfunding_a_Long-Term_Study_in_Kickstarter
- Valanciene, L., & Jegeleviciute, S. (2013). Valuation of crowdfunding: benefits and drawbacks. **Economics and Management**, 18(1), 39-48.

- Vulkan, N., Åstebro, T., & Sierra, M. F. (2016). Equity crowdfunding: A new phenomena. **Journal of Business Venturing Insights**, 5, 37-49.
- Walthoff-Borm, X., Schwienbacher, A., & Vanacker, T. (2018). Equity crowdfunding: First resort or last resort? **Journal of Business Venturing**, 33(4), 513-533.
- Wright, M., & Robbie, K. (1996). Venture capitalists, unquoted equity investment appraisal and the role of accounting information. **Accounting and Business research**, 26(2), 153-168.

การเปรียบเทียบประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

COMPARISON OF INDUSTRY TYPES ON INTELLECTUAL CAPITAL OF
THAI LISTED COMPANIES

พรลักษ์มี พลเดช¹ กุลชญา แวนแก้ว¹ รัชเนีย บังเมฆ¹ และ ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล¹

¹คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

Phornlaksmi Phondet¹ Kulchaya Waenkaeo¹ Ratchaneeya Bangmek¹ and Chaiyot Sumritsakun¹

¹Faculty of Business Administration, Maejo University

(Received: August 29, 2020; Revised: November 18, 2020; Accepted: November 26, 2020)

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2558-2560 จำนวนทั้งสิ้น 879 ตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE-WAY ANOVA) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระดับทุนทางปัญญาแตกต่างกันโดยรวม อุตสาหกรรมทรัพยากรมีทุนทางปัญญาสูงสุดรองลงมาได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างและอุตสาหกรรมเทคโนโลยี เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า อุตสาหกรรมเทคโนโลยีมีทุนทางกายภาพสูงสุดรองลงมาคือกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภค อุตสาหกรรมทรัพยากรมีทุนมนุษย์สูงสุดรองลงมาคืออุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ทุนมนุษย์ และ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภคมีทุนโครงสร้างสูงสุดรองลงมาคืออุตสาหกรรมเทคโนโลยี

คำสำคัญ: ทุนทางปัญญา, ทุนทางกายภาพ, ทุนมนุษย์, ทุนโครงสร้าง, ประเภทอุตสาหกรรม

ABSTRACT

The purpose of this study is to compare types of industries affecting the intellectual capital of listed companies in the Stock Exchange of Thailand, by collecting data throughout year 2015-2017, a total number of 879 samples, by means of descriptive statistics and one-way analysis of variance (ONE-WAY ANOVA) in data analysis.

The results of the study found that overall, the listed companies in the Stock Exchange of Thailand had different levels of intellectual capital. The Resource Industry had the highest intellectual capital, followed by the Real Estate and Construction Industry, and the Technology Industry. The paired comparison found that the Technology Industry had the highest physical capital, followed by the Consumer Products Industry. The Resource Industry had the highest human capital,

followed by the Human Capital Real Estate Industry and the Consumer Products Industry had the highest structural capital, followed by the Technology Industry.

Keywords: Intellectual Capital Coefficient, Physical Capital, Human Capital, Structure Capital, Industry Type

บทนำ

การบริหารธุรกิจบนฐานความรู้ (Knowledge based economic) มีแนวโน้มที่จะสามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันสูงกว่าธุรกิจอื่น โดยเฉพาะกิจการที่มีทุนทางปัญญาสูงย่อมจะมีความสามารถในการดำเนินงานและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรได้มากขึ้น Edvinsson and Malone (1997) ให้คำนิยามทุนทางปัญญาคือความรู้ การประยุกต์ประสบการณ์เทคโนโลยีขององค์กรความสัมพันธ์กับลูกค้าความชำนาญของผู้เชี่ยวชาญซึ่งจะส่งให้กิจการสามารถแข่งขันได้ในอนาคต ดังนั้น จึงสามารถกล่าวได้ว่าทุนทางปัญญาเป็นทรัพยากรอันมีมูลค่าของกิจการที่สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันเหนือกว่าคู่แข่งโดยทฤษฎีมุมมองบนพื้นฐานทรัพยากร (Resource based View of the firm: RBV) กล่าวว่าลักษณะที่สำคัญของทรัพยากรเชิงกลยุทธ์ซึ่งจะก่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันแบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย คือ 1) ทรัพยากรนั้นต้องมีคุณค่าในการดำเนินธุรกิจและการแข่งขันอย่างแท้จริง (Valuable Resources) เช่น ความมีชื่อเสียงของกิจการ ความสัมพันธ์ทางธุรกิจ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี 2) ทรัพยากรนั้นต้องหายาก (Rare Resources) องค์กรจะมีความได้เปรียบทางการแข่งขันหากองค์กรนั้นมีทรัพยากรที่จัดหาได้ยาก 3) ทรัพยากรนั้นต้องไม่สามารถลอกเลียนแบบได้หรือหากจำเป็นต้องเลียนแบบก็ต้องมีต้นทุนสูง (Imitate Resources) เช่น วัฒนธรรม ความเชื่อถือ เป็นต้น 4) ทรัพยากรเหล่านั้นไม่สามารถหาทดแทนได้ (Non-substitutable Resources) Barney (2001) โดยที่ทรัพยากรของกิจการทั้ง 4 ลักษณะสามารถทำให้กิจการเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันสูงทำให้กิจการมีโอกาสนในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่กิจการได้ในอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งทุนทางปัญญาของกิจการที่สะท้อนได้ถึงความแตกต่างของกิจการหากธุรกิจใดมีมูลค่าทุนทางปัญญาสูงย่อมจะส่งผลต่อโอกาสในการเติบโตของธุรกิจในอนาคต ทุนทางปัญญาประกอบด้วย 1) ทุนทางกายภาพ (Physical Capital) 2) ทุนมนุษย์ (Human Capital) และ 3) ทุนโครงสร้าง (Structure Capital) (Pulic, 1998)

1. ทุนทางกายภาพ (Physical Capital) หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต หรือเป็นปัจจัยพื้นฐานในการผลิตที่สนับสนุนการดำรงชีวิตของประชาชน เช่น การคมนาคมขนส่ง ระบบไฟฟ้า ประปา ระบบพลังงาน การสื่อสาร โทรคมนาคม โบราณวัตถุ โบราณสถาน หรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ การผลิตสินค้าและบริการ ทุนทางกายภาพเป็นหนึ่งในสินทรัพย์ที่ประเมินยากที่สุด ถือเป็นทุนถาวรซึ่งมีความเหมาะสมกับบางอย่างเช่น เครื่องจักรในการผลิตเพราะไม่มีสภาพคล่อง เพราะโดยปกติแล้วจะออกแบบเพื่อตอบสนองสินค้าเฉพาะด้านเท่านั้น ในทางกลับกันมูลค่าของทุนทางกายภาพสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดหลายปีที่ผ่านมาหรือสามารถเพิ่มมูลค่าได้ด้วยการอัพเกรดสินทรัพย์หรือการเปลี่ยนแปลงของบริษัท ที่มีผลต่อมูลค่าของสินทรัพย์ (อภิชัย พันธเสน, 2546)

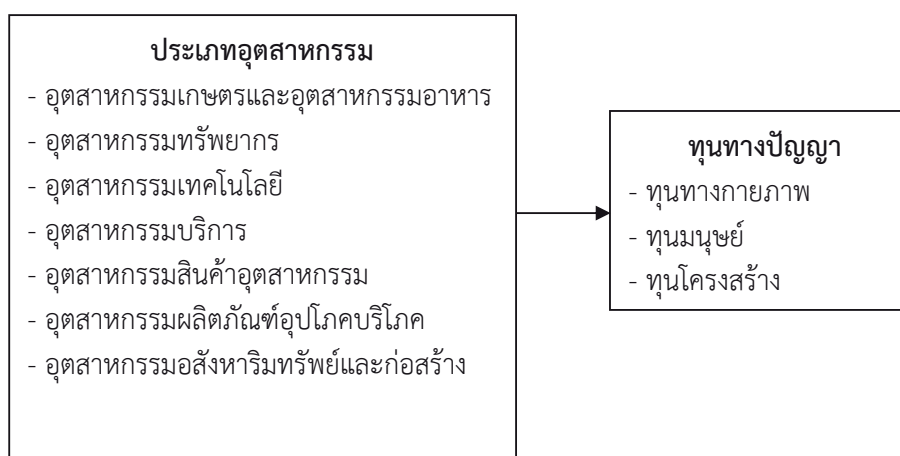
2. **ทุนมนุษย์ (Human Capital)** ปรากฏขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2504 โดยนักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบลชื่อ Theodore W. Schultz, (1971) ได้เขียนบทความเรื่อง Investment in Human Capital ทุนมนุษย์ คือ ความสามารถหลายๆ อย่างที่อยู่ในตัวคนทั้งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งทุนมนุษย์มีอยู่ในทุกอุตสาหกรรมเพราะทุนมนุษย์เกิดจากการสะสม ความรู้ ความสามารถ ความคิด การประดิษฐ์ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งเป็นรากฐานของนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ เป็นความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ (Clarke et al, 2011) และเป็นกลยุทธ์ของแต่ละอุตสาหกรรม ทุนมนุษย์ จึงหมายถึง การสะสมความรู้ของพนักงานที่มีมูลค่าต่อองค์กร หากองค์กรไหนที่ไม่มีทุนมนุษย์ก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ กล่าวได้ว่าความสามารถของมนุษย์ทุกคนจึงเป็นพื้นฐานของทุนมนุษย์ และทุนมนุษย์นั้นเป็นรากฐานของทุนทางปัญญา มนุษย์แต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกันออกไป การใช้เหตุผล การใช้เครื่องมือที่สามารถสร้างนวัตกรรมต่างๆ และก่อให้เกิดมูลค่าต่อองค์กรในที่สุด แสดงให้เห็นว่า ความได้เปรียบในการแข่งขันเกิดจากบุคคลที่มีใช้ตัวสินค้า มนุษย์ คือ ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดสำหรับองค์กรในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

3. **ทุนโครงสร้าง (Structural Capital)** หมายถึง องค์ความรู้หมุนเวียนที่อยู่ภายในอุตสาหกรรม และสามารถถ่ายทอดสู่พนักงานซึ่งที่สามารถเชื่อมต่อทุนมนุษย์ให้เกิดพลังแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทวีคูณ สิ่งที่ยังคงอยู่กับองค์กรถึงแม้ว่าพนักงานจะลาออกไป เช่น นโยบาย วัฒนธรรม Herholdt (2004) กล่าวว่า ทุนโครงสร้างคือ การประมวลเอาความรู้ที่ได้มาเก็บไว้ภายนอกตัวพนักงาน Chen et al (2005) แสดงให้เห็นว่า ทุนโครงสร้างมีส่วนที่ช่วยสนับสนุนบุคคลให้ปรับปรุงทุนทางปัญญา โครงสร้างของทุนโครงสร้างที่แข็งแกร่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาทุนมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแบ่งปันความรู้ ประเด็นที่สำคัญสำหรับทุนโครงสร้าง คือ การแบ่งปันความรู้ ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งโดยการสื่อสารทางกายภาพ โทรศัพท์ และสังคมออนไลน์ ดังนั้น หากองค์กรมีนโยบายที่ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ทั้งระหว่างผู้บริหารและพนักงาน พนักงานและผู้ขาย พนักงานและลูกค้า ฯลฯ ก็จะทำให้มีสังคมแห่งการเรียนรู้เกิดขึ้น เกิดการแลกเปลี่ยนและการแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกันมากขึ้น วัฒนธรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการแบ่งปันความรู้ก็เป็นสิ่งที่องค์กรควรสร้างให้เกิดขึ้น ดังนั้น ทุนโครงสร้างเป็นทุนทางปัญญาที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรม ทำให้อุตสาหกรรมมั่นใจได้ว่าจะมีทุนทางปัญญาที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อุตสาหกรรมต่อไปได้ในระยะยาว

อย่างไรก็ตามพบว่า คุณลักษณะของกิจการที่แตกต่างกันสะท้อนได้ถึงทุนทางปัญญาที่ต่างกันจากการศึกษาการศึกษาของ Jian Xu and Jingsuo Li (2019) พบว่า อุตสาหกรรมแต่ละประเภทมีทุนทางปัญญาต่างกันโดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงกับอุตสาหกรรมที่ไม่มีเทคโนโลยีสูงจะมีทุนทางปัญญาต่างกัน โดยอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงจะมีทุนมนุษย์สูงกว่าขณะที่ Kianto et al. (2010) พบว่า กิจการที่มุ่งเน้นการให้บริการมีทุนมนุษย์มากขึ้นและมีการสร้างทุนทางปัญญามากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Bontis (2001) ได้ศึกษาเรื่องประเภทอุตสาหกรรมกับทุนทางปัญญา พบว่า อุตสาหกรรมเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมบริการ มีการลงทุนในทุนทางปัญญาด้านทุนมนุษย์มากที่สุด ทุนทางปัญญา หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน แต่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับองค์กรได้ซึ่งเกิดจากความรู้ความสามารถที่อยู่ในตัวบุคคลคนนั้น กระบวนการปฏิบัติงานต่างๆ ระบบการบริหารที่ดี จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสร้างความได้เปรียบและผลประโยชน์ให้กับองค์กร (อาภรณ์ แก้วพนงค์, 2561)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการจัดโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group) และหมวดธุรกิจ (Sector) ของบริษัทจดทะเบียนเพื่อให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจใกล้เคียงกันได้อยู่ในหมวดเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ผู้ลงทุนสามารถเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างบริษัทจดทะเบียนได้และนำไปประกอบการตัดสินใจลงทุนได้อย่างเหมาะสม (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558) 1) กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร 2) กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร 3) กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี 4) กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ 5) กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม 6) อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคและบริโภค 7) กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างและ 8) กลุ่มธุรกิจการเงิน

โดยแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีลักษณะและการดำเนินกิจการแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการเปรียบเทียบประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีคำถามงานวิจัยประเภทของอุตสาหกรรมแตกต่างกันมีทุนทางปัญญาแตกต่างกันอย่างไร และมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประเภทอุตสาหกรรมที่มีผลต่อทุนทางปัญญาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างและการเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่ได้มาจากการเงินประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) รายงานประจำปี และข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต โดยมีขอบเขตการศึกษากลุ่มอุตสาหกรรม 7 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภค กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ทั้งนี้ไม่รวมตลาดหลักทรัพย์ใหม่ MAI กลุ่มบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน คือ กลุ่มบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กลุ่มธนาคาร และกลุ่มบริษัทประกันชีวิตและประกันภัย เป็นบริษัทที่อยู่ในหมวดธุรกิจการเงินนี้จะมีสินทรัพย์และหนี้ระยะยาวที่แตกต่างกับหมวดธุรกิจอื่น เนื่องจากลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัทเหล่านี้แตกต่างจากบริษัทใน

หมวดอุตสาหกรรมอื่น กลุ่มบริษัทเหล่านี้ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของหน่วยงานเฉพาะและมีหลักเกณฑ์อื่นๆ นอกจากนี้ยังไม่รวมถึงบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ บริษัทที่ถูกถอดถอนออกจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วน โดยทำการศึกษา 3 ปี พ.ศ. 2558 – 2560 และมีตัวอย่างที่สมบูรณ์จำนวน 879 ตัวอย่างจึงนำไปวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป

2. การวัดค่าตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประเภทอุตสาหกรรมผู้วิจัยได้กำหนดเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม (Nominal scale) จำนวน 7 กลุ่มได้แก่ กลุ่มที่ 1 อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร (AGRI) กลุ่มที่ 2 อุตสาหกรรมทรัพยากร (RESOURCE) กลุ่มที่ 3 อุตสาหกรรมเทคโนโลยี (TECH) กลุ่มที่ 4 อุตสาหกรรมบริการ (SERVICE) กลุ่มที่ 5 อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม (IND) กลุ่มที่ 6 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคและบริโภค (CONS) กลุ่มที่ 7 อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROP)

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทูทางปัญญา ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคำนวณทูทางปัญญา (Value Added Intellectual Coefficient (VAIC) ตามการศึกษาของ Public (1998) โดยมีขั้นตอนการคำนวณดังนี้

2.1 ทูทางปัญญา (Value Added Intellectual Coefficient) คือ $VAIC = VACA + VAHC + STVA$

2.2 ทูทางกายภาพ (Value added of capital employee) คือ $VACA = VA/CA$

2.3 ทูมนุษย์ (Value added of human capital) คือ $VAHC = VA/HC$

2.4 ทูโครงสร้าง (Structural capital Value added) คือ $STVA = SC/VA$

โดย VA คำนวณจาก $OP + EC + D + A$ โดยที่ EC คือ ค่าใช้จ่ายพนักงานทั้งหมด D คือ ค่าเสื่อมราคา A คือ ค่าตัดจำหน่าย OP คือ กำไรจากการดำเนินงาน CA วัสดุค่าได้จาก สินทรัพย์รวม - สินทรัพย์ไม่มีตัวตนทั้งนี้สินทรัพย์รวมทั้งหมดของกิจการ HC คำนวณจากการลงทุนในทุนมนุษย์ หรือ เงินเดือน ค่าแรง สวัสดิการ หรือ ผลประโยชน์อื่นๆ ที่จ่ายให้แก่พนักงานในงวดปีบัญชีปัจจุบัน โดยใช้ “ค่าใช้จ่ายพนักงาน” ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และ SC คือทุนโครงสร้าง คำนวณจาก $VA - HC$

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ความถี่ และ 2) สถิติอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE-WAY ANOVA) Least-Significant Different

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทุนทางปัญญาโดยรวม แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาของทุนทางปัญญาโดยรวม

ประเภท อุตสาหกรรม	N	ทุนทางปัญญา		ทุนทางกายภาพ		ทุนมนุษย์		ทุนโครงสร้าง	
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. เกษตรและอาหาร	116	5.21	1.85	0.21	0.14	2.46	1.97	2.53	1.44
2. ทรัพยากร	66	6.65	3.93	0.18	0.61	4.74	4.29	1.72	0.46
3. เทคโนโลยี	71	5.66	2.75	0.34	0.54	2.32	2.02	3.00	2.33
4. บริการ	214	5.31	1.74	0.25	0.16	2.41	1.56	2.64	1.81
5. สินค้าอุตสาหกรรม	146	5.46	1.76	0.20	0.98	2.73	1.89	2.52	1.68
6. ผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภค	73	5.93	2.04	0.32	0.36	1.54	0.51	4.07	2.23
7. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	193	6.14	3.10	0.18	0.51	4.09	3.4	1.85	0.94
รวม	879	5.68	2.46	0.23	0.36	2.93	2.62	2.51	1.72

จากตารางที่ 1 พบว่า ทุนทางปัญญามีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 5.68 โดยอุตสาหกรรมทรัพยากรมีทุนทางปัญญาสูงสุด รองลงมาอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ด้านทุนทางกายภาพ พบว่า อุตสาหกรรมเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคและบริโภค ด้านทุนมนุษย์ พบว่า อุตสาหกรรมทรัพยากรมีทุนมนุษย์สูงสุด รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และด้านทุนโครงสร้าง พบว่า อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคและบริโภคมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมเทคโนโลยี

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างทุนทางปัญญาโดยรวมตามประเภทอุตสาหกรรม แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 2-9

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างทุนทางปัญญาโดยรวมตามประเภทอุตสาหกรรม

VAIC	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	168.811	6	28.135	4.730	.000***
Within Groups	5186.917	872	5.948		
Total	5355.728	878			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 *มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.10

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างทุนทางปัญญาโดยรวมตามประเภทอุตสาหกรรม

ทุนทางปัญญา							
	AGRI	RESOURCE	TECH	SERVICE	IND	CONS	PROP
	(N = 116)	(N = 66)	(N = 71)	(N = 214)	(N = 146)	(N = 73)	(N = 193)
AGRI		-1.43989*** (0.02)	-.45295	-.10217	-.25110	-.72370	-.92783
RESOURCE			.98694	-1.33772*** (0.02)	1.18879	.71619	.51206
TECH				.35078	.20185	-.27075	-.47488
SERVICE					-.14893	-.14893	-.82566
IND						-.47260	-.67673
CONS							-.20413

*** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 *มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.10

จากตารางที่ 2 พบว่า ประเภทอุตสาหกรรมต่างกันมีทุนทางปัญญา โดยรวมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ดังตารางที่ 3 พบว่า อุตสาหกรรมทรัพยากร อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมบริการมีทุนทางปัญญาแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยอุตสาหกรรมทรัพยากรมีทุนทางปัญญาโดยรวมมากกว่าอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมบริการ

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างทุนปัญญาด้านทางกายภาพตามประเภทอุตสาหกรรม

VAIC	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	2.194	6	.366	2.77	.011**
Within Groups	114.946	872	.132		
Total	117.139	878			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 *มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.10

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างทุนทางปัญญาด้านทุนทางกายภาพตามประเภทอุตสาหกรรม

ทุนทางกายภาพ							
	AGRI	RESOURCE	TECH	SERVICE	IND	CONS	PROP
	(N = 116)	(N = 66)	(N = 71)	(N = 214)	(N = 146)	(N = 73)	(N = 193)
AGRI		.03174	-.12415* (0.02)	-.03657	.01262	-.10244	.03106
RESOURCE			-.15589* (0.01)	-.06831	-.01912	-.13418* (0.00)	-.0006
TECH				.08758	.13677* (0.00)	.02171	.15521* (0.00)
SERVICE					.04919	-.06588	.06831
IND						-.11507* (0.02)	.01843
CONS							1.3350* (0.00)

*** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 *มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.10

จากตารางที่ 4 พบว่า ประเภทอุตสาหกรรมต่างกันมีทุนปัญญาด้านทุนทางกายภาพแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ดังตารางที่ 5 พบว่า อุตสาหกรรมเทคโนโลยี อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมทรัพยากร อุตสาหกรรมสินค้า อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีทุนทางกายภาพแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 โดยพบว่า ทุนทางกายภาพของกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสูงกว่าอุตสาหกรรมอื่น สอดคล้องกับ Jian Xu and Jingsuo Li (2019) พบว่า อุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงจะมีทุนทางปัญญา สูงกว่าอุตสาหกรรมที่ไม่มีเทคโนโลยีสูง นอกจากนี้พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้า อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์และบริโภค และกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีทุนทางกายภาพแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 โดยอุตสาหกรรมสินค้ามีทุนทางกายภาพน้อยกว่า

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างทุนมนุษย์ตามประเภทอุตสาหกรรม

VAIC	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	736.930	6	122.822	20.246	.000
Within Groups	5290.048	872	6.067		
Total	6026.978	878			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 *มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.10

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างทุนทางปัญญาด้านทุนมนุษย์ตามประเภทอุตสาหกรรม

ทุนมนุษย์							
	AGRI (N = 116)	RESOURCE (N = 66)	TECH (N = 71)	SERVICE (N = 214)	IND (N = 146)	CONS (N = 73)	PROP (N = 193)
AGRI		-2.283231* (0.00)	.13930	.05437	-.26754	.92219	1.63473* (0.00)
RESOURCE			2.42162* (0.00)	2.33669* (0.00)	2.01478* (0.00)	3.20450* (0.00)	.64749
TECH				-.08493	-.40684	.78289	-1.44713* (0.00)
SERVICE					-.32191	.86781	1.68920* (0.00)
IND						1.18973	-1.36729* (0.00)
CONS							-2.55702* (0.00)

*** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 *มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.10

จากตารางที่ 6 พบว่า ประเภทอุตสาหกรรมต่างกันมีทุนมนุษย์ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ดังตารางที่ 7 พบว่า อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีทุนทางปัญญาแตกต่างกันกับอุตสาหกรรมทรัพยากร อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ และการก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 พบว่า อุตสาหกรรมทรัพยากรมีทุนมนุษย์แตกต่างกันกับอุตสาหกรรมเทคโนโลยี อุตสาหกรรมบริการ อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคและบริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 โดยพบว่า อุตสาหกรรมทรัพยากรมีทุนมนุษย์มากกว่า

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างทุนโครงสร้างตามประเภทอุตสาหกรรม

VAIC	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	323.415	6	53.903	20.443	.000***
Within Groups	2299.267	872	2.637		
Total	2622.682	878			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 *มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.10

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างทุนทางปัญญาด้านทุนโครงสร้างตามประเภทอุตสาหกรรม

ทุนโครงสร้าง							
	AGRI (N = 116)	RESOURCE (N = 66)	TECH (N = 71)	SERVICE (N = 214)	IND (N = 146)	CONS (N = 73)	PROP (N = 193)
AGRI		.80917	-.47515	-.11623	.00244	-1.54482* (0.00)	.67231
RESOURCE			-1.28431* (0.00)	-.92540* (0.01)	-.80672	-2.35399* (0.00)	-.13686
TECH				.35891	.47759	-1.06967* (0.00)	1.14746* (0.01)
SERVICE					.11868	-1.42858* (0.00)	.78855* (0.00)
IND						-1.54726* (0.00)	.66987* (0.02)
CONS							2.21713* (0.00)

*** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 *มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.10

จากตารางที่ 8 การทดสอบค่าความแปรปรวนของประเภทอุตสาหกรรมในแต่ละกลุ่มต่อทุนโครงสร้างโดยรวมพบว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พบว่า อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคและบริโภคมีทุนทางโครงสร้างแตกต่างกันทุกกลุ่มทุกกลุ่มอุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 โดยอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคและบริโภคมีแนวโน้มมีทุนโครงสร้างมากกว่าทุกกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่า อุตสาหกรรมทรัพยากรมีทุนทางโครงสร้างแตกต่างกันกับกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 และพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีทุนทางโครงสร้างแตกต่างกันกับอุตสาหกรรมเทคโนโลยี อุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 โดยพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีแนวโน้มน้อยกว่า

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระดับทุนทางปัญญา (VAIC) แตกต่างกันโดยพบว่า อุตสาหกรรมทรัพยากรมีทุนทางปัญญาโดยรวมสูงสุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างและอุตสาหกรรมเทคโนโลยี สอดคล้องกับ Jian Xu and Jingsuo Li (2019) พบว่า อุตสาหกรรมแต่ละประเภทมีทุนทางปัญญาต่างกันโดยอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงจะมีทุนมนุษย์สูงกว่าอุตสาหกรรมที่ไม่เน้นเทคโนโลยี เมื่อเปรียบเทียบทุนกายภาพรายคู่พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมต่างกันมีทุนทางกายภาพต่างกันโดยอุตสาหกรรมเทคโนโลยีมีทุนกายภาพสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภค

โดยทุนทางกายภาพเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นปัจจัยพื้นฐานในการผลิตของกิจการได้แก่ อาคาร โรงงานสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่กิจการใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ

ผลการเปรียบเทียบทุนมนุษย์รายคู่พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมต่างกันมีทุนมนุษย์ต่างกันโดย อุตสาหกรรมทรัพยากรมีทุนมนุษย์สูงสุด รองลงมาคือ อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ทุนมนุษย์มีอยู่ในทุกอุตสาหกรรมเพราะทุนมนุษย์เกิดจากการสะสม ความรู้ ความสามารถ ความคิด การประดิษฐ์ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งเป็นรากฐานของนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ เป็นความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ Clarke et al. (2011) และจะช่วยส่งเสริมให้กิจการมีความได้เปรียบทางการแข่งขันได้ในอนาคต และผลการเปรียบเทียบทุนโครงสร้างรายคู่พบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมต่างกันมีทุนโครงสร้างต่างกันโดยอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภคมีทุนโครงสร้างสูงสุด รองลงมาคือ อุตสาหกรรมเทคโนโลยี สอดคล้องกับ Chen et al (2005) กล่าวว่าทุนโครงสร้างมีส่วนที่ช่วยสนับสนุนบุคคลให้ปรับปรุงทุนทางปัญญาทุนโครงสร้างที่แข็งแกร่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาทุนมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยทุนโครงสร้างจะช่วยให้กิจการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่อุตสาหกรรมระยะยาวต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การนำไปใช้ในเชิงทฤษฎี จากผลการวิจัยสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีฐานทรัพยากรในการอธิบายเกี่ยวทรัพยากรที่มีคุณค่าของกิจการที่สะท้อนได้ถึงทุนทางปัญญาของกิจการ ได้แก่ ทุนทางกายภาพ ทุนมนุษย์ ทุนโครงสร้าง หากกิจการมีสินทรัพย์ที่สะท้อนได้ถึงทุนทางปัญญาแล้วนั้นกิจการจะสามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันเหนือกว่าคู่แข่งได้ในระยะยาว

สำหรับการนำไปใช้ในการปฏิบัติทุนทางปัญญาดึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญสำหรับทุกกลุ่มอุตสาหกรรม โดยที่ซึ่งผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะการบริหารจัดการทุนทางปัญญาที่มีอยู่ให้เกิดคุณค่าและมูลค่าเพิ่มสูงสุดแก่กิจการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ทำการเปรียบเทียบประเภทกิจการที่มีผลต่อทุนทางปัญญาในภาพรวม ดังนั้น งานวิจัยในอนาคตควรทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทุนทางปัญญากับต้นทุนเงินทุนซึ่งพบว่า มีการศึกษาในต่างประเทศแต่ยังไม่พบการศึกษาในประเทศไทยซึ่งอาจให้ผลแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการจัดโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group). สืบค้นเมื่อ 13 พฤษภาคม 2563, จาก www.set.or.th.
- อภิชัย พันธเสน และคณะ. (2546). การประยุกต์พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- อารณ์ แก้วทนต์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยทุนทางปัญญากับคุณภาพกำไรและมูลค่าราคาตามตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 32(102), 98-115.
- Barney, J. B. (2001). Resource-based theories of competitive advantage: A ten-year retrospective on the resource-based view. *Journal of management*, 27(6), 643-650.
- Bontis, N. (2001). Assessing Knowledge Assets: A Review of the Models Used to Measure Intellectual Capital. *International Journal of Management Reviews*, 3(1), 41-60.
- Chen, M.C., S.J. Cheng, Y. Hwang. (2005). An empirical investigation of the relationship between intellectual capital and firms' market value and financial performance. *Journal of Intellectual Capital*, 6(2), 159-176.
- Clarke, M., Seng, D., & Whiting, R. H. (2011). Intellectual capital and firm performance in Australia. *Journal of intellectual capital*, 12(4), 505-529.
- Edvinsson, L. & Malone, M. S. (1997). *Intellectual capital: realizing your company's true value by finding its hidden brainpower*.
- Herholdt. (2004). *South African Journal of Childhood Education* 4(1), 42-60.
- Jian Xu and Jingsuo Li. (2019). The impact of intellectual capital on SMEs' performance in China Empirical evidence from non-high-tech vs. high-tech SMEs. *Journal of Intellectual Capital*, 20(4), 488-509.
- Kianto, A., Hurmelinna-Laukkanen, P. and Ritala, P. (2010). Intellectual capital in service and product oriented companies, *Journal of Intellectual Capital*, 11(3), 305-325.
- Pulic A. (1998). *Measuring the Performance of Intellectual Potential in Knowledge Economy*. National University.
- Theodore W. Schultz. (1971). *The Role of Education and of Research*. New York: Free Press.

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม กรณีศึกษา หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ
อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
ECOTOURISM MANAGEMENT BY COMMUNITY PARTICIPATION : A CASE STUDY OF
BAAN SAM KHA COMMUNITY, HUA SUEA SUB-DISTRICT,
MAE THA DISTRICT, LAMPANG PROVINCE.

กิตติศักดิ์ กลิ่นหมื่นไวย¹

¹คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

Kittisak Klinmuenwai¹

¹Faculty of Business Administration, Northern College

(Received: July 25, 2020; Revised: November 18, 2020; Accepted: November 26, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม กรณีศึกษา หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง และเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริม การท่องเที่ยวไปพร้อมกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน พื้นที่ โดยศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการมีส่วนร่วม ของชุมชน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนในชุมชน จำนวน 300 คนและใช้ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชนจำนวน 3 คน โดยใช้สถิติพรรณนาเพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์ผลสรุปการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความสามัคคีและมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน ระดับมาก ในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านการมี ส่วนร่วมในการประสานงานในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในขณะที่ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วม รับผลประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะในการศึกษาระยะ ถัดไป ควรที่จะศึกษาในรูปแบบการระดมความคิดเห็นร่วมกันของทุกฝ่ายที่จะมีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่า จะเป็นหน่วยงานราชการในท้องถิ่น นักวิจัย รวมไปถึงเอกชนที่จะได้รับประโยชน์จากการส่งเสริม การท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อร่วมกันศึกษาการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชน และแนวทางการกำหนดรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนใกล้เคียง เพื่อเชื่อมโยงให้ครอบคลุม

คำสำคัญ: การจัดการท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, การมีส่วนร่วมโดยชุมชน

ABSTRACT

This research aims to study of community-based ecotourism management: A case study of Baan Sam Kha community, Hua Suea Sub-district, Mae Tha District, Lampang Province. And to find ways to promote tourism as well as conserving natural resources for the benefit of ecotourism in the area by studying the concepts

and theories about tourism, ecotourism and community involvement. Data were collected from a questionnaire from a sample of 300 subjects in the community and 3 community leaders by in-depth interviews. Data was used by descriptive statistics to find mean and standard deviation to analyze content. The results found that most population was engaged in ecotourism management, coordination in management at a high level management participation in planning ecotourism management, coordination, tourism activity, and benefit were at a medium level. Suggestions for the next phase of study. It should also be studied in a form of brainstorming among all parties to be involved. Whether local government agencies, researchers and private individuals will benefit from promoting tourism in the area. To jointly study in the formulation of tourism activities and creative tourism in the community area. And guidelines for defining tourism routes of nearby communities to connect them to include

Keywords: Tourism management, Ecotourism, Communities participation

บทนำ

จังหวัดลำปางมีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะที่มีความหลากหลายเหมาะแก่การเดินทางเข้ามาเยือนของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ดอยป่าเมี่ยง อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล ที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์และรักษาระบบนิเวศและยังเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญที่หล่อเลี้ยงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจังหวัดลำปางมาตราប់เท่าทุกวันนี้ จังหวัดลำปางยังคงเอกลักษณ์ที่โดดเด่น โดยนารณ์มาเป็นพาหนะในการรับส่งผู้โดยสารมากกว่า 80 ปีแล้ว ปัจจุบันยังคงใช้เป็นพาหนะให้บริการนำนักท่องเที่ยวนั่งเยี่ยมชมสถานที่สำคัญจนถึงทุกวันนี้ (การท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง, 2562) และยังมีการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีสิ่งที่น่าสนใจอีกมากมาย ทั้งประวัติศาสตร์ วิถีชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ชาวลำปางได้สืบทอดไว้ให้ทุกคนได้สัมผัส ได้ศึกษาเพื่อเป็นความรู้ คือ หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะมีบทบาทที่เข้ามาช่วยในการพัฒนาชุมชนได้ครอบคลุมที่สุด เพราะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถทำประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และเกิดผลกระทบน้อยที่สุดต่อทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมของพื้นที่ที่เกิดการท่องเที่ยว ทั้งนี้เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นลักษณะ และรูปแบบของการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวโดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ และสามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็วกว่าภาคผลิตและบริการอื่นๆ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับนี้ มุ่งเน้นการป้องกันแก้ไขผลกระทบด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับแนวทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) และวิสัยทัศน์ประเทศไทยสู่ปี 2574 โดยน้อมนำแนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” และคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนามาใช้ในการจัดทำแผน เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบองค์รวมที่สร้างทั้งรายได้และกระจายรายได้

เป็นธรรมและยั่งยืน การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นเครื่องหมายทางนโยบายเศรษฐกิจและสังคมของรัฐ ที่จะทำให้เงินตราหมุนเวียนอยู่ภายในประเทศ อีกทั้งยังเป็นตัวกระตุ้นสำคัญให้เกิดการขยายตัวทั้งด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศอีกด้วย (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

หมู่บ้านสามขา ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง พื้นที่ทั้งหมดในหมู่บ้านจำนวน 16,291 ไร่ แยกเป็นพื้นที่สำหรับอยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน พื้นที่สาธารณประโยชน์ และพื้นที่ต้นน้ำ ลำธาร มีความอุดมสมบูรณ์ของ ดิน น้ำ จึงทำให้มีการเกษตรเกิดขึ้นในหมู่บ้าน และได้มีการนำความรู้ทางการเกษตรเข้ามาเพื่อส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน ชุมชนมีการใช้ชีวิตความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย ดังแนวคิดของชุมชนที่ว่า “ชาวบ้านจำนวนมากได้หันมาดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” (บุญเรือน เฒ่าคำ, 2562, สัมภาษณ์) มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นกว่าเดิมมาก ผู้นำชุมชนและคณะมีการทำงานอย่างต่อเนื่องด้วยจิตสาธารณะ เสียสละ ทำเป็นตัวอย่างให้เห็นเรียนรู้จากการปฏิบัติ เกิดการสังสมภูมิปัญญา เกิดปราชญ์ชาวบ้าน มีความตื่นรู้ รู้รอบ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งภายในและภายนอกชุมชน จนกระทั่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาสำรวจและจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางธรรมชาติ บ้านสามขามีความพร้อม ในเรื่องของสภาพภูมิศาสตร์ทางธรรมชาติ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา จึงนำสิ่งเหล่านี้มาเป็นจุดขายแต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม เมื่อมีการท่องเที่ยวเข้ามายังพื้นที่ชุมชน หากชุมชนไม่มีการจัดระบบการจัดการที่ดีพออาจทำให้สูญเสียทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่จากการสำรวจชุมชนบ้านสามขา ชุมชนได้มีแนวความคิดในการวางแผนที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ชาวบ้านยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ของชุมชนและมีชาวบ้านบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือ อาจเกิดจากความไม่เข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนโดยการมีส่วนร่วม จึงทำให้หมู่บ้านสามขาขาดความพร้อมในการจัดการทางการท่องเที่ยวของชุมชน เช่น การรองรับนักท่องเที่ยวเพราะหมู่บ้านสามขาเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสธรรมชาติและศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน และยังได้มีการเริ่มจัดบ้านพักแบบโฮมสเตย์ขึ้น เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน แต่ถ้าหากชุมชนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้านต่างๆ อาจเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาภายหลัง ซึ่งปัจจุบัน ชุมชนบ้านสามขาเริ่มมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จำนวนมากเข้าไปสัมผัสวิถีชีวิตและกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชน ดังนั้นชุมชนหมู่บ้านสามขาควรรักษาเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและธรรมชาติของชุมชนมาเป็นจุดขายและศึกษาทำความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และเพื่อให้คนในชุมชนสนใจและใส่ใจในสิ่งแวดล้อม ความสะอาดภายในชุมชนและจะได้นำองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและองค์ความรู้อื่นๆ มาปรับใช้กับคนในชุมชน ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ชุมชนหมู่บ้านสามขามีความพร้อมทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางธรรมชาติ วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ของชุมชนท้องถิ่นมีการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบโดยได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชน ทำให้หมู่บ้านสามขามีเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและไม่เหมือนใคร จึงทำให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวทั่วไปที่มาเยือน และยังสร้างรายได้เข้าสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวมีเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยต้องการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วมกรณีศึกษา ชุมชนหมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้าน ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน

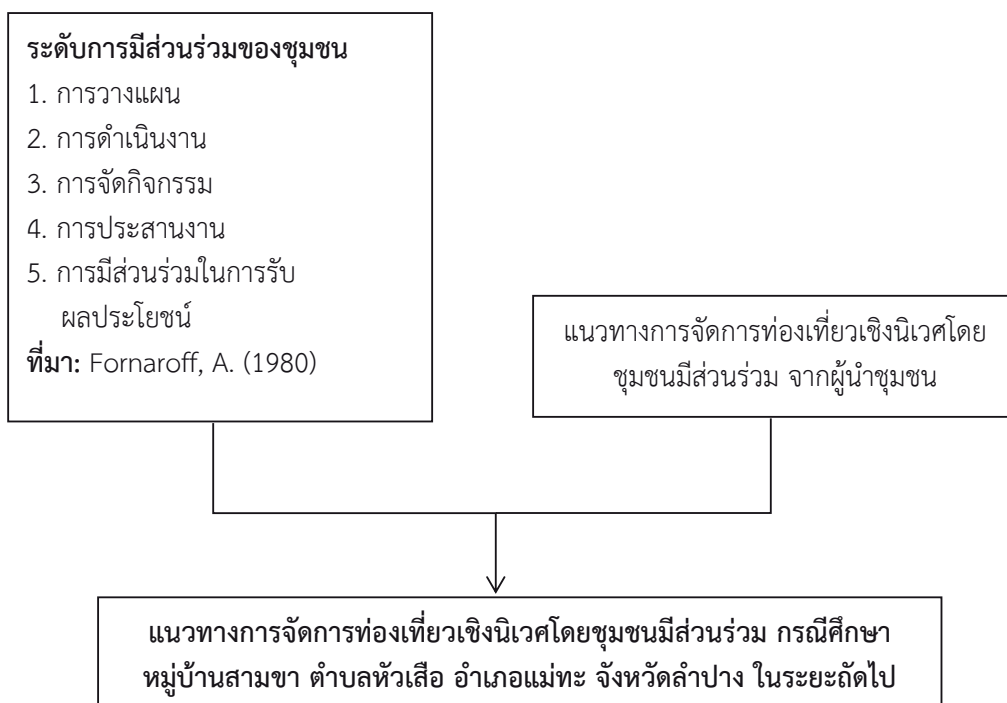
ในด้านต่างๆ และความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วมในพื้นที่หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง เบื้องต้นสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาในระยะถัดไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วมในพื้นที่หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง มีกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชากร หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง มีจำนวนทั้งหมด 1,198 คน (เทศบาลตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง, 2562) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการของท่าโร ยามาเน่ (Yamane, 1973)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากรและนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดลำปาง

e แทน ระดับความคลาดเคลื่อน

ดังนั้น แทนค่าในสูตร $n = 1 + 1,198 (0.05)^2 / 1,198$

$$n = 300$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) จากกลุ่มประชาชนในชุมชนหมู่บ้านสามขา และการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับนโยบาย จำนวน 3 คน ได้แก่ กำนันตำบลหัวเสือ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 บ้านสามขาและปราชญ์ท้องถิ่น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 เครื่องมือตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) แบบสอบถามระดับความคิดเห็นของประชาชนที่ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องหรือดัชนี IOC (Item-Objective Congruence Index) (สมชาย วรภิเษมสกุล, 2554) ซึ่งได้ค่า IOC เท่ากับ 0.86 ผ่านเกณฑ์ดัชนีความสอดคล้องที่ต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป และ 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชน

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List)

ส่วนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่ชุมชนบ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประสานงาน และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์ ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert's rating scale, 1967) เป็นแบบให้เลือกรับตอบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยมีคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2562 ด้วยตัวเองทั้ง 300 ชุด และสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน 3 คน ได้แก่ กำนันตำบลหัวเสือ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 6 บ้านสามขา และปราชญ์ท้องถิ่น โดยใช้แบบสัมภาษณ์และเครื่องบันทึกเสียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การสำรวจระดับความคิดเห็นประชาชน 300 ตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำตอบแต่ละด้าน และแต่ละข้อ แล้วแปรผลตามเกณฑ์ของ Best & Kahn (1993) ซึ่งมีค่าคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ในขณะที่การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน 3 คน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เรียบเรียงและนำเสนอตามข้อเท็จจริง

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจความคิดเห็นต่อองค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ชุมชนหมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง พบว่า ประชาชนในชุมชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ชุมชนหมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ด้านองค์ประกอบการมีส่วนร่วมการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 โดยเรียงลำดับรายประเด็นจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ด้านความภูมิใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ด้านการมีส่วนร่วมในการประสานงานในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ตามลำดับดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ชุมชนหมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน			
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3.64	0.40	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3.68	0.49	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.80	0.31	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประสานงานในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3.58	0.50	มาก
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน	3.47	0.53	ปานกลาง
6. ด้านความภูมิใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน	3.71	0.35	มาก
รวม	3.65	0.43	มาก

โดยประเด็นย่อยในแต่ละด้านมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ 1) การรวมระดมแนวคิดที่มาจากต้นทุนทางระบบนิเวศ ธรรมชาติ ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านของคนในชุมชน 2) แนวทางและการร่วมวางแผนความคิดการออกกฎ ระเบียบให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมในชุมชน 3) การกำหนดมาตรการเพื่อจัดการผู้ฝ่าฝืนกฎระเบียบชุมชน 4) การกำหนดขอบเขตพื้นที่ทางธรรมชาติเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 5) การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน 6) การจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมดำเนินงานกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ 1) การรณรงค์การสร้างจิตสำนึกในการปลูกป่าเพื่อทดแทนป่าเสื่อมโทรมและการจัดสถานที่กำจัดขยะ 2) จุดทิ้งขยะหรือบริการจัดเก็บขยะอย่างพอเพียง 3) การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน 4) การนำวัสดุธรรมชาติมาใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อลดปริมาณขยะที่ทำลายยาก 5) การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน 6) การประชาสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน 7) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลและติดตามแก้ไขการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านประเพณีและวัฒนธรรม 2) การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมชมฝ้ายสร้างฝ้าย 3) การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ 4) การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านหัตถกรรมพื้นบ้าน 5) การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมสเตย์

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประสานงานในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ 1) การขายสินค้าต่างๆ เช่น อาหาร เครื่องดื่ม ผัก ผลไม้ 2) การจัดการที่พักแบบโฮมสเตย์ ร้านอาหาร การ

คมนาคมขนส่ง 3) การชี้แจงนโยบายขององค์กรภาครัฐให้ชุมชนรับรู้ทั่วถึงกัน 4) การขอรับการสนับสนุนทางด้านการท่องเที่ยวจากผู้ที่เกี่ยวข้อง 5) การขอให้ภาครัฐและภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้เพิ่มเติม 6) การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมในชุมชน

5. ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน ได้แก่ 1) การร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินธุรกิจบริการที่พักโฮมสเตย์ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว 2) การร่วมรับผลประโยชน์จากการบริการด้านอาหาร เครื่องดื่ม และของที่ระลึก 3) การร่วมรับคำชื่นชมจากภายนอกเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว 4) การได้รับความสะดวกสบายมากขึ้นเมื่อมีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน เช่น ระบบไฟฟ้า น้ำประปา ถนน 5) การร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการด้านพาหนะรับส่งนักท่องเที่ยว

6. ด้านความภูมิใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน ได้แก่ 1) การมีโอกาสได้เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเอกลักษณ์เฉพาะในชุมชน 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ 4) ความประทับใจประสบการณ์และจิตสำนึกที่ดีต่อนักท่องเที่ยวโดยชุมชนเข้ามามีบทบาทในการอธิบาย บรรยายและนำชมกิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการเรียนรู้ของชุมชนของตนเองได้

ส่วนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ชุมชนหมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง จากผู้นำชุมชน 3 คน แบ่งวิเคราะห์รายประเด็นดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

ผู้นำชุมชน เห็นว่าชุมชนต้องร่วมกันวางแผนศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาของคนในชุมชนเป็นอันดับแรก แล้วจึงมีการวางแผนการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เป็นระบบ เพื่อคงความเป็นธรรมชาติไว้เป็นระบบนิเวศที่สมบูรณ์ให้มากที่สุดเพื่อมีอากาศบริสุทธิ์ มีน้ำสะอาดและอาหารไว้ให้ชาวบ้านได้ใช้ในการอุปโภคและบริโภคและยังมีการส่งเสริมให้ชาวบ้านช่วยกันเก็บขยะ คัดแยกขยะและรวบรวมขยะเพื่อที่จะนำไปขาย ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้ให้แก่คนในหมู่บ้านเพื่อเป็นการรักษาความสะอาดและระบบนิเวศที่สมบูรณ์ ชุมชนยังวางแผนด้านการจัดกิจกรรมโฮมสเตย์ เพื่อที่จะได้ช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้และเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในหมู่บ้านสามขา แต่การจัดที่พักรับรองในรูปแบบโฮมสเตย์ยังมีชาวบ้านเข้าร่วมไม่มาก เนื่องจากชาวบ้านยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการที่พักในรูปแบบโฮมสเตย์

2) ด้านการพัฒนาการจัดการ

ผู้นำชุมชน เห็นว่าคนในหมู่บ้านสามขาส่วนใหญ่มีการอนุรักษ์ระบบนิเวศทางธรรมชาติให้สมบูรณ์มากที่สุด เพราะชาวบ้านแต่ละครัวเรือนยังคงต้องพึ่งพาอาศัยธรรมชาติในการอุปโภคบริโภคของแต่ละครัวเรือน ชุมชนยังมีการให้ความรู้เรื่องระบบนิเวศทางธรรมชาติของชุมชนโดยปราชญ์ท้องถิ่นในทุกวันอาทิตย์ และมีผู้มีความรู้หมุนเวียนกันมาให้ความรู้กับเยาวชนๆ รวมถึงคนในชุมชนๆ เป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ เช่น ระบบนิเวศทางการท่องเที่ยวของชุมชนและวิถีชีวิตทางวัฒนธรรมของบ้านสามขา การสอนทำอาหาร การปลูกผักพืชสวนครัว เป็นต้น

3) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ชุมชนเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการกำหนดทิศทางการท่องเที่ยว มีการรวมตัวเพื่อจัดตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวขึ้นในชุมชนและเปิดโอกาสให้คนในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว มีการจัดเวทีเสวนา การจัดประชุมและให้ความรู้กับคนชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้ใหญ่บ้านจึงเล็งเห็นจุดอ่อนของชาวบ้านในเรื่องการให้ความร่วมมือในการเป็นเจ้าบ้านที่ดีว่าควรที่จะเปิดใจยอมรับเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและพร้อมที่จะให้ความรู้เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชุมชนบ้านสามขาเพื่อที่จะเป็นการรับทราบถึงข้อดี ข้อเสียเพื่อการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนต่อไป

4) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน จะต้องคำนึงถึงความยั่งยืนเป็นหลัก เพื่อที่จะทำให้สถานที่ท่องเที่ยวของบ้านสามขาเป็นที่นิยมและยังคงความสมบูรณ์ไว้แต่เป็นสิ่งที่ยาก เพราะหากมีนักท่องเที่ยวแล้วสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ก็ต้องเข้ามาเรื่อยๆ ทั้งเส้นทางคมนาคม การควบคุมดูแลนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชยะ จึงต้องมีการควบคุมดูแล รักษาและทำให้สภาพแวดล้อมของหมู่คองสภาพเดิมให้มากที่สุด ทำการปลูกฝัง ลูก หลาน ให้คำนึงถึงการรักษาสภาพแวดล้อม สำหรับผู้นำชุมชน ก็ต้องคอยศึกษาค้นคว้าให้ความร่วมมือกับหน่วยต่างๆ ที่สามารถจะช่วยส่งเสริมพัฒนาชุมชนบ้านสามขาได้ เพื่อรักษาระบบธรรมชาติที่คงไว้ซึ่ง อากาศ น้ำ ป่าไม้ และอาหารที่สมบูรณ์ไว้ให้ลูกหลานต่อไป การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวนั้น จะเน้นแบบธรรมชาติหรือระบบนิเวศที่แท้จริง เพราะนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจะได้รับเอาประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชาวชุมชนหมู่บ้านสามขาอย่างแท้จริงและนำไปปรับใช้ ทุกคนที่เข้ามาท่องเที่ยวหรือมาเยือนในหมู่บ้านสามขาจะต้องมีการขออนุมัติจากผู้ใหญ่บ้านสามขาก่อน เพราะในพื้นที่ของชุมชนมีการทำงานกันอย่างเป็นระบบ การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชาวบ้านจะช่วยกันจัดการไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ จะช่วยกันวางแผน พัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการสร้างฝาย การทำแนวป้องกันไฟไหม้ป่าหรือกิจกรรมท่องเที่ยวอื่นๆ ก็จะช่วยกันอย่างสมัครใจและมีผู้เฒ่าผู้แก่คอยเตรียมน้ำเตรียมอาหารรอเป็นหน่วยสนับสนุนอีกส่วนหนึ่ง

5) ผลกระทบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อหมู่บ้านสามขา

ด้านผลกระทบทางลบจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน เช่น นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในหมู่บ้านอาจได้รับความสะดวกสบายและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน เนื่องจากหมู่บ้านสามขายังคงมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ดั้งเดิมของท้องถิ่น และส่วนมากนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มีถิ่นพำนักในเมืองใหญ่จึงต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกมาก และผลกระทบทางด้านขยะเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาในหมู่บ้านมากก็จะมีปัญหาเรื่องขยะตามมาด้วย

ด้านผลกระทบทางบวกจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน ในเรื่องสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของชุมชน หมู่บ้านมีการจัดการรองรับเรื่องขยะที่มาจากนักท่องเที่ยว เพื่อนำไปขายหรือนำขยะมารีไซเคิล บางชิ้นก็แยกนำถ่วงพลาสติกมาอัดแท่งขายเพื่อมีรายได้เสริม ทางด้านการการท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามามากจึงมีหน่วยงานเข้ามาเสริมสร้างทักษะความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

เชิงนิเวศ การอบรมมัคคุเทศก์น้อยให้แก่เยาวชนในหมู่บ้านสามขา ซึ่งจะช่วยให้เยาวชนมีความรู้มากขึ้นและมีการสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น วิธีการกำจัดแมลงโดยการใช้น้ำส้มควันไม้มาไล่ฉีดแมลงได้อีกด้วย รวมถึงการนำเศษอาหารมาทำปุ๋ยหมักมาทดแทนสารเคมีและทางด้านการกิจกรรมโฮมสเตย์จะช่วยสร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้านเพิ่มได้อีกด้วย

อภิปรายผล

จากการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม กรณีศึกษา หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง มีประเด็นสำคัญจากการวิจัยเพื่ออภิปรายดังนี้

1. ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ยกเว้น ระดับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการศึกษาระดับความเห็นนี้สอดคล้องกับความเห็นของผู้นำชุมชนที่พบว่า การจัดที่พักรับรองในรูปแบบโฮมสเตย์ยังมีชาวบ้านเข้าร่วมไม่มาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าชาวบ้านยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการที่พักรับรองในรูปแบบโฮมสเตย์ และสอดคล้องกับ Ralf (1995) ที่ชี้ให้เห็นว่าการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนท้องถิ่น (Involvement of local community or People participation) ที่มีส่วนร่วมในการคิดวางแผนปฏิบัติตามได้รับประโยชน์ติดตามตรวจสอบตลอดจนร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอันจะก่อให้เกิดผลกระทบและผลประโยชน์ในท้องถิ่น ทั้งกระจายรายได้ยกระดับคุณภาพชีวิตและการได้รับผลตอบแทน เพื่อกลับมาบำรุงรักษา อนุรักษ์ และจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วยและในที่สุดชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพท้องถิ่นในที่นี้เริ่มต้นจากระดับรากหญ้า (Grass root) จนถึงการปกครองท้องถิ่นอาจรวมไปถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องจึงเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน (Community participation-based tourism) อย่างทั่วถึง หรือผลการศึกษาของ Cohen & Uphoff (1981) ที่กล่าวว่า นอกจากการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) และความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย

2. แม้ว่าจะระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวจะอยู่ในระดับมาก แต่ผลจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ยังพบว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม กรณีศึกษา หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง จำเป็นต้องได้รับการสื่อสารและเพิ่มเติมความรู้ให้เข้าใจตรงกันเพื่อแนวทางในการพัฒนาที่ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา ได้แก่ Sheikh (2010) ระบุว่า การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวต้องสามารถวัดผลกระทบทางระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของการพัฒนาท่องเที่ยวในถิ่นที่อยู่ของชุมชนถึงการวางแผนจะต้องป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศและวิถีชีวิตทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน ถือเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของชุมชน และจำเป็นต้องมีการทบทวนผลกระทบต่อระบบนิเวศทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านต่างๆ ที่จะต้องไม่ก่อผลเสียในภายหลัง และจะต้องกำหนดขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความสมดุลของสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นข้อจำกัดของการพัฒนา และการศึกษาของ Buhalis (2000) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมต่อการบริการเสริมในแหล่งท่องเที่ยวเป็นบริการที่

นอกเหนือจากบริการขั้นพื้นฐานสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ธนาคาร ไปรษณีย์ โรงพยาบาล ร้านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยปกติการบริการนี้ทางภาครัฐจะเป็นผู้จัดหาและพัฒนา เพื่อบริการแก่ประชาชนของตนเอง ซึ่งถือได้ว่าเป็นผลพลอยได้ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ยังมีความต้องการด้านร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีจำนวนเพียงพอและมีการบริการอาหารพื้นเมืองของท้องถิ่นอีกด้วย และประชาชนมีส่วนร่วมในการได้ร่วมปรับปรุง พัฒนาทำความสะอาดห้องสุขาสาธารณะที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวตามจุดต่างๆ อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วมกรณีศึกษา หมู่บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ในครั้งนี้เป็นการศึกษาในระยะเริ่มต้นที่ยังต้องการการวิจัยต่อเนื่อง โดยผลการศึกษาในเบื้องต้นนี้สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงและเป็นข้อมูลในการสื่อสารสำหรับหน่วยงานหรือชุมชนเองที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งถัดไป ควรที่จะศึกษาในรูปแบบการระดมความคิดเห็นร่วมกันของทุกฝ่ายที่จะมีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการในท้องถิ่น นักวิจัย รวมไปถึงเอกชนที่จะได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อร่วมกันศึกษาการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชน และแนวทางการกำหนดรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวของชุมชนใกล้เคียงเพื่อเชื่อมโยงให้ครอบคลุม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). สถานการณ์การท่องเที่ยวไทย. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2562, จาก http://www.mots.go.th/ewt_dl_link.php?nid=7114.
- การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน. (2554). โครงการวิถีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของเครือข่ายองค์กรชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช. สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2562, จาก <http://www.oknation.net/blog/SIAM1932/2011/03/27/entry-2>.
- การท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง. (2562). ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2562, จาก <http://www.lampang.go.th/travel/data/placetour/maetha.htm>.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2544). แผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ. กรุงเทพฯ. บุญเรือน เฒ่าคำ. (2562, 9 กันยายน). ผู้ใหญ่บ้าน. หมู่ที่ 6 บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. สัมภาษณ์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ: เพรสแอนด์ดีไซด์จำกัด.
- สมชาย วรภิเกษมสกุล. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุดรธานี: อักษรศิลป์.

- สำนักงานเทศบาลตำบลหัวเสือ. (2562). **ข้อมูลทั่วไป หมู่ที่ 6 บ้านสามขา ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง**. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2562, จาก <http://www.huasuea.go.th/html/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=1>.
- อภิญญา กังสนารักษ์. (2544). **รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิภาพระดับ คณะของสถาบันอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Best, J., & Kahn, J. V. (1993). **Research in education (7th ed.)**. Boston: Allyn and Bacon.
- Buhalis, D. (2000). **Strategic use of information technologies in the tourism industry**. Tourism Management. Essex: Pearson Education.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981). **Rural development participation: concept and measure for project design implementation and evaluation: rural development committee center for international studies**. New York: Cornell University Press.
- Fornaroff, A. (1980). **Community involvement in health system for primary health care**. Geneva: World Health Organization.
- Likert, R. (1967). **The method of constructing and attitude scale. reading in attitude, theory, and measurement**. New York: Wiley & Son.
- Ralf, B. (1995). **Director, International centre for ecotourism research**. Gold Coast, Australia: Griffith University.
- Sheikh, S.A. (2010). **Impact of Tourism in Cox's Bazar, Bangladesh**. (Abstract). Master in Public Policy and Governance Program Department of General and Continuing Education North South University, Bangladesh.
- Yamane, T. (1973). **Statistics an introduction analysis**. New York: Harper & Row.

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

THE INFORMATION TECHNOLOGY MANAGEMENT AFFECTING TO INTERNET USING THE
LEARNING PROCESSES OF PERSONNEL IN FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE,
PHETCHABUN RAJABHAT UNIVERSITY

ชลลดา ม่วงธันย์¹ และ วิมลวรรณ วงศ์ศิริ¹

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Chonlada Muangthanang¹ and Wimonwan Wongsiri¹

¹Faculty of Management Science, Phetchabun Rajabhat University

(Received: August 19, 2020; Revised: October 15, 2020; Accepted: November 3, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร 2) ศึกษาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร กลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรสายวิชาการในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Liner Regression) ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะ ความพึงพอใจโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด และการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ด้านการให้บริการเว็บไซต์เว็บ อยู่ในระดับมากที่สุด
2. ระดับของการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร มีการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 3 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 83.02 ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 2 ชั่วโมงต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.70 และใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงเวลา 12.01–18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 60.38
3. การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายสูงสุด ร้อยละ 66.75
4. การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ใน 3 ประเด็น คือ การให้บริการเว็บไซต์เว็บ การใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล

คำสำคัญ: เทคโนโลยีสารสนเทศ, อินเทอร์เน็ต, กระบวนการเรียนรู้

ABSTRACT

The purpose of this research is 1) Study the level of internet use in learning process of personnel, 2) Study information technology management that affects internet usage in learning process of personnel, and 3) Study the relationship between manage information technology and the use of internet about learning the process of personnel. The samples were academic personnel in the Faculty of Management Science, Phetchabun Rajabhat University, 53 persons. The instrument used in the research was a questionnaire. The statistics used for data analysis were Percent, Mean, Standard Division and Multiple Liner Regression. The result of the research is

1. The overall information technology management of the faculty was at a high level with an average of 3.94. Promote the use of information technology is at the highest level. And use of the internet for personnel learning process high level with average 4.19. Using the world wide web service is at the highest level.

2. The level use of internet in the learning process of personnel. The internet usage more than 3 times per day is equal to 83.02%, the duration of internet usage is more than 2 hours per time is equal to 71.70% and internet use during 12.01-18.00 hrs. is equal to 60.38%.

3. Management of information technology as affects the use of the internet in the learning process of personnel with statistical significance at the level of 0.01 which are promote the use of information technology with the highest prediction efficiency to 66.75%.

4. Information technology management relates to the use of the internet in organizing the learning process of personnel with statistical significance at the level of 0.01 in 3 topics; which are using the world wide web service, use of electronic postal services and use of file transfer services.

Keywords: Information Technology, Internet, Learning

บทนำ

ในการบริหารและจัดการในองค์กร โดยเฉพาะองค์กรที่มีขนาดใหญ่มักพบปัญหาที่เกิดจากผู้บริหารลืมนำการตัดสินใจเพื่อการจัดการระบบสารสนเทศเข้าสู่องค์กร เพราะนอกเหนือจากการที่ระบบเหล่านี้มักมีการลงทุนที่สูงแล้ว ข้อมูลต่างๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจจะมีข้อมูลไม่เพียงพอ จึงได้มีการวางแผนกลยุทธ์หรือแผนแม่บทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนในการช่วยลดปัญหาและสร้างภาพของระบบสารสนเทศขององค์กรขึ้นมา ซึ่งในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นอาศัยเครื่องมือการบริหารจัดการที่เรียกว่า ทฤษฎีการบริหารคุณภาพรวม (Total Quality Management)

(สมคิด บางโม, 2562) เป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งการบริหารคุณภาพรวม (TQM) คือ ระบบการบริหารจัดการองค์กรที่เน้นคุณภาพในทุกๆ ด้าน และทุกๆ กิจกรรมขององค์กร โดยบุคลากรทุกคนในองค์กรให้ความร่วมมือและร่วมกันรับผิดชอบ และให้ความสำคัญกับการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีความสำคัญ โดยมีเหตุผลเพราะ (1) สารสนเทศและเทคโนโลยีถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อความสำเร็จของกิจการหลายประเภท (2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานในองค์กรอย่างมากจึงต้องมีวิธียุทธศาสตร์สำหรับการทำระบบสารสนเทศและการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง (3) เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์เพื่อความสำเร็จในการแข่งขัน (4) ผู้บริหารควรมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจะได้มีส่วนร่วมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ได้ประโยชน์อย่างแท้จริง (5) มีการศึกษานโยบาย วัตถุประสงค์ และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและองค์กรเพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีเหล่านั้น และ (6) เทคโนโลยีสารสนเทศถือเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งขององค์กร ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดการองค์กร

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานด้านการศึกษา มีอยู่หลายด้าน ประกอบไปด้วย (1) การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction) (2) การศึกษาทางไกล มีหลายแบบ เช่น การเรียนการสอนผ่านวิทยุ โทรทัศน์ ไปจนถึงระบบแพร่ภาพการสอนผ่านดาวเทียม (Direct To Home : DTH) หรือ การประชุมทางไกล (Video Teleconference) (3) เครือข่ายการศึกษา เป็นการจัดทำเพื่อให้ครู อาจารย์ และนักเรียนนักศึกษา มีโอกาสใช้เครือข่ายแสวงหาความรู้ที่มีอยู่มากมายในโลก และการใช้บริการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษา (4) การใช้งานห้องสมุด เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการยืม คืน การค้นหาหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์หรือการค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว (5) การใช้งานในห้องปฏิบัติการ การใช้งานร่วมกับอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ เช่น การจำลองแบบ การออกแบบวงจรไฟฟ้า การควบคุม การทดลอง เป็นต้น และ (6) การใช้งานประจำและบริหาร เช่น การจัดทำทะเบียนประวัตินักเรียนนักศึกษา การเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียน การแสดงผลการเรียน การแนะนำอาชีพ การแนะนำการศึกษาต่อ การเก็บข้อมูลผู้ปกครองหรือข้อมูลครูอาจารย์ ซึ่งทำให้สามารถติดตามและดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิดมากขึ้น รวมทั้งครูอาจารย์สามารถพัฒนาตนเองได้สูงขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษามีความจำเป็นที่ผู้บริหารต้องวางแผน และเตรียมปัจจัยเกื้อหนุนทั้งทางด้านกำลังคน งบประมาณ สถานที่ และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้ (1) การเตรียมกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (2) การลงทุนในรูปของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ งบประมาณที่เพียงพอ ซึ่งรวมไปถึงการจัดหาซอฟต์แวร์และการจัดหาฮาร์ดแวร์ (ศศลักษณ์ ทองขาว, 2558) เพื่อรองรับการพัฒนาระบบ (Systems Development) (3) พึงระวังการใช้ประโยชน์อันมิชอบต่อข้อมูล และการป้องกันอาชญากรรมต่างๆ ในระบบการใช้ข้อมูล เช่น การคัดกรองเนื้อหา การจัดระดับเนื้อหา และการควบคุมเนื้อหา เป็นต้น (เคอบาลิจา, 2558) (4) การเตรียมงบประมาณในการฝึกอบรมเพิ่มเติมตลอดเวลา (5) คำนึงถึงการทำงานที่ต้องขึ้นกับเทคโนโลยี (Techno dependence) (6) ความรวดเร็วในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร บางครั้งสร้างภาวะกดดันให้ผู้บริหารในการตัดสินใจ และ (7) การเกิดสภาพสังคมผู้ใช้ตรง (End user Society) ทำให้ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนในการทำงาน

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีการบริหารจัดการงานภายใน โดยประกอบไปด้วย 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ฝ่ายประกันคุณภาพ และฝ่ายกิจการนักศึกษา ซึ่งการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะอยู่ในการกำกับดูแลของฝ่ายวิชาการโดยตรง และมีการจัดหารวมไปถึงเตรียมเครื่องมือไว้พร้อมสำหรับการใช้งานในทุกๆ ด้านของการพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับทั้งอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา แต่สามารถกล่าวได้ว่า ยังคงมีปัญหาในการบริหารจัดการเกี่ยวกับอุปกรณ์พื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์ที่ได้จัดหาไว้สำหรับบุคลากรอยู่อย่างต่อเนื่อง อาจด้วยคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่ได้สนองตอบต่อการทำตามความต้องการในรูปแบบของรายบุคคล ดังนั้นการจัดการเรื่องการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มของเทคโนโลยีใหม่ๆ สู่การใช้ด้วยระบบอินเทอร์เน็ต จึงจำเป็นต้องพัฒนาอยู่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

จากที่กล่าวมา จึงทำการวิจัยเพื่อศึกษาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการใช้อินเทอร์เน็ตกับการพัฒนาด้านการเรียนการสอน การพัฒนาด้านงานวิจัยและบริการวิชาการ โดยมุ่งศึกษาเพื่อการนำความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการใช้อินเทอร์เน็ตไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและมุ่งสู่การพัฒนาอาจารย์ พัฒนาเจ้าหน้าที่สายสนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร
2. เพื่อศึกษาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร

สมมติฐานการวิจัย

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ บุคลากรสายวิชาการในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 53 คน ซึ่งได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร หรือกรณีที่ประชากรมีจำนวนจำกัดที่นับได้ (Finite Population) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการใช้งานระบบ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งขั้นตอนของวิธีการจัดทำเครื่องมือออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ (1) การวางแผนสร้าง

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล (2) การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และ (3) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดของการจัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 การวางแผนสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1.1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวัด ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสิ่งที่ต้องการจะวัดไว้ 3 ด้าน คือ (1) ด้านระดับการใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากร (2) ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร และ (3) ด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1.2 นิยามสิ่งที่ต้องการวัด คือ ระดับการใช้อินเทอร์เน็ต, การใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้, การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1.3 เลือกเครื่องมือที่จะใช้วัด คือ แบบสอบถาม

2.2 การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีเนื้อหาการประเมิน โดยแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามในรูปแบบคำถามปลายปิด (Closed Form) (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2557) จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นคำถามในรูปแบบคำถามปลายปิด (Closed Form) จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นคำถามในรูปแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดระดับคะแนนสำหรับตอบคำถามในแต่ละข้อเป็น 5 ระดับคะแนน และมีข้อคำถาม จำนวน 3 ด้าน รวม 19 ข้อ คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นคำถามในรูปแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดระดับคะแนนสำหรับตอบคำถามในแต่ละข้อเป็น 5 ระดับคะแนน และมีข้อคำถาม จำนวน 4 ด้าน รวม 17 ข้อ ด้านการใช้บริการเว็บไซต์/เว็บไซต์ ด้านการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ด้านการใช้บริการสืบค้นข้อมูล ด้านการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล

2.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการวิจัยเป็นจำนวน 3 ท่าน คือ (1) ผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศและการสืบค้น (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผล (3) ผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศและอินเทอร์เน็ต

2.4 การหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ หรือนิยามตัวแปร ตัวบ่งชี้ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) จากคะแนนผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน นำมาคำนวณค่า IOC โดยเกณฑ์ในการเลือกข้อคำถาม พิจารณาจากค่า IOC ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ หรือนิยามตัวแปรซึ่งเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ หากค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงกับจุดประสงค์หรือนิยามตัวแปร ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง (Rovinelli RJ และ Hambleton RK, 1997 อ้างถึงใน (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543) ได้ผลจากการคำนวณและการเลือกข้อคำถามตามเกณฑ์ ดังนี้

ด้านที่ 1 การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 19 ข้อ มีข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่า เป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ และมีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ มีค่า

IOC ต่ำกว่า 0.5 นั่นคือ ในข้อคำถามที่ 9 และข้อคำถามที่ 16 มีค่าเท่ากับ - 0.67 ในข้อคำถามที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.33 แสดงว่า ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำข้อคำถามที่ 9 และ 16 ออกจากแบบสอบถาม และปรับปรุงข้อคำถามที่ 5 ตามค่า IOC ที่ได้จากคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

ด้านที่ 2 การใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 17 ข้อ มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่า เป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ และมีข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 นั่นคือ ในข้อคำถามที่ 9 และข้อคำถามที่ 16 มีค่าเท่ากับ - 0.67 แสดงว่า ควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำข้อคำถามที่ 9 และ 16 ออกจากแบบสอบถามตามค่า IOC ที่ได้จากคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient : α) ตามสูตรดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2559)

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α เป็นสัมประสิทธิ์แอลฟา

k เป็นจำนวนข้อคำถาม

s_i^2 เป็นความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i

s_t^2 เป็นความแปรปรวนของคะแนนรวม t

ตารางที่ 1 ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การใช้งานระบบ	ค่า α
ด้านการใช้บริการเว็ทด์ไวด์เว็บ	1.23
ด้านการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	1.12
ด้านการใช้บริการสืบค้นข้อมูล	1.19
ด้านการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล	1.25
ด้านการบริหารจัดการ	1.06
ด้านการพัฒนาบุคลากร	1.14
ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1.17
รวม	0.96

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่า α ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 ดังนั้น จึงสามารถยอมรับแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์และเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง โดยการแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรสายวิชาการเป็นรายบุคคลด้วยตัวเอง ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจในการทำแบบสอบถามและเป็นการลดข้อผิดพลาดในการตอบแบบสอบถาม ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 2 สัปดาห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และวิเคราะห์การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลต่อการเรียนรู้ของบุคลากรด้วยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Liner Regression) แบบขั้นบันได (Stepwise)

ผลการวิจัย

ด้านที่ 1 ด้านข้อมูลระดับการใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากร คือ จำนวนครั้ง ระยะเวลา และช่วงเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเรียนรู้ มีผลการวิจัยรายชื่อ ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนครั้งในการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยเฉลี่ยต่อวัน

รายการจำนวนครั้ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1 ครั้ง	0	0.00
2 – 3 ครั้ง	9	16.98
มากกว่า 3 ครั้ง	44	83.02

จากตารางที่ 2 จำนวนครั้งในการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยเฉลี่ยต่อวันที่มีผู้ตอบมากที่สุด คือ จำนวนการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 3 ครั้งต่อวัน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 83.02 รองลงมาเป็นจำนวนการใช้อินเทอร์เน็ต 2 - 3 ครั้งต่อวัน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.98 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยเฉลี่ยต่อครั้ง

รายการระยะเวลา	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	3	5.66
1 – 2 ชั่วโมง	12	22.64
มากกว่า 2 ชั่วโมง	38	71.70

จากตารางที่ 3 ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยเฉลี่ยต่อครั้งที่มีผู้ตอบมากที่สุด คือ ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 2 ชั่วโมงต่อครั้ง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 71.70 รองลงมาเป็นระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต 1-2 ชั่วโมงต่อครั้ง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ช่วงเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเรียนรู้

รายการช่วงเวลา	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
06.01 – 12.00 น.	9	16.98
12.01 – 18.00 น.	32	60.38
18.01 – 24.00 น.	12	22.64
00.01 – 06.00 น.	0	0.00

จากตารางที่ 4 ช่วงเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่มีผู้ตอบมากที่สุด คือ ช่วงเวลา 12.01 - 18.00 น. จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 60.38 รองลงมาเป็นช่วงเวลา 18.01 - 24.00 น. จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22.64 ตามลำดับ

ข้อมูลด้านที่ 2 ด้านข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 4 ด้าน รวม 15 ข้อ คือ ด้านการให้บริการเว็บไซต์เว็บ ด้านการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ด้านการให้บริการสืบค้นข้อมูล และด้านการให้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล มีผลการวิจัยรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 5 การใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้

รายการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	ความหมาย
ด้านการให้บริการเว็บไซต์เว็บ			
1. อาจารย์สามารถส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าเรื่องที่ตนสนใจหรือต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมจากการให้บริการเว็บไซต์เว็บ	4.47	0.612	มากที่สุด
2. อาจารย์มีการให้บริการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลความรู้และข่าวสารสารสนเทศทั่วไป	4.58	0.507	มากที่สุด
3. อาจารย์สามารถนำความรู้ที่ได้จากการให้บริการเว็บไซต์เว็บในการสร้างสื่อการเรียนการสอนและจัดกระบวนการเรียนรู้	4.42	0.607	มาก
4. อาจารย์สามารถค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่สอนเพิ่มเติมจากบริการเว็บไซต์เว็บแล้วนำมาถ่ายทอดให้กับนักศึกษาได้	4.37	0.597	มาก
สรุปด้านการให้บริการเว็บไซต์เว็บ	4.46	0.581	มาก
ด้านการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์			
5. อาจารย์สามารถให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ในการติดต่อระหว่างผู้สอนกับผู้สอนด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในการแก้ปัญหาในการทำงาน	4.11	0.737	มาก
6. อาจารย์สามารถให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ในการติดต่อระหว่างผู้สอนกับนักวิชาการหรือผู้มีความชำนาญในสาขาต่าง ๆ	3.89	0.737	มาก
7. อาจารย์มีการให้บริการบนอินเทอร์เน็ตในการส่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อความ ภาพกราฟิก เสียง หรือแฟ้มข้อมูล เพื่อการเรียนการสอน	3.84	1.015	มาก
8. อาจารย์สามารถให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ในการให้คำปรึกษาและสอบถามข้อความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำมาประกอบการเรียนการสอน	4.05	0.705	มาก
สรุปด้านการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	3.97	0.799	มาก
ด้านการให้บริการสืบค้นข้อมูล			
9. อาจารย์สามารถสืบค้นข้อมูลประเภทแฟ้มข้อความจากอินเทอร์เน็ต	4.16	0.602	มาก
10. อาจารย์สามารถสืบค้นข้อมูลประเภทแฟ้มข้อมูลภาพจากอินเทอร์เน็ต	4.21	0.631	มาก
11. อาจารย์สามารถสืบค้นข้อมูลประเภทแฟ้มข้อมูลโปรแกรมจากอินเทอร์เน็ต	4.05	0.705	มาก
12. อาจารย์สามารถสืบค้นข้อมูลประเภทแฟ้มข้อมูลเสียงจากอินเทอร์เน็ต	4.16	0.688	มาก
สรุปด้านการให้บริการสืบค้นข้อมูล	4.14	0.657	มาก
ด้านการให้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล			
13. อาจารย์สามารถถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลเนื้อหาการเรียนการสอนเพิ่มเติมจากบริการเว็บไซต์เว็บ	4.26	0.733	มาก
14. อาจารย์สามารถถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลภาพเพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนจากบริการเว็บไซต์เว็บ	4.21	0.713	มาก
15. อาจารย์สามารถถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล คลิปวิดีโอหรือคลิปเสียง เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนจากบริการเว็บไซต์เว็บ	4.05	0.848	มาก
สรุปด้านการให้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล	4.18	0.765	มาก
สรุปผลการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.19	0.700	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการประเมินระดับความพึงพอใจในการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 ด้านที่มีผลการประเมินมากที่สุด คือ ด้านการให้บริการเว็บไซต์ไว้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.581 รองลงมา คือ ด้านการให้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.765 ตามลำดับ

ประเด็นที่ 2 ด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 3 ด้าน รวม 17 ข้อ คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลการวิจัยรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 6 การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

รายการประเมิน	($\bar{X}$)	(S.D.)	ความหมาย
ด้านการบริหารจัดการ			
1. มีการพัฒนาระบบงานสารสนเทศเกี่ยวกับฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ	3.84	0.688	มาก
2. มีการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน	3.74	0.452	มาก
3. มีการพัฒนาอาจารย์ในการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่อการทำงาน	4.00	0.577	มาก
4. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนและการทำงาน	3.95	0.705	มาก
5. มีระบบอินเทอร์เน็ตที่รองรับการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	3.68	0.582	มาก
6. มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาในการเรียนการสอน	3.95	0.780	มาก
7. มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับอาจารย์ในการทำงานและการเรียนการสอน	4.05	0.705	มาก
8. มีการวางแผนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนและการทำงาน	3.89	0.758	มาก
9. มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับเจ้าหน้าที่	3.84	0.898	มาก
สรุปด้านการบริหารจัดการ	3.88	0.683	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลากร			
10. มีการพัฒนาอาจารย์ให้มีความสามารถและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.89	0.737	มาก
11. มีการพัฒนาอาจารย์ให้สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.89	0.737	มาก
12. จัดหาให้มีสื่อการเรียนรู้ที่อาจารย์สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้	3.84	0.765	มาก
13. ส่งเสริมให้อาจารย์ได้ออกแบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ	3.74	0.806	มาก
สรุปด้านการพัฒนาบุคลากร	3.84	0.761	มาก
ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
14. มีการส่งเสริมให้อาจารย์ได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอน	4.11	0.737	มาก
15. มีการส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ของอาจารย์โดยใช้เทคโนโลยี	4.05	0.705	มาก
16. มีการประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.11	0.737	มาก
17. มีความสามารถในการเป็นผู้บริโภคข้อมูลในสังคมอย่างมีความรับผิดชอบ	4.11	0.737	มาก
สรุปด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.09	0.729	มาก
สรุปผลการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.94	0.725	มาก

จากตารางที่ 6 ผลการประเมินความพึงพอใจในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.725 ด้านที่มีผลการประเมินมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.729 รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.683 ตามลำดับ

ประเด็นที่ 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการใช้อินเทอร์เน็ต โดยผลการวิจัยมีข้อคำถามด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 3 ด้าน ประกอบไปด้วย การบริหารจัดการ การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีข้อคำถามด้านการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 4 ด้าน ประกอบไปด้วย การใช้บริการเวปไซด์เว็บไซต์ การใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การใช้บริการสืบค้นข้อมูล และการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล นำมาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ต ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้บริการเวปไซด์เว็บไซต์

ตัวแปรอิสระ(ตัวพยากรณ์)		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	ค่าคงที่ (Constant)	2.603	.588		4.430	.000
	การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (manage_it)	.454	.142	.613	3.202	.005
ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย R = 0.613 R ² = 0.376						

จากตารางที่ 7 การศึกษาปัจจัยการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ร่วมกันพยากรณ์การใช้บริการเวปไซด์เว็บไซต์ พบว่า มีตัวแปรการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่า Sig. < 0.01 สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และอธิบายการผันแปรของการใช้บริการเวปไซด์เว็บไซต์ได้ร้อยละ 37.58 สามารถเขียนสมการพยากรณ์อย่างง่ายได้ดังนี้

$$\text{การใช้บริการเวปไซด์เว็บไซต์} = 2.603 + 0.454 (\text{การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ})$$

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ตัวแปรอิสระ(ตัวพยากรณ์)		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	ค่าคงที่ (Constant)	1.541	.805		1.913	.073
	การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (manage_it)	.595	.194	.596	3.060	.007
ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย R = 0.596 R ² = 0.355						

จากตารางที่ 8 การศึกษาปัจจัยการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ร่วมกันพยากรณ์การใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ พบว่า การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถอธิบายการผันแปรของการใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ได้ร้อยละ 35.52 สามารถเขียนสมการพยากรณ์อย่างง่ายได้ดังนี้

การใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ = $1.541 + 0.595$ (การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ)

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล

ตัวแปรอิสระ(ตัวพยากรณ์)		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	ค่าคงที่ (Constant)	1.287	.664		1.939	.070
	การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (manage_it)	1.257	.246	1.165	5.108	.000
	การพัฒนาบุคลากร (manage_human)	-.587	.244	-.548	-2.404	.029
ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย $R = 0.817$ $R^2 = 0.667$						

จากตารางที่ 9 การศึกษาปัจจัยด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ร่วมกันพยากรณ์การใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 2 ตัวแปร คือ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาบุคลากร ซึ่งสามารถอธิบายการผันแปรของการใช้บริการถ่ายโอนข้อมูลได้ร้อยละ 66.75 สามารถเขียนสมการพยากรณ์อย่างง่ายได้ดังนี้

การใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล = $1.287 + 1.257$ (การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ) + -0.587 (การพัฒนาบุคลากร)

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้บริการสืบค้นข้อมูล

ตัวแปรอิสระ(ตัวพยากรณ์)		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	ค่าคงที่ (Constant)	2.450	1.017		2.410	.029
	การบริหารจัดการ (manage_system)	.363	.498	.330	.728	.478
	การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (manage_it)	.143	.387	.166	.369	.717
	การพัฒนาบุคลากร (manage_human)	-.077	.348	-.090	-.223	.827
ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย $R = 0.406$ $R^2 = 0.165$						

จากตารางที่ 10 การศึกษาปัจจัยด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ร่วมกันพยากรณ์การใช้บริการสืบค้นข้อมูล พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 3 ตัวแปร คือ การบริหารจัดการ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาบุคลากร ซึ่งสามารถอธิบายการผันแปรของการใช้บริการสืบค้นข้อมูลได้ร้อยละ 16.48 สามารถเขียนสมการพยากรณ์อย่างง่ายได้ดังนี้

การใช้บริการสืบค้นข้อมูล = $2.450 + 0.363$ (การบริหารจัดการ) + 0.143 (การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ) + -0.077 (การพัฒนาบุคลากร)

อภิปรายผล

1. ระดับของการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร ได้แบ่งผลการประเมินออกเป็น 3 ประเด็น ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ จำนวนครั้ง ระยะเวลา และช่วงเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเรียนรู้ ทำให้ทราบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 3 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 83.02 ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 2 ชั่วโมงต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.70 และใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงเวลา 12.01 – 18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 60.38 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม (นิรุวรรณ เทรินโบล, สุรศักดิ์ เทียบฤทธิ์, และ สุภาวดี บุคตาหวัง, 2561) ซึ่งในผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการใช้งานอินเทอร์เน็ต 3 – 7 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 37.00

2. การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร จากการศึกษาผลการประเมินของงานวิจัย แสดงให้เห็นว่าการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในประเด็นด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร ซึ่งผลที่ได้จากการงานวิจัยมีประสิทธิภาพ โดยแยกเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีประสิทธิภาพในการทำนายสูงสุด คือด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการให้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลซึ่งมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 66.75 และรองลงมาคือ ด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการให้บริการเว็บไซต์เว็บซึ่งมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 37.58 และด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 35.52 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศิริวัฒน์ เปลียนบางยาง, 2558) ซึ่งในผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทัศนคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าปัจจัยทัศนคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร จากการศึกษาพบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร ใน 3 ประเด็น คือ การให้บริการเว็บไซต์เว็บ การให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล จึงแสดงให้เห็นว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ใน 3 ประเด็นข้างต้นมีความสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร มากกว่าในประเด็นการให้บริการสืบค้นข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กรณีศึกษา : นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (จอมพล เล้ารุ่งเรือง, 2561) ซึ่งในผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรม

การใช้อินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้ที่มีระยะเวลาในการทำงานอินเทอร์เน็ตมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าผู้ที่มีระยะเวลาในการทำงานอินเทอร์เน็ตต่อวันน้อยกว่าและสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัยที่ว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ระดับของการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรส่วนใหญ่ มีการใช้อินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของระยะเวลาที่ยาวต่อเนื่อง ความถี่ในการใช้ และอยู่ในช่วงระยะเวลางาน ดังนั้นหน่วยงานจึงควรเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อรองรับการใช้งานของบุคลากรตามข้อจำกัดที่มี

1.2 ในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในประเด็นด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร ดังนั้น หน่วยงานจึงควรบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล การให้บริการเว็ลด์ไวต์เว็บ และการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีการเรียนรู้ ศึกษา และรู้ทันต่อเทคโนโลยี และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปให้เกิดประโยชน์

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร การศึกษาพบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร ใน 3 ประเด็น คือ การให้บริการเว็ลด์ไวต์เว็บ การให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการให้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล มีความสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร มากกว่าในประเด็นการให้บริการสืบค้นข้อมูล ดังนั้น หน่วยงานจึงควรจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการสืบค้นข้อมูลให้บุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในกระบวนการเรียนรู้ของบุคลากร ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพิ่มเติมจากประเด็นที่ปรากฏในงานวิจัยนี้

เอกสารอ้างอิง

- เคอบาลิจา, โจวาน. (2558). **เปิดประตูสู่การอภิบาลอินเทอร์เน็ต**. (พิภพ อุดมอิทธิพงศ์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: มูลนิธิเพื่ออินเทอร์เน็ตและวัฒนธรรมพลเมือง.
- จอมพล เล้ารุ่งเรือง. (2561). **พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กรณีศึกษา: นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต**

- สาขาวิชานโยบายและการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยนวัตกรรม
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS.
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญปิยเชนส์สอร์แอนด์ดี.
- นิรุวรรณ เทรินโบล์ สุรศักดิ์ เทียบฤทธิ์ และสุภาวดี บุคตาหวัง. (2561). ปัจจัยด้านพฤติกรรมการใช้
อินเทอร์เน็ตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใน
โรงเรียนเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารทันตภิบาล*, 2(29), 27- 37.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2557). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล วรคำ. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา (Vol. 8)*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุริยาสาน.
- ศศลักษณ์ ทองขาว. (2558). *คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: แมค
กรอฮิล อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล เอ็นเตอร์ไพรส์ แอลแอลซี.
- ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง. (2558). ประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *Veridian E-Journal*, 3(8), 1051 - 1062.
- สมคิด บางโม. (2562). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุทิน ชนะบุญ. (2560). *สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเบื้องต้น*. ขอนแก่น: สำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2560). *วิธีวิทยาการวิจัยทางนิเทศศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อาร์ทิฟานี.
- Rovinelli RJ, and Hambleton RK. (1997). On the use of content specialists in the
assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of
Educational Research*, 2, 49 - 60.
- Stufflebeam DL, and Shinkfield AJ. (2007). *Evaluation theory, Models, and
application*. San Francisco: Jossey - Bass.

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี

THE RELATIONSHIP BETWEEN BUSINESS ENVIRONMENT FACTORS
AND FIRMSUCCESS OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES IN
UDON THANI PROVINCE

ธัญญาภรณ์ ไชปานแก่น¹

¹คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

Thanyaporn Jaipankaen¹

¹ Faculty of Business Administration. Pitchayabundit College

(Received: August 29, 2020; Revised: October 17, 2020; Accepted: November 3, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2) ศึกษาความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 314 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ระบบการตลาด ระบบลูกค้า ระบบเทคโนโลยี ระบบการเงิน และระบบบุคลากร ปัจจัยภายนอก การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และเทคโนโลยี ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วย ด้านความมั่นคงของกิจการ ด้านการยอมรับนับถือและด้านการมีชื่อเสียง

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้ 1) ปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจมีความสำคัญต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ในระดับมาก 2) ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 3) ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ ระบบการตลาด ระบบลูกค้า ระบบเทคโนโลยี ระบบการเงิน และระบบบุคลากร ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรมและเทคโนโลยี พบว่ามีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .634^{**}$)

ข้อเสนอแนะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดอุดรธานี ต่อการดำเนินงานธุรกิจมีความต้องการที่จะให้ภาครัฐ สถาบันการเงิน และภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและให้การสนับสนุนใน ด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาฝีมือ พัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับของตลาด

คำสำคัญ : ปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ, ความสำเร็จของธุรกิจ, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the business environment factors the success of small and medium enterprises 2) study the firm success of small and medium enterprises 3) study the relationship between business environment and The achievements of small and medium enterprises in UdonThani Province. Main informant entrepreneurs and small and medium enterprises. In UdonThani Province totaled 314 people. The instrument used in this research as a questionnaire data analysis with percentage, mean, standard deviation and the pearson correlation coefficient The variables used in the analysis of the business environment consist of internal factors, marketing systems, customer systems, technology systems, financial systems, and human resource systems, external factors, politics, economy, society and culture and technology. The dependent parameters are the success of small and medium enterprises consist of the security of the business In respect of respect and reputation

The results of the study can be summarized as follows: 1) The business environment is critical to the success of small and medium enterprises. Overall and aspect consisted of both internal and external factors at a high level. 2) The success of small and medium enterprises 3) The results of the relationship analysis of the business environment consisted of internal factors such as marketing system, customer system, technology system, financial system and human resource system. External factors including political, economic, social and cultural and technological were found to be related to the success of medium sized enterprises and small In the same direction and there was a moderate correlation statistically significant .01 level ($r_{xy} = .634^{**}$).

In regard to the suggestions, it is concluded that people or entrepreneurs need the assistance of the government sector, financial institutions and private sector for financial support and professional development, development of product design, and added value products.

Keywords: Business environmental Factors, Business success, Small and medium enterprises

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือ SMEs มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพราะ SMEs ทำให้เกิดการจ้างงาน และการขยายตัวของภาคการผลิตสินค้าและอุตสาหกรรม การบริการ SMEs ที่ได้รับการพัฒนาทักษะและรูปแบบการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้ SMEs มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ธุรกิจมั่นคงและขยายเติบโต เป็นฐานไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่ ช่วยในการพัฒนา

ด้านเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC ได้สร้างความตื่นตัวให้กับผู้ประกอบการไทย เพื่อเข้าสู่การแข่งขันทางการค้าในตลาดต่างประเทศ ที่มีฐานลูกค้าใหญ่ขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ และความพร้อม สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 12 ปี พ.ศ. 2560 - 2564 ตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน จากสถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทย รวมถึงได้วางยุทธศาสตร์ให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย สร้างผู้ประกอบการใหม่ที่มีจิตวิญญาณในการเป็นผู้ประกอบการ ที่มีทักษะในการทำธุรกิจ รู้จักใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการผลิต การจัดการ การขาย หรือเป็น Smart SMEs สนับสนุนการกระจายการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และสนับสนุนเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ของภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการสร้างขีดความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้เติบโตและแข่งขันได้ รวมทั้งการสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ โดยการกำหนดนโยบาย/มาตรการ เพื่อจูงใจให้บริษัทขนาดใหญ่ที่มีการค้าและการลงทุนในต่างประเทศ เป็นผู้สนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้สามารถเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ และห่วงโซ่การผลิตของโลก ตลอดจนส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากความสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีอยู่ทั่วประเทศจำนวน 2.647 ล้านราย ก่อให้เกิดการจ้างงาน 10.996 ล้านคน สามารถสร้างรายได้จากการส่งออก 2.069 ล้านบาท สะท้อนได้ว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นรากฐานและกลไกสำคัญของระบบเศรษฐกิจประเทศ แต่ที่ผ่านมามีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังคงมีอุปสรรคทั้งในเรื่องความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงช่องทางการตลาด ฯลฯ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมถึงการปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2562)

ปัจจุบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยมาก ซึ่งมีจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งประเทศถึง 2.65 ล้านราย คิดเป็นร้อยละ 99.8 ของ วิสาหกิจทั้งหมด มีการจ้างงาน จำนวน 11 ล้านราย หรือร้อยละ 83.9 ของการจ้างงานรวมของประเทศ มีมูลค่าการส่งออก 2.07 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.9 ของมูลค่าการส่งออกทั้ง ประเทศ และก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจไม่น้อยกว่า 3.86 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.6 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สอดคล้องกับรายงาน สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คาดการณ์ว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริงของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2560 - 2564 แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงเล็กน้อย โดยในระยะสั้น พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ กำลังซื้อของผู้บริโภคยังไม่ฟื้นตัว เศรษฐกิจไทยมีอัตราการเติบโตที่ลดลง การขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิต ประกอบกับต้นทุนวัตถุดิบที่มีแนวโน้มสูงขึ้น การแข่งขันที่สูงขึ้นทั้งจากภายใน และภายนอกภูมิภาค ทั้งนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะได้รับผลกระทบจากสาเหตุข้างต้นมาก หากไม่มีการแก้ไขอาจทำให้ปัญหาดังกล่าว กลายเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจของ SMEs ในระยะยาวได้ (มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง, 2559)

จังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่มากเป็นอันดับ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่า 98,757 ล้านบาท จัดอยู่ในลำดับที่ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองจากจังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น และอุบลราชธานี ตามลำดับ และอันดับที่ 23 ของประเทศ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี พ.ศ. 2560 ภาคการเกษตร 17,134 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.35 และนอกภาคการเกษตร 81,623 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.65 พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ มีมูลค่ามากที่สุดเป็นอันดับ 1 มีมูลค่า 16,504 ล้านบาท อันดับที่ 2 คือ การศึกษา มีมูลค่า 12,952 ล้านบาท อันดับที่ 3 คือ อุตสาหกรรม มีมูลค่า 12,614 ล้านบาท อันดับที่ 4 คือ ด้านการขนส่ง การขายปลีกฯ มีมูลค่า 12,348 ล้านบาท และอันดับที่ 5 คือ การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ มีมูลค่า 6,825 ล้านบาท ซึ่งทางจังหวัดมีแผนพัฒนาจังหวัด 2561 - 2562 ประเด็นการพัฒนาด้านที่ 1 : การพัฒนาศักยภาพการค้าการลงทุน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง แผนงานที่ 1 ส่งเสริมอุตสาหกรรมและพัฒนาแรงงานมุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยมีตัวชี้วัดคือ จำนวนที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม (SME) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP และเพื่อให้บรรลุผลตัวชี้วัดดังกล่าวได้จัดทำโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรม และกำลังแรงงานเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ มีกิจกรรมย่อย ประกอบด้วย 1) การพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) 2) การพัฒนาฝีมือแรงงานของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมเป้าหมาย ทั้งนี้ โดยมีสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเป็นเจ้าภาพหลัก และมีศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ 4 สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด และหอการค้าจังหวัด ร่วมเป็นเจ้าภาพ แผนงานที่ 2 ส่งเสริมการตลาด และแผนธุรกิจให้แก่กลุ่มเป้าหมายอุดรธานี 4.0 โดยมี การส่งเสริมการตลาด และแผนธุรกิจกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ Startup ทั้งนี้ โดยมีสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเป็นเจ้าภาพหลัก และมีสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี (ศูนย์เพาะบ่มธุรกิจ) หอการค้าจังหวัด และสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ร่วมเป็นเจ้าภาพ (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อพัฒนาจังหวัดอุดรธานี, 2562)

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คาดการณ์ว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริงของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2560 - 2564 แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงเล็กน้อย โดยในระยะสั้น พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ กำลังซื้อของผู้บริโภคยังไม่ฟื้นตัว เศรษฐกิจไทยมีอัตราการเติบโตที่ลดลง การขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิต ประกอบกับต้นทุนวัตถุดิบที่มีแนวโน้มสูงขึ้น การแข่งขันที่สูงขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกภูมิภาค ทั้งนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะได้รับผลกระทบจากสาเหตุข้างต้นมาก หากไม่มีการแก้ไขอาจทำให้ปัญหาดังกล่าวกลายเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจของ SMEs ในระยะยาวได้ (มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง, 2559)

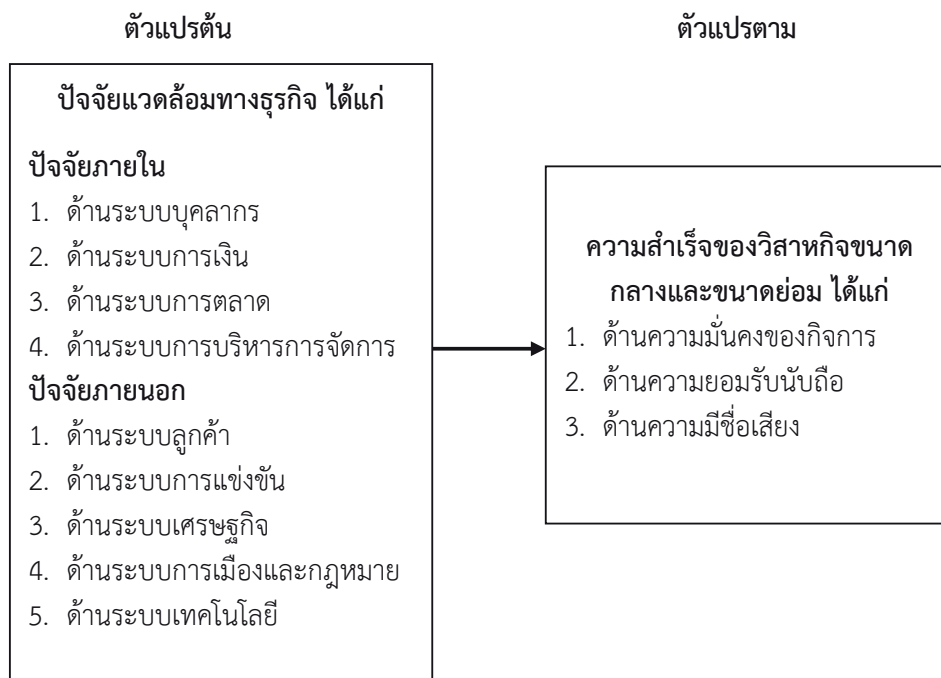
จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี ว่าประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสามารถ

ดำเนินการต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน อีกทั้ง ยังสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่มอาชีพ
ในชุมชนชนบทอื่นๆ ให้มีความมั่นคงและยั่งยืนต่อไปด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัด
อุดรธานี
2. เพื่อศึกษาความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจกับความสำเร็จของวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประกอบกิจการในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,705 คน (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2562)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประกอบกิจการในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 314 คน โดยเปิดตาราง Krejcie & Morgan (1970, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ตอน มีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ รูปแบบกิจการและลักษณะของกิจการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ โดยแบ่งเป็นปัจจัยภายใน ได้แก่ ระบบบุคลากร ระบบการเงิน ระบบการตลาด ระบบการบริหารการจัดการ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ระบบลูกค้า ระบบการแข่งขัน ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมืองและกฎหมาย และระบบเทคโนโลยี และความสำเร็จของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ ความมั่นคงของกิจการ ความยอมรับนับถือ และความมีชื่อเสียง โดยกำหนดตัวเลขมาตรฐานวัดประมาณค่า มี 5 ระดับ ได้มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ แบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของคำถามแต่ละข้อโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 คน แล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.92

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ภายหลังข้อคำถามผ่านการทดสอบเครื่องมือแล้ว ได้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม จากนั้นเก็บรวบรวมภายหลังการตอบแบบสอบถามเสร็จสิ้น และได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาที่มีความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งสิ้น 314 ฉบับ แล้วนำมาบันทึกผลตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมทั้งนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยข้อมูลถูกเก็บรวบรวมในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน 2563

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกิจการ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ นำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	แสดงว่า	มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	แสดงว่า	มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	แสดงว่า	มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	แสดงว่า	มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	แสดงว่า	มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในระดับน้อยที่สุด

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ กับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (ธำนิษฐา ศิลปจักร, 2555) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน, 2553)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

รูปแบบกิจการ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนนิติบุคคล 225 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 71.65 กิจการส่วนบุคคล 75 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 23.88 ที่เหลือจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน 14 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 4.47

ลักษณะกิจการ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นกิจการผลิตสินค้า/ให้บริการ 248 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 78.98 กิจการค้าปลีก 46 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 14.65 ที่เหลือเป็นกิจการค้าส่ง 20 ตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 6.37

จำนวนพนักงาน พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ มีจำนวนพนักงานไม่เกิน 15 คน จำนวน 121 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 38.53 รองลงมา ได้แก่จำนวนพนักงาน 51 - 200 คน จำนวน 105 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 33.43 จำนวนพนักงาน 16 - 50 คน จำนวน 58 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 18.47 และจำนวนพนักงาน 200 คนขึ้นไป จำนวน 30 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 9.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับของปัจจัยภายใน

ปัจจัยภายใน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านระบบบุคลากร	3.89	.68	มาก
2. ด้านระบบการเงิน	3.97	.60	มาก
3. ด้านระบบการตลาด	4.07	.63	มาก
4. ด้านระบบการบริหารการจัดการ	3.90	.76	มาก
โดยรวม	3.95	.58	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยภายใน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญของปัจจัยภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงอันดับได้ ดังนี้ ด้านระบบการตลาด ให้ความสำคัญ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07 รองลงมา ด้านระบบการเงิน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 และด้านระบบการบริหารการจัดการ ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับของปัจจัยภายนอก

ปัจจัยภายนอก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านระบบลูกค้า	4.06	.57	มาก
2. ด้านระบบการแข่งขัน	3.97	.64	มาก
3. ด้านระบบเศรษฐกิจ	3.90	.53	มาก
4. ด้านระบบการเมืองและกฎหมาย	3.82	.55	มาก
5. ด้านระบบเทคโนโลยี	3.87	.58	มาก
โดยรวม	3.92	.53	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยภายนอก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญของปัจจัยภายนอก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงอันดับได้ดังนี้ ด้านระบบลูกค้า ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมา ด้านระบบการแข่งขันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 และด้านระบบเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับของความสำเร็จของธุรกิจ

ความสำเร็จของธุรกิจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความมั่นคงของกิจการ	4.16	.57	มาก
2. ด้านความยอมรับนับถือ	3.97	.58	มาก
3. ด้านความมีชื่อเสียง	3.95	.53	มาก
โดยรวม	4.02	.54	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาความสำคัญของความสำเร็จของธุรกิจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญของความสำเร็จของธุรกิจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงอันดับได้ดังนี้ ด้านความมั่นคงของกิจการ ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 รองลงมา ด้านความยอมรับนับถือ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 และด้านความมีชื่อเสียง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y _{tot}
X ₁	.423**	.403**	.408**	.476**
X ₂	.373**	.478**	.376**	.464**
X ₃	.403**	.423**	.412**	.480**
X ₄	.473**	.573**	.534**	.612**
X ₅	.433**	.506**	.403**	.537**
X ₆	.503**	.566**	.500**	.607**
X ₇	.412**	.403**	.394**	.480**
X ₈	.534**	.483**	.523**	.521**
X ₉	.413**	.423**	.483**	.537**
X _{tot}	.534**	.493**	.563**	.634**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

X ₁	แทน	ปัจจัยภายในด้านระบบบุคลากร
X ₂	แทน	ปัจจัยภายในด้านระบบการเงิน
X ₃	แทน	ปัจจัยภายในด้านระบบการตลาด
X ₄	แทน	ปัจจัยภายในด้านระบบการบริหารการจัดการ
X ₅	แทน	ปัจจัยภายนอกด้านระบบลูกค้า
X ₆	แทน	ปัจจัยภายนอกด้านระบบการแข่งขัน
X ₇	แทน	ปัจจัยภายนอกด้านระบบเศรษฐกิจ
X ₈	แทน	ปัจจัยภายนอกด้านระบบการเมืองและกฎหมาย
X ₉	แทน	ปัจจัยภายนอกด้านระบบเทคโนโลยี
X _{tot}	แทน	ปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจในภาพรวม
Y ₁	แทน	ความสำเร็จด้านความมั่นคงของกิจการ
Y ₂	แทน	ความสำเร็จด้านความยอมรับนับถือ

Y_3	แทน	ความสำเร็จด้านความมีชื่อเสียง
Y_{tot}	แทน	ความสำเร็จในภาพรวม
r	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
**	แทน	ความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง .373** - .634** ภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .634^{**}$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านระบบการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = .612^{**}$) ด้านระบบการแข่งขัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = .537^{**}$) ด้านระบบลูกค้า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = .537^{**}$) ด้านระบบการเมืองและกฎหมาย มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = .521^{**}$)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่าทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องงานวิจัย และงานศึกษาเกี่ยวกับความอยู่รอดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ค่อนข้างมากในหลายมิติ ได้แก่ งานวิจัยของ รุ่งนภา ต่ออุดม (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอุตสาหกรรมเกษตรภาคการค้าใน จังหวัดฉะเชิงเทรา การศึกษาของ นฤมล พึ่งทอง (2557) เกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับการส่งออกของอุตสาหกรรมยางรถยนต์จากประเทศไทย ผลงานศึกษาของ ชุตินา หวังเบญจหมัด และธนชา บินดุห์ลิ้ม (2557) ที่ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา งานวิจัยของ วีรวิชัย เลิศไทยตระกูล (2557) โกวิทย์ ตันต์มานะธรรม (2556) Sammut-Bonnici & Galea (2015) ซึ่งได้อธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอก กับความสำเร็จของธุรกิจ จิราพรณ สกุลลิ้ม (2558) จุฑามาศ จิตติถาวร และคณะ (2554) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ปัจจัยในองค์กร และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการศึกษาเพื่อปรับตัวให้อยู่รอด

ข้อเสนอแนะ

เนื่องด้วยผลการศึกษาที่พบว่าปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนั้น ธุรกิจควรวิเคราะห์ตนเองว่า ปัจจัยภายในด้านใดที่ต้องพิจารณาปรับปรุงอย่างเร่งด่วนเพื่อให้สอดคล้องกับปัจจัยภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งถัดไปควรศึกษากลยุทธ์การปรับตัวแบบไหนที่ได้ผล และไม่ได้ผล ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อจะได้เห็นว่า ประเภทธุรกิจแบบไหน ควรใช้กลยุทธ์ใดที่จะเหมาะสมที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อพัฒนาจังหวัดอุดรธานี,สำนักงาน. (2562). **แผนพัฒนาจังหวัดอุดรธานี (พ.ศ. 2561-2564)**. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2563, จาก www.udonthani.go.th
- โกวิทย์ ตันต์มานะธรรม. (2556). กลยุทธ์การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของผู้ประกอบการธุรกิจตัวแทนจำหน่ายเครื่องปรับอากาศ. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- จิราพรรณ สุกุลลิ้ม. (2558). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกลยุทธ์การแข่งขันในอุตสาหกรรมส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งของผู้ประกอบการในจังหวัดสมุทรสาคร. **วารสารบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต**, 3(3), 28-35.
- จุฑามาศ จิตติถาวร และคณะ. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ SMEs ในประเทศไทย. **วารสาร Asian Social Science**. 7(5), 180-190.
- ชุตินา หวังเบญหมัด และ ธนัชชา บินดุเหล็ม. (2557). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่**, 1(1). 109-123.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2553). การเขียนเค้าโครงการวิจัย: แนวทางสู่ความสำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์โพรเกสซิฟ จำกัด.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยSPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: หจก.สามัญบิสซิเนสอาร์แอนด์ดีล.
- นฤมล พึ่งทอง. (2557). ปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับการส่งออกของอุตสาหกรรมยางรถยนต์จากประเทศไทย. **วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2555). การวิจัยการตลาด. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ท้อป.

- มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง. (2559). **โครงการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และโครงสร้าง SMEs ตามระยะการเติบโตทางธุรกิจ ภายใต้งานจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประจำปี**. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- ยุพาวดี สมบูรณ์กุล. (2556). **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับการนาเทคโนโลยี ประเภทอุตสาหกรรมสารสนเทศมาสนับสนุนระบบการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอุตสาหกรรมในภาคใต้**. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รุ่งนภา ต่ออุดม. (2556). **ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเกษตรภาคการค้าในจังหวัดฉะเชิงเทรา**. การศึกษาอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วีรวิทย์ เลิศไทยตระกูล. (2557). **การสร้างเครือข่ายนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs**. วารสารนักบริหาร, 34(2), 37-45.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว). (2562). **รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2554-2555**. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2563, จาก www.sme.go.th.
- Sammut - Bonnici, T. & Galea, D. (2015). **PEST Analysis**. Malta : University of Malta.

การพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ
THE DEVELOPMENT OF TOURISM LOGISTICS MANAGEMENT
IN SAMUTPRAKARN PROVINCE

สิริกร ประทุม¹

¹คณะโลจิสติกส์และเทคโนโลยีการบิน วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

Sirkorn Prathum¹

¹Faculty of Logistics and Aviation Technology, Southeast Bangkok College

(Received: August 31, 2020; Revised: October 21, 2020; Accepted: November 3, 2020)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบ การจัดการโลจิสติกส์และองค์ประกอบบริการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อศึกษาแนวทางการ พัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยว ที่มาท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก และวิเคราะห์ความ ได้เปรียบในการแข่งขัน ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21 - 30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท รายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านรูปแบบ การเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคล จำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยวมากกว่า 5 ครั้ง นอกจากนี้มี วัตถุประสงค์ในการมาเพื่อการท่องเที่ยว มีระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน (ไป - กลับ) สถานที่พัก ส่วนใหญ่เป็นบ้านในจังหวัดสมุทรปราการ มีการสืบค้นสถานที่ท่องเที่ยวจากการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมมากที่สุดคือ ตลาดบางน้ำผึ้ง งบประมาณในการท่องเที่ยว 1,000 - 2,000 บาท ด้วยเหตุนี้สามารถสรุปความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบด้าน การจัดการโลจิสติกส์ มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยวโดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 อยู่ในระดับ มาก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก สามารถสรุปได้ 2 ประเด็น ที่สามารถนำไปเป็น แนวทางในการพัฒนาโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ คือ 1) พัฒนาศูนย์บริการ การท่องเที่ยว 2) อบรมผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์และด้านการท่องเที่ยวและการวิเคราะห์ความได้เปรียบ ในการแข่งขัน พบว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนควรร่วมมือกันเพื่อสร้างความแข็งแกร่ง ให้กับการจัดการโลจิสติกส์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ

คำสำคัญ: การพัฒนา, การจัดการโลจิสติกส์, การท่องเที่ยว

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the tourists' satisfaction on logistics management elements and tourism elements in Samutprakan province, and 2) study the development of tourism logistics in Samutprakan province. The sample consisted of 400 tourists who had visited Samutprakan province. The data was collected from

a questionnaire using simple random sampling and analysed by utilizing SWOT Model and Diamond Model. The participants were female aged 21-30, Bachelors's degree, Buddhism, and income between 10,001 - 20,000 Baht. They used private cars and had visited Samutprakarn more than 5 times. In addition, the purpose of their visit was travelling and the duration of the tour is a 1 day trip. They were original Samutprakarn people. They gained information from the Internet. Natural Attractions were their destination and they spent less than 1,000 Baht for a trip. The results showed that average satisfaction of logistics management elements was at 3.92 and tourism elements was at 3.70 which is a high level. Moreover, from SWOT Model Analysis, the researcher found that there were two issues to be further studied as a guideline for the development of tourism logistics in Samutprakarn Province. They were 1) Tourism resources and, 2) Logistics and tourism service providers training. Furthermore, the result from Diamond Model Analysis revealed that public and private stakeholders should cooperate for creating a competitive advantage to support tourism in Samutprakarn Province.

Keywords: Development , Logistics Management, Tourism

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยเน้นการประกอบอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการจัดเป็นเมืองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ประกอบกับเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ทั้งการขนส่งทางบก ทางน้ำ และอีกทั้งเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศของประเทศ เป็นที่ตั้งของท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และยังเป็นศูนย์กระจายสินค้าไปยังภูมิภาคต่างๆ ในเขตภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ส่งผลต่อการลงทุนในธุรกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ อีกทั้งภูมิประเทศยังได้เปรียบ เนื่องจากเป็นบริเวณปลายสุดของแม่น้ำเจ้าพระยา จึงเหมาะแก่การทำธุรกิจอย่างยิ่ง และยังเป็นจังหวัดที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจอันก่อให้เกิดอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาของประเทศ อีกทั้งยังสามารถสร้างรายได้ที่มีมูลค่าเพิ่มเป็นอันดับหนึ่ง จากสถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศของจังหวัดสมุทรปราการ 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2556 – 2560) พบว่า อัตราการมาเยือนของนักท่องเที่ยวในแต่ละปีเพิ่มสูงขึ้น โดยส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรเป็นคนไทยมากกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และนักทัศนาจร มีจำนวนมากกว่านักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2561) ในปี 2561 ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยมากที่สุด จำนวน 1,983 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 4.59 นอกจากนี้ พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยวมีสถิติเพิ่มสูงขึ้นทุกปี จังหวัดสมุทรปราการมีรายได้จากการท่องเที่ยว 3,373 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 4.81 โดยรายได้ส่วนใหญ่มาจากชาวไทย จำนวน 2,180 ล้านบาท จากสถานการณ์ปัญหาข้างต้น จังหวัดได้จัดทำแผนการพัฒนารูปแบบโครงสร้างเศรษฐกิจ โดยการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว สินค้า

การบริการ และประชาสัมพันธ์ ให้เป็นที่รู้จักและประทับใจของกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยเน้นที่แหล่งท่องเที่ยว การบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้เพียงพอและได้มาตรฐาน การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร การประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ดังนั้น การคมนาคมขนส่งในระบบ โลจิสติกส์ จึงเข้ามามีบทบาทในการจัดการการเคลื่อนย้ายทรัพยากร ตั้งแต่การเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ทั้งภาคการผลิตและการบริการ จากต้นทางไปสู่ปลายทาง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ อีกทั้งยังเป็นธุรกิจที่มีผลกระทบโดยตรง และจัดว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงการสร้าง ความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว และอาจส่งผลให้นักท่องเที่ยวกลับมาท่องเที่ยวอีกในอนาคต

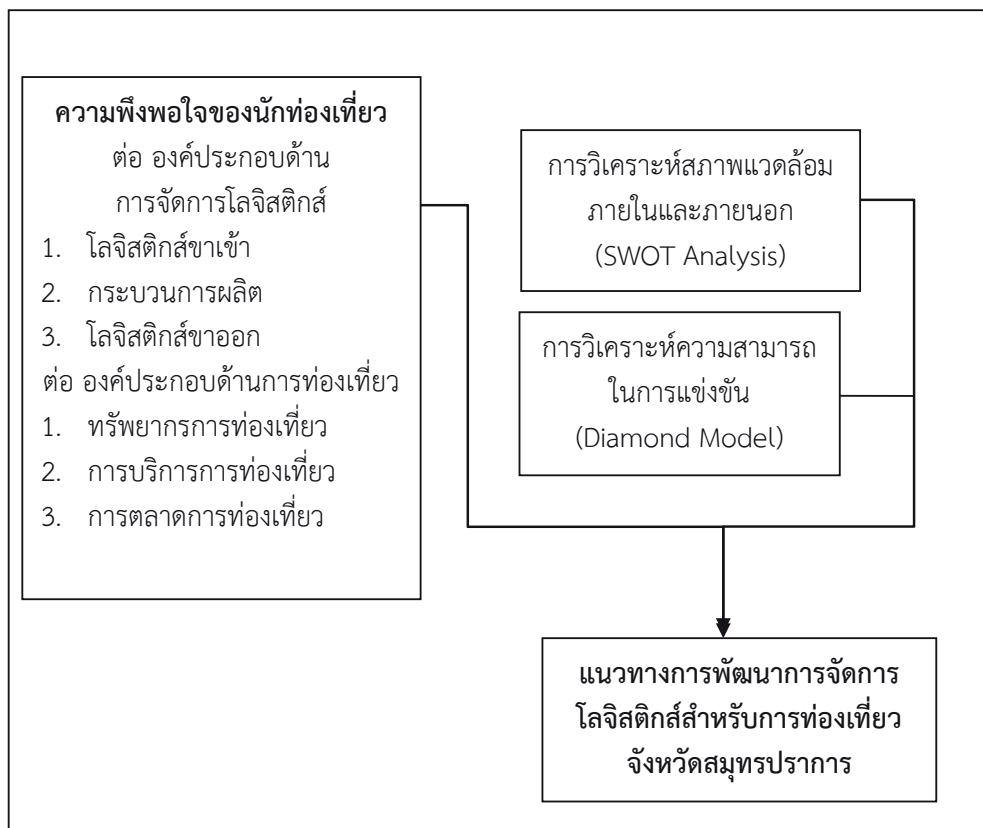
จะเห็นได้ว่า การจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว เป็นการประสานงานการจัดการระหว่างกิจกรรมต่างๆ โดยการนำศาสตร์ด้านโลจิสติกส์มาประยุกต์ใช้ในการจัดการห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (วิทยา สุหฤทธารัง, 2545) ตั้งแต่จุดเริ่มต้นการเดินทางเข้ามาสู่สถานที่ท่องเที่ยว เพื่อให้การไหลของนักท่องเที่ยว ไม่มีข้อผิดพลาด ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความพึงพอใจสูงสุด และช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำองค์ประกอบการจัดการโลจิสติกส์และองค์ประกอบการท่องเที่ยวมาบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานให้สมดุลกัน (ภัทร บุญโท, 2560) โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก และการวิเคราะห์ความได้เปรียบในการแข่งขัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ ให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ตามเป้าหมายจังหวัดสมุทรปราการต่อไป (เพียว ลายทองสุข, 2559)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบการจัดการโลจิสติกส์และองค์ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาถึงการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มประชากรเป็นนักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย จำนวน 1,875,955 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2559) การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชายและหญิง เป็นชาวไทยที่เข้ามาเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ การคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Cochran (1989) กำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดได้ขนาดตัวอย่าง 369 ตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการเก็บทั้งหมด 400 ตัวอย่าง เพื่อเพิ่มอำนาจการทดสอบ (Power of Test) ทางสถิติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์ และองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว 2) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์และองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ บริเวณจังหวัดสมุทรปราการ และบริเวณใกล้เคียง ตลอดจนกิจกรรมของชุมชนและจังหวัด

โดยแบบสอบถามผ่านขั้นตอนการหาคุณภาพแบบสอบถาม โดยนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค ซึ่งทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.6 จากนั้น นำแบบสอบถามที่ได้ปรับแก้แล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม เท่ากับ 72.36 และสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.89

2.2 เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus group) และการสังเกต (Observing) นักท่องเที่ยวเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้การวิเคราะห์จากเครื่องมือดังต่อไปนี้

2.2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) เป็นการเก็บข้อมูลจังหวัดสมุทรปราการด้านการจัดการโลจิสติกส์และการท่องเที่ยว มาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค และนำผลการวิเคราะห์มาสร้างตารางวิเคราะห์และลำดับข้อมูลด้วยคะแนน เป็น Qualitative SWOT Analysis

2.2.2 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน (Diamond Model) เป็นการวิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว ในรูปแบบคลัสเตอร์ ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้เสียที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียงกัน ในกลุ่มผลิตสินค้าหรือให้บริการที่มีลักษณะเหมือนกันที่เกี่ยวข้องกันหรือส่งเสริมกัน ซึ่งจะพิจารณา 2 ส่วน คือ 1) วิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อม 4 ด้าน ที่มีผลกระทบต่อการเพิ่มผลผลิตของบริษัท ได้แก่ สภาพปัจจัยการผลิตในประเทศ อุปสงค์ภายในประเทศ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกัน และโครงสร้างบริษัทและสภาพการแข่งขันของประเทศ 2) ปัจจัยเสริม ได้แก่ บทบาทภาครัฐ และโอกาสทางธุรกิจ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และประกอบเข้าเป็นระบบเดียวกัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ประกอบในการศึกษา จำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลภายนอกเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจ การสังเกต และแบบสอบถาม ตามองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์และองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน 1) ข้อมูลที่ได้จากห้องสมุด หรือหน่วยงานอื่นๆ เก็บรวบรวมไว้แล้ว เช่น รายงานการวิจัย เอกสารสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ และสถิติเกี่ยวข้องกับงานวิจัย รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ที่อาจเกี่ยวข้องทั้งในและนอกพื้นที่ศึกษา โดยใช้กับข้อมูลด้าน

การจัดการโลจิสติกส์ ด้านการท่องเที่ยว ข้อมูลจังหวัดสมุทรปราการ แผนการพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ สถิติการเดินทาง การท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ และเส้นทางการเดินทางในจังหวัดสมุทรปราการ 2) ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสอบถามผู้ที่มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ หน่วยงานภาครัฐ และนักท่องเที่ยว

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ด้านข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว เช่น เพศ อายุ อาชีพ การใช้บริการของนักท่องเที่ยว วิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการหาความถี่และค่าร้อยละ

4.2 ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์และองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว ที่อยู่ในช่วง 5 ระดับของ likert scale วิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้สถิติพรรณนา ในการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 ข้อมูลจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งด้านการจัดการโลจิสติกส์และด้านการท่องเที่ยว ใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) และการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน (Diamond Model) นำมาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการ โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ

พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21 - 30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท รายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท ส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคล จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.75 จำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยว มากกว่า 5 ครั้ง จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 มีวัตถุประสงค์ในการมาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน (ไป - กลับ) จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.75 สถานที่พักส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมีบ้านในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61.75 มีการสืบค้นสถานที่ท่องเที่ยวจากการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50 มีแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเที่ยวตลาดบางน้ำผึ้ง จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 งบประมาณในการท่องเที่ยว 1,001 - 2,000 บาท จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75

2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 1 แสดงความพึงพอใจต่อองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์

องค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. โลจิสติกส์ขาเข้า			
การวางแผนการท่องเที่ยว	4.13	0.73	มาก
การวางแผนเส้นทางการเดินทางท่องเที่ยว	4.06	0.78	มาก
ข้อมูลเส้นทางการเดินทางท่องเที่ยว	4.03	0.79	มาก
ข้อมูลการจองที่พักในแหล่งท่องเที่ยว	3.86	0.99	มาก
ข้อมูลการจองตัวในการท่องเที่ยว	4.01	0.84	มาก
ข้อมูลร้านอาหารในแหล่งท่องเที่ยว	3.83	0.95	มาก
การสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยว	3.91	0.95	มาก
รวม	3.98	0.86	มาก
2. กระบวนการผลิต			
สิ่งอำนวยความสะดวกของเส้นทางการเดินทาง	3.49	0.94	ปานกลาง
สิ่งอำนวยความสะดวกของที่พักร	3.98	0.86	มาก
สิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหาร	3.77	0.82	มาก
สิ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล	4.11	0.88	มาก
ความสะดวกสบายของยานพาหนะในการเดินทาง	3.78	0.81	มาก
สภาพการจราจรไปยังแหล่งท่องเที่ยว	3.71	0.82	มาก
ระบบขนส่งสาธารณะ	3.68	0.75	มาก
การสั่งจองและสั่งซื้อสินค้าและของที่ระลึก	3.87	0.82	มาก
ระยะเวลาในการจัดส่งสินค้า	4.04	0.77	มาก
ระยะเวลาในการจองที่พัก	4.00	0.78	มาก
รวม	3.84	0.83	มาก
3. โลจิสติกส์ขาออก			
การส่งมอบสินค้าให้นักท่องเที่ยวตรงต่อเวลา	3.82	0.92	มาก
การส่งมอบสินค้าให้นักท่องเที่ยวตรงตามสเปค	3.76	0.94	มาก
ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	3.82	0.81	มาก
ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการจองที่พัก	4.07	0.77	มาก
ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในร้านอาหาร	4.06	0.74	มาก
ความสะดวกของช่องทางการชำระเงิน	4.13	0.79	มาก
ความปลอดภัยในการเดินทาง	3.99	0.80	มาก
ความปลอดภัยของสถานที่พักร	3.90	0.87	มาก
ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว	4.03	0.81	มาก
รวม	3.95	0.83	มาก
ภาพรวมองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์	3.92	0.84	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจต่อองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์ 1) ด้านโลจิสติกส์ขาเข้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 อยู่ในระดับมาก 2) ด้านกระบวนการผลิต ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 อยู่ในระดับมาก และโลจิสติกส์ขาออก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับมาก และภาพรวมความพึงพอใจต่อองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 แสดงความพึงพอใจต่อองค์ประกอบบริการท่องเที่ยว

องค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว			
ทรัพยากรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	3.80	0.95	มาก
ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม	3.68	0.92	มาก
ทรัพยากรทางเชิงสันทนาการ	3.48	0.97	ปานกลาง
ทรัพยากรทางประเพณี	3.69	0.86	มาก
รวม	3.66	0.93	มาก
2. การบริการการท่องเที่ยว			
การบริการของสถานที่พัก	3.80	0.78	มาก
การบริการของร้านอาหาร	3.82	0.82	มาก
การบริการของแหล่งจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	3.66	0.90	มาก
การบริการของแหล่งท่องเที่ยว	3.85	0.86	มาก
การบริการของแหล่งกิจกรรมสันทนาการ	3.69	0.94	มาก
รวม	3.76	0.86	มาก
3. การตลาดการท่องเที่ยว			
การเข้าถึงการใช้บริการของนักท่องเที่ยว	3.78	0.82	มาก
ความชัดเจนของรายละเอียดสินค้าและบริการ	3.74	0.93	มาก
ความเชี่ยวชาญของผู้ให้บริการ	3.63	0.90	มาก
ความน่าเชื่อถือของผู้ให้บริการ	3.66	0.82	มาก
ความเท่าเทียมในการให้บริการ	3.62	0.80	มาก
การตอบสนองความต้องการนักท่องเที่ยว	3.68	0.76	มาก
รวม	3.69	0.84	มาก
ภาพรวมองค์ประกอบบริการด้านการท่องเที่ยว	3.70	0.88	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจต่อองค์ประกอบบริการท่องเที่ยว 1) ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 อยู่ในระดับมาก 2) ด้านการบริการการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 อยู่ในระดับมาก 3) ด้านการตลาดการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 อยู่ในระดับมาก และภาพรวมของความพึงพอใจต่อองค์ประกอบบริการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70

3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของจังหวัด สมุทรปราการ ดังนี้

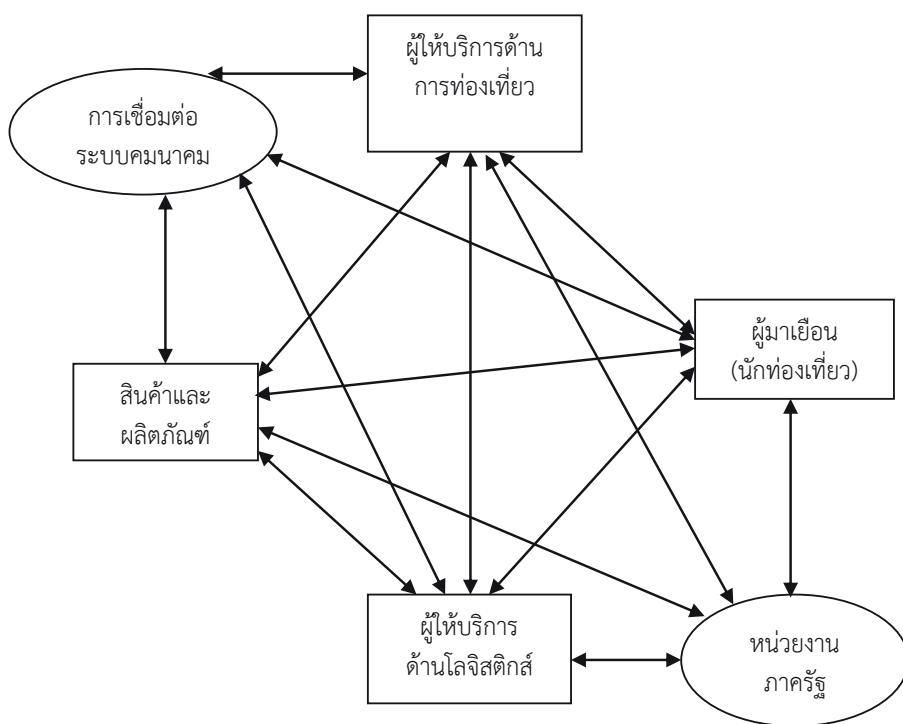
ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในขององค์กร (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
(1) จังหวัดสมุทรปราการมีจุดแข็งทั้งภูมิศาสตร์ที่มีปากน้ำเชื่อมต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นท่าเรือกระจายสินค้าไปทางอ่าวไทย (2) เป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ มีระบบการคมนาคมที่เชื่อมโยง ทั้งทางน้ำ ทางถนนและทางอากาศ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ติดแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งสามารถออกไปยังอ่าวไทยได้ ทางบกเป็นเส้นทางการขนส่งสินค้าไปยังจังหวัดต่างๆ อีกทั้งสามารถเดินทางไปท่าเรือน้ำลึกจำนวนมาก เช่น ท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี และทางอากาศ (3) ใกล้สนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นจุดต่อเครื่องไปยังจังหวัดต่างๆ เพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ (4) มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เป็นพื้นที่สีเขียว พื้นที่สีเขียวผืนใหญ่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สร้างรายได้ให้กับจังหวัดเป็นอันดับต้นๆ (5) มีสถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม และมีประเพณีที่สืบทอดกันมาในอดีตเป็นการผสมผสานของชาวไทยพระประแดงกับชาวมอญ หรือที่เรียกว่า มอญปากลัด (มอญพระประแดง) เช่น ประเพณีรับบัว จัดงานทุกวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี และ งานสงกรานต์พระประแดง จัดงานหลังช่วงเทศกาลสงกรานต์ ประมาณ 1 อาทิตย์ ณ อำเภอพระประแดง จัดร่วมกับประเพณีการปล่อยนกปล่อยปลา การเล่นสบ้า	(1) ประชากรแฝง ประมาณ 1.1 ล้าน ซึ่งประชากรดังกล่าวเป็นแรงงานข้ามชาติ ที่ขาดความรู้สึกรักและวัฒนธรรมท้องถิ่นของการเป็นเจ้าบ้าน ส่งผลต่อแขกผู้มาเยือน ซึ่งคือนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ (2) ขาดแคลนแรงงานและแรงงานบางส่วน ไร้ฝีมือ ขาดทักษะเฉพาะทาง เช่น ทางด้านโลจิสติกส์และการท่องเที่ยว (3) เนื่องจากเป็นเมืองอุตสาหกรรมทำให้การจราจรติดขัด สำหรับเส้นทางหลักของจังหวัดในการกระจายสินค้า ทำให้เกิดความล่าช้าในการเดินทาง (4) น้ำท่วม เป็นปัญหาของจังหวัด เนื่องจากปัญหาการทรุดตัวของแผ่นดิน และการขยายตัวของชุมชนเมือง ทำให้พื้นที่ลุ่มน้ำที่กรังว่างเปล่าของเอกชนที่เคยเป็นแหล่งรับน้ำฝน ลดน้อยลง ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน จนท่วมพื้นที่การจราจรและพื้นที่เศรษฐกิจในช่วงฤดูฝน และเมื่อน้ำท่วมเป็นเวลานานจะทำให้ถนนเกิดการชำรุดเสียหาย เช่น พื้นที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางเสาธง อำเภอบางบ่อ และอำเภอพระสมุทรเจดีย์ บริเวณถนนอ่อนนุช ถนนบางนาตราด และถนนเทพารักษ์ (5) น้ำเสีย ถือเป็นปัญหาที่สำคัญ เกิดจาก 3 แหล่ง คือ 1) น้ำเสียจากชุมชน 2) น้ำเสียจากโรงงาน 3) น้ำเสียจากการเกษตรกรรม ปล่อยน้ำทิ้งสู่ธรรมชาติ รวมทั้งสารเคมีเป็นพิษต่างๆ ทำให้แหล่งน้ำเสีย (6) ขยะมูลฝอย ขยะและของเสียอันตรายโดยส่วนใหญ่เป็นของเสียจากอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดการร้องเรียนประเด็นการส่งกลิ่นเหม็นและฝุ่นละอองเข้ามาวัน เป็นผลทำให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งในเรื่องสารเคมี และวัตถุมีพิษจากโรงงาน และมลภาวะทางเสียงเนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการเป็นที่ตั้งของสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในขององค์กร (SWOT Analysis) (ต่อ)

โอกาส (O)	อุปสรรค (T)
(1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวทางด้านขนมธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นของชาวสมุทรปราการ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น (2) การนำระบบฐานข้อมูลในการสืบค้นเส้นทางการท่องเที่ยว การจองตั๋วและที่พัก มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว (3) การเชื่อมต่อของระบบการคมนาคมขนส่ง ทั้งทางบก ทางรถยนต์ รถสาธารณะ รถแท็กซี่ และรถไฟฟ้าซึ่งมีการขยายรถไฟฟ้ามหานครสายสีแดงจากกรุงเทพฯ (สถานีบางรี E14) – สมุทรปราการ (สถานีเคหะสมุทรปราการ E23) จำนวน 10 สถานี ไปยังสถานที่ท่องเที่ยว	(1) การชะลอตัวของระบบเศรษฐกิจโลก ส่งผลกระทบต่อการส่งออก การท่องเที่ยวและการบริการของจังหวัด (2) ปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่ไม่สามารถควบคุมได้ ทำให้เกิดผลกระทบต่อบริษัทเศรษฐกิจ ส่งต่อระบบคมนาคมขนส่ง และอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมการผลิต และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (3) ความเสื่อมโทรมและการชำรุดของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

4. การวิเคราะห์ความได้เปรียบในการแข่งขัน (Diamond Model)

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์ความได้เปรียบในการแข่งขัน (Diamond Model)

จากภาพที่ 2 แสดงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ส่วน ประกอบด้วย ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ การเชื่อมต่อระบบคมนาคมขนส่ง สินค้าและผลิตภัณฑ์ ผู้มาเยือน(นักท่องเที่ยว) และหน่วยงานภาครัฐ

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ความได้เปรียบในการแข่งขัน (Diamond Model)

ผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความได้เปรียบในการแข่งขัน (+,-)
ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว	+ผู้ให้บริการธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ผู้ประกอบการแต่ละรายสร้างบริการตามกลุ่มเป้าหมาย -ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริการ เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นประชากรในชุมชน
ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์	+ผู้ให้บริการธุรกิจบริการด้านโลจิสติกส์มีจำนวนมาก และมีความเชี่ยวชาญทั้งการนำเข้าส่งออกสินค้า และการขนส่งผู้โดยสาร (นักท่องเที่ยว) ไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงกระบวนการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP -ขาดการวางแผนในการท่องเที่ยว เนื่องจากไม่สามารถทราบความต้องการที่แท้จริงของนักท่องเที่ยว จึงทำให้ต้นทุนค่าขนส่งเพิ่มขึ้น
การเชื่อมต่อระบบคมนาคมขนส่ง	+มีการเชื่อมต่อทั้งทางถนน ทางน้ำ และทางอากาศ เป็นจุดภูมิศาสตร์ที่สำคัญและมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ในการนำเข้าและส่งออกสินค้า -เส้นทางการเดินทางบางจุดยังเกิดปัญหา เช่น เกิดจากน้ำท่วม และมลพิษต่างๆ ทำให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ยาก
สินค้าและผลิตภัณฑ์	+มีสินค้า OTOP ประจำจังหวัด เช่น ปลาสดแห้งบางบ่อ และกุ้งเหียดบ้านสาขลา -ขาดช่องทางการกระจายสินค้า การตลาดและการประชาสัมพันธ์ (ศูนย์วิจัยด้านตลาดการท่องเที่ยว, 2562) -การเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์
ผู้มาเยือน (นักท่องเที่ยว)	+นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนไทย -นักท่องเที่ยวต่างชาติมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ถือว่ายังน้อยกว่าคนไทย ร้อยละ 50
หน่วยงานภาครัฐ	+รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนโลจิสติกส์ เน้นการปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมขนส่ง และระบบรถขนส่งมวลชนเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว -การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนโลจิสติกส์และการท่องเที่ยว ยังขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภาคเอกชนและประชาชนในชุมชนพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ การเข้าถึงพื้นที่ต้องอาศัยยานพาหนะของประชากรในชุมชน

จากผลการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปผลการวิจัยตามกรอบแนวคิด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 แสดงการเชื่อมโยงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) และการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน (Diamond Model) กับองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์ และองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว

การวิเคราะห์	องค์ประกอบ	
	ด้านการจัดการโลจิสติกส์	ด้านการท่องเที่ยว
SWOT Analysis		
- สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง/ จุดอ่อน)	จากผลการวิจัย พบว่า <u>จุดแข็ง</u> คือ การคมนาคมขนส่งสะดวกและมีรูปแบบการเดินทางที่เชื่อมต่อทางรถยนต์ ทางรถไฟ และทางเรือ อีกทั้งมีภูมิประเทศที่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา และมีสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ จึงง่ายต่อการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว และ <u>จุดอ่อน</u> คือ ขาดการสนับสนุนและผลักดันสินค้าให้เป็น OTOP จังหวัด เพื่อกระจายรายได้ให้กับชุมชน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์กระบวนการผลิต ไปจนถึงช่องทางการกระจายสินค้า	จากผลการวิจัย พบว่า <u>จุดแข็ง</u> คือ ตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสร้างขึ้นเอง เป็นที่นิยมมากของนักท่องเที่ยวที่มาเยือน และได้ประกาศให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ที่เป็นพื้นที่สีเขียว สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว เช่น ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง และ <u>จุดอ่อน</u> คือ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในจังหวัดที่ยังมีนักท่องเที่ยวไปเยือนน้อย ความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการบริการการท่องเที่ยว แนวปฏิบัติในการบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ สำหรับการทำการตลาดการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการในชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดความเชี่ยวชาญในการขายและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐทำให้นักท่องเที่ยวจากจังหวัดอื่นหรือนักท่องเที่ยวต่างชาติ มาท่องเที่ยวในปริมาณ น้อยกว่าคนในจังหวัดสมุทรปราการ และการปรับปรุงทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว ในฤดูฝนหลายพื้นที่ของจังหวัดมีน้ำท่วมขังและน้ำหนุ่นเนื่องจากติดทะเล จึงทำให้การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวลำบาก และทำให้การจราจรติดขัด

ตารางที่ 5 แสดงการเชื่อมโยงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) และการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน (Diamond Model) กับองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์ และองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว (ต่อ)

การวิเคราะห์	องค์ประกอบ	
	ด้านการจัดการโลจิสติกส์	ด้านการท่องเที่ยว
- สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส/ อุปสรรค)	จากการวิจัย พบว่า อุปสรรคในการผลักดันสินค้าให้เป็น OTOP คือ มาตรฐานการผลิตที่ได้รับรองจากทางราชการ แต่เป็นเรื่องยากสำหรับชุมชนเนื่องจากบางครอบครัวผลิตสินค้าเพื่อขายแค่พอเลี้ยงชีพ ไม่ได้ทำเป็นธุรกิจ SME แต่ โอกาสที่มี คือ ในชุมชนมีวัตถุดิบอยู่แล้วทำให้ต้นทุนในการผลิตต่ำ ซึ่งสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เพิ่มมูลค่า เช่น ผลิตสบู่ล้างมือ และ กุ้งเหี่ยวด บานสาขาลา และหาช่องทางในการกระจายสินค้า รวมถึงการให้ความรู้กับชุมชนด้านโลจิสติกส์	จากการวิจัย พบว่า อุปสรรค คือ สภาวะเศรษฐกิจ ทำให้ความถี่ในการมาท่องเที่ยวลดลง เนื่องจากต้นทุนในการท่องเที่ยวสูง แต่ โอกาสที่มี คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวจากหน่วยงานภาครัฐ (ททท.) และภาคเอกชน ในการประชาสัมพันธ์การให้ส่วนลดในการมาท่องเที่ยวตลอดทริป มีการทำแคมเปญและโปรโมชั่นต่างๆ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งอำนวยความสะดวกในการหาข้อมูลจากแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ต่างๆ
Diamond Model (ความสามารถในการแข่งขัน)	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้ให้บริการด้าน โลจิสติกส์ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีกลยุทธ์ในการให้บริการที่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลกับงบประมาณค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อทริป ผู้ประกอบการที่สามารถเชื่อมต่อบริบบการคมนาคมขนส่งได้และต้นทุนเหมาะสม ตั้งแต่นักท่องเที่ยวเริ่มเดินทาง จนเข้าพักไปยังแหล่งท่องเที่ยว และ Check out ออกจากสถานที่พัก อีกทั้งมาร้านขายของฝากหรือ ร้านค้าในชุมชนที่ขายผลิตภัณฑ์ OTOP หรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งผู้ให้บริการแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พัก และแหล่งสนันทนาการ มีกลยุทธ์การให้บริการที่สอดคล้องกับนโยบายของแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ เช่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สถานที่พักส่วนใหญ่เป็นโฮมสเตย์เพื่อให้เข้ากับธรรมชาติและอนุรักษ์วิถีชีวิตของชุมชน ผู้ประกอบการรายใดสร้างสถานที่พักหรือแหล่งท่องเที่ยวที่สอดคล้องก็สามารถทำให้นักท่องเที่ยวไปเยือนได้มากกว่าสถานที่อื่น

สรุปผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและความพึงพอใจในการมาท่องเที่ยว มีผลต่อแนวทางในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว ตั้งแต่การวางแผนการท่องเที่ยวตามกลุ่มเป้าหมาย การจัดเส้นทาง รูปแบบการเดินทาง ยานพาหนะในการเดินทาง สถานที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว และงบประมาณ ให้เหมาะสมกับการบริการทั้งด้านโลจิสติกส์และการท่องเที่ยว โดยพิจารณาข้อมูลจากการวิเคราะห์จากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกมาประกอบการวางแผน เพื่อวางกลยุทธ์การบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ จากนั้นสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้กับผู้ที่มีส่วนได้เสียเพื่อนำไปพัฒนารูปร่างของแต่ละส่วนงานต่อไป

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาและสรุปผลการวิจัยการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรปราการ สามารถอภิปรายข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นประชากรจังหวัดสมุทรปราการ เป็นเพศหญิง อายุ 21 - 30 ปี การศึกษาระดับการศึกษาปริญญาตรี นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท รายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านรูปแบบการเดินทาง ส่วนใหญ่เดินทางโดยรถส่วนบุคคล เนื่องจากสะดวกสบาย มากกว่าการนั่งรถขนส่งสาธารณะ ระยะทางจากที่พักไปยังแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน จึงสามารถมาเที่ยวได้บ่อยเฉลี่ย 1-2 ครั้งต่อเดือน แบบไปกลับ ไม่ค้างคืน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ย 1,000 - 2,000 บาท ต่อคน ต่อวัน ส่วนใหญ่เป็นค่าผ่านประตูไปยังสถานที่ท่องเที่ยว ค่าอาหาร และค่าน้ำมันสำหรับรถส่วนบุคคลที่ใช้ในการเดินทาง จำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยวมากกว่า 5 ครั้ง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรรัตน์ พริญาณี (2558) ได้ให้เหตุผลด้านพฤติกรรมมาท่องเที่ยวว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นเพศหญิง อายุ 20 - 35 ปี ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจากเว็บไซต์ และเดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเดินทางมา แบบไม่พักค้างคืน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวประมาณ 1,500 บาท และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติดาว หมอกเมือง (2558) ได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติและท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยว ด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล ไม่ได้แวะพักค้างคืน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวประมาณ 1,000 - 5,000 บาท โดยมีวัตถุประสงค์ในการมาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อการท่องเที่ยวและการติดต่อประสานงานที่ได้รับมอบหมายของหน่วยงานที่สังกัด และเนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความชอบในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น แหล่งท่องเที่ยวอันดับหนึ่งคือ ตลาดบางน้ำผึ้ง รองลงมาคือ สถานตากอากาศบางปู และเมืองโบราณสมุทรปราการ ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน (ไป - กลับ) และมีการสืบค้นสถานที่ท่องเที่ยวจากการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์ พบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจกับการสืบค้นข้อมูลเพื่อการวางแผนการท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยว ระยะทางในการกำหนดเส้นทางมาท่องเที่ยว ที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมถึงการชำระเงิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงศ์ ชัยกิตติภรณ์ และอุบลวรรณ ภวานันท์ (2558) ได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับการพัฒนาการให้บริการรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพและ

ปริณิณผล ให้เหตุผลเกี่ยวกับ การวางแผนเส้นทางในการเดินทางได้เองจากการใช้ GPS ในการนำทาง และสามารถคำนวณงบประมาณในการท่องเที่ยวซึ่งสะดวกต่อการวางแผนการท่องเที่ยว และในส่วน ขององค์ประกอบด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสนใจกับการ บริการสถานบันเทิง ร้านอาหารและแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและการบริการสถานที่พัก

3. ผลการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก สามารถสรุป ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ประเด็นที่หนึ่ง ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว แนวทางในการพัฒนา คือ หน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน ควรร่วมมือกันบำรุงรักษา ซ่อมแซม และบูรณาการ ด้านการท่องเที่ยว ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาสินี วียาภรณ์ และคณะ (2562) ได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับ แนวทางในการ พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่า ต้องใช้ทั้งกลยุทธ์การพัฒนาเชิงรุกในการพัฒนาชุมชนให้อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร อังจะนิล (2557) ได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับ กลยุทธ์การพัฒนาเชิงป้องกันในการสร้างและอนุรักษ์ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ประเด็นที่สอง ขาดความเชี่ยวชาญของผู้ให้บริการ แนวทางในการพัฒนา คือ จัดฝึกอบรมบุคลากรที่ทำหน้าที่ให้บริการ ด้านโลจิสติกส์และการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริเพ็ญ ดาบเพชร (2561) ได้ให้เหตุผล ว่า กลยุทธ์การพัฒนาเชิงรับ จัดทำเพื่อเพิ่มช่องทางในการติดต่อ สื่อโฆษณา ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น โดย การอบรมให้ความรู้ความชำนาญในการให้บริการ ด้านโลจิสติกส์และด้านการท่องเที่ยวกับบุคลากร เพื่อเพิ่มศักยภาพและพัฒนากระบวนการทำงานให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้ามากยิ่งขึ้น

4. ผลการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความได้เปรียบในการแข่งขัน จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 6 ส่วน ดังนี้ การพัฒนาผู้ให้บริการด้านการจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญ การบริหารต้นทุนของผู้ให้บริการ ขนส่งผู้โดยสาร การพัฒนาเส้นทางการคมนาคมขนส่งและการซ่อมบำรุง การพัฒนาช่องทางการกระจาย สินค้า OTOP ประจำจังหวัด การเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว การส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงาน ภาครัฐในการปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมขนส่งและระบบรถขนส่งมวลชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ วิษุเดช ยี่สุนเทศ และคณะ (2562) ได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับปัจจัยการขนส่งสำหรับการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การใช้สิ่งของที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเอาใจใส่การให้บริการ ความสะอาดสบาย ของช่องทางติดต่อ ช่วงเวลาในการให้บริการ และการให้บริการของว่างและเครื่องดื่มบนยานพาหนะมี ผลต่อระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของธุรกิจการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือนโยบายที่สอดคล้องกับแนวทาง ในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเพิ่มจำนวน นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ตามอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1.1 ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว ควรจัดทริปการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมสถานที่ท่องเที่ยว ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด คือ จัดแผนการท่องเที่ยวแบบ One Day Trip ประชาสัมพันธ์ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ อีกทั้งทำการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เชิงทัศนอาจรให้กับกลุ่มเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อปลูกฝังการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมให้คงอยู่และยั่งยืน

1.2 ผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ ควรเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของยานพาหนะ การรับส่งนักท่องเที่ยว และการพาไปยังแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดสรรกำหนดค่าบริการที่เหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐาน และให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ

1.3 การเชื่อมต่อระบบคมนาคมขนส่ง ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนควรรวมตัวกันเพื่อสร้างความสะดวกสบายในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยเชื่อมต่อทั้งทางรถไฟ และรถขนส่งมวลชนสาธารณะ รวมถึงการปรับปรุงเส้นทางและภูมิทัศน์ต่างๆ ให้สวยงาม เพื่อสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

1.4 สินค้าและผลิตภัณฑ์ ควรนำเสนอสินค้า OTOP ในแต่ละตำบลของจังหวัดสมุทรปราการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัย เพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวให้ซื้อผลิตภัณฑ์กลับไปและกลับมาซื้อซ้ำอีก รวมถึงเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

1.5 ผู้มาเยือน (นักท่องเที่ยว) ควรได้รับความพึงพอใจสูงสุดจากการมาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ รวมถึงกลับมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ

1.6 หน่วยงานภาครัฐ ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และระบบการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงกับผู้ที่มีส่วนได้เสีย ตามโครงสร้างองค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์และองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถนำไปวิจัยเพิ่มเติมเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการไหลด้านกายภาพ ด้านสารสนเทศ และด้านการเงิน โดยการสร้างโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการที่เชื่อมโยงทั้งโซ่อุปทาน และสามารถนำไปต่อยอดเป็นงานวิจัย หัวข้อเรื่องการศึกษาห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยว. (2561). สถิตินักท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2562, จาก

https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=531.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2559). คู่มือท่องเที่ยว 15 ตลาดบก 16 ตลาดน้ำ. ครั้งที่ 10.

กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

กิตติพงศ์ ชัยกิตติภรณ์ และอุบลวรรณ ภวากานันท์. (2558). การพัฒนาการให้บริการรถโดยสาร

ประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.). วิทยานิพนธ์ ปริญญาตรี

ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เกล็ดดาว หมอกเมือง. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ปาริฉัตร อัจจะนิล. (2557). พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใน
รูปแบบตลาดเก่า: กรณีศึกษา ตลาดคลองสวน 100 ปี จังหวัดสมุทรปราการ.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พเยาว์ ลายทองสุข. (2559). กลยุทธ์การจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานในการเพิ่มขีด
ความสามารถทางการแข่งขัน ผลผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นประเภทผ้าขึ้นต้นจก (ผ้าคูบัว).
วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- ภัทร บุญโท. (2560). การศึกษาองค์ประกอบแนวปฏิบัติที่ดีของโลจิสติกส์เชิงสิ่งแวดล้อมใน
อุตสาหกรรมยานยนต์ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารเทคโนโลยี วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัชรระ ยี่สุนเทศ, ทศพร มะหะหมัด และเยาวลักษณ์ แซ่เล้ง. (2562). ปัจจัยการขนส่งสำหรับการ
ท่องเที่ยวที่มีผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพ การให้บริการของธุรกิจการท่องเที่ยวใน
จังหวัดสมุทรปราการ. วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์, 2(2), 1-11.
- วิทยา สุหฤตดำรง. (2545). การจัดการห่วงโซ่อุปทาน. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ศูนย์วิจัยด้านตลาดการท่องเที่ยว. (2562). เข้มทิศท่องเที่ยว ไตรมาส 1/2562. สืบค้นเมื่อ 19
เมษายน 2562, จาก
https://intelligencecenter.tat.or.th/wpcontent/uploads/2019/02/TheCompass_Q1_2562.pdf.
- สุธาสิณี วิทยาภรณ์, สุรศักดิ์ สุวุฒโท, มุจิตา ทวีการไธ, หทัยชนก วนิศรกุล และทักษิณา แสนเย็น.
(2562). แนวทางการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนชุมชนบางกระเจ้า อำเภอ
พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก,
5(1), 115-123.
- อมรรัตน์ ปรินญาณี, (2558). การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบไม่เร่งรีบในชุมชนบางกระเจ้า จังหวัด
สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการ
ท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
THE SATISFACTION ON MATERIAL ADMINISTRATION OF FACULTY OF
MANAGEMENT SCIENCE, UDON THANI RAJABHAT UNIVERSITY

สุภาวดี ไหว้อง¹

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
Supawadee Waiwong¹

¹Faculty of Management Science, Udon Thani Rajabhat University

(Received: December 1, 2020; Revised: December 14, 2020; Accepted: December 25, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพ อายุ และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นบุคลากรของคณะวิทยาการจัดการ ประกอบด้วย คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ จำนวน 80 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจำหน่ายพัสดุ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.24$) 2) บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ ในภาพรวมด้านการจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ และการบำรุงรักษาพัสดุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, การบริหารงานพัสดุ

ABSTRACT

The purpose of this research were 1) to study the staff satisfaction on material administration of faculty of management science, Udon Thani Rajabhat University, 2) comparison on the staff satisfaction on material administration of faculty of management science, Udon Thani Rajabhat University, classified status, age, and working experience. Sampling group used are 80 persons being the staff consisting of teachers and officials in faculty of management science. The research instrument was a questionnaire with a 5 point rating scale. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results revealed that 1) the staff satisfaction on material administration of faculty of management science, the overall and each aspects were found at a high level. By distribution of material had the highest average ($\bar{X} = 4.24$). 2) differences in

the status, the level of staff satisfaction at the overall and the 3 aspects, which were material supply, control of material, and maintenance of material, had difference statistically significant level at 0.01 and 0.05.

Keywords: Satisfaction, Material Administration

บทนำ

การบริหารงานพัสดุ นับว่าเป็นงานหลักและมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจด้านการตลาด การเงิน การผลิต การบริการ หรือในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน โดยแต่ละปีจะต้องใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรสำหรับการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และของใช้ต่างๆ ซึ่งแต่ละรายการจะต้องทำการจัดซื้อ จัดจ้าง และเก็บรักษาไว้จนกว่าจะถึงเวลาที่ต้องใช้งานในด้านนั้นๆ (สาวิตรี พิษณุชัย และ ณัชชา พวงสมบัติ, 2559) ส่วนวัสดุอุปกรณ์ใดที่เสื่อมสภาพหรือหมดความจำเป็น ทางหน่วยงานจะต้องทำการจำหน่ายออกไป เพื่อลดค่าใช้จ่ายและปลดการครอบครองออกจากความรับผิดชอบของหน่วยงาน (มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561) ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานพัสดุ เป็นการสนับสนุนและให้บริการภายในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทางหน่วยงานจะต้องมีระบบการบริหารงานพัสดุที่มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในแต่ละส่วนงาน ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่การจัดซื้อและใช้วัสดุอุปกรณ์นั้นๆ อย่างคุ้มค่า และทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อการดำเนินงานสูงสุด เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานพัสดุ มักเกิดความบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในขั้นตอนต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารงานโดยรวมของหน่วยงาน โดยปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุส่วนใหญ่ที่พบในปัจจุบัน ได้แก่ ปัญหาการขาดการสำรวจความต้องการพัสดุจากผู้ใช้งาน ปัญหาการจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด ปัญหาการจัดซื้อพัสดुरาคาสูงเกินจากราคากลาง ปัญหาการจัดซื้อพัสดุในรายการที่กระทรวงการคลังไม่อนุญาต ปัญหาการควบคุมพัสดุไม่ตรงตามบัญชี ปัญหาการตรวจสอบพัสดุประจำปี ครุภัณฑ์ขาดการบำรุงรักษาที่ดี เป็นต้น โดยปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของผู้ที่มาใช้บริการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ภายในหน่วยงาน ดังนั้น ผู้รับผิดชอบจะต้องแก้ไขปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุให้ถูกต้องตามระเบียบและเป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา (จรัสศรี ดิษฐสอน, 2563)

อย่างไรก็ดี การบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ซึ่งเป็นการให้บริการทั้งบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน โดยทำหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่ต้องการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือนำไปประกอบการของงบประมาณประจำปี เจ้าหน้าที่พัสดุจะต้องสามารถจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์เหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง ทันทีที่รวมถึงการดำเนินการบำรุงรักษา การจ้างซ่อมครุภัณฑ์ที่ชำรุด และการจำหน่ายพัสดุที่หมดความจำเป็นหรือเสื่อมสภาพ ไม่สามารถใช้งานได้ อีกทั้งการบริหารงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้เพียงพอต่อการใช้งานและซ่อมแซมครุภัณฑ์ภายในหน่วยงาน รวมทั้งดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการต่างๆ ของหน่วยงานให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณนั้นๆ

ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ได้พยายามปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยลดขั้นตอนหรือความยุ่งยากของงานที่ทำให้เกิดความล่าช้า พร้อมทั้งการติดตามข่าวสาร ศึกษา และอบรมเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับงานพัสดุที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวมไปถึงการจัดหาพัสดุให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานให้ได้มากที่สุด เพื่อให้การบริหารงานพัสดุของหน่วยงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ รวมทั้งเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการ ในการนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เพื่อนำผลจากการวิจัยไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงขึ้น และสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีต่อไป

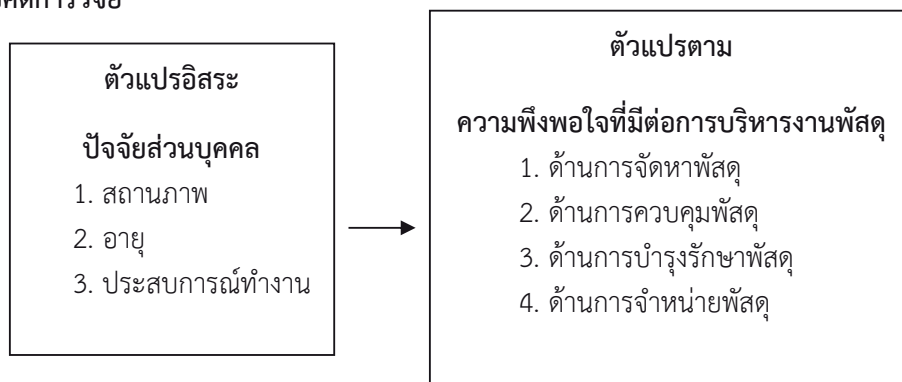
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุแตกต่างกัน
2. บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุแตกต่างกัน
3. บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นบุคลากรของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำนวน 100 ราย (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2563) กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) จึงได้จำนวนตัวอย่างในการวิจัยนี้ จำนวน 80 ราย ด้วยโดยกำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ปรับปรุงจากงานวิจัยของ ปุณณัณณ์พัทธ์จิตโชติ (2556) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นสองส่วน โดยส่วนแรก เป็นการสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ส่วนที่สอง เป็นการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีตัวเลือก 5 ระดับ โดยมีลักษณะการตอบตั้งแต่ระดับมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด มีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่าง 0.67 – 1.00 และทดสอบความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูลจากกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกลุ่มตัวอย่าง คือบุคลากรของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำนวน 30 ราย นำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยสูตรของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.967

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง โดยข้อมูลถูกเก็บรวบรวมระหว่างเดือนสิงหาคม 2563 หลังจากนั้นจึงทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ และความถี่ ส่วนการศึกษาระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้การทดสอบที (t - test) และการทดสอบเอฟ (F - test)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (จำนวน 52 ราย, ร้อยละ 65.00) มีอายุระหว่าง 37 – 47 ปี (จำนวน 52 ราย, ร้อยละ 65.00) มีสถานภาพเป็นคณาจารย์ (จำนวน 70 ราย, ร้อยละ 87.50) มีการศึกษาในระดับปริญญาโท (จำนวน 65 ราย, ร้อยละ 81.25) และมีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11 – 20 ปี (จำนวน 43 ราย, ร้อยละ 53.75) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	28	35.00
หญิง	52	65.00
อายุ		
26 – 36 ปี	11	13.75
37 – 47 ปี	52	65.00
48 – 58 ปี	17	21.25
สถานภาพ		
คณาจารย์	70	87.50
เจ้าหน้าที่	10	12.50
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	5.00
ปริญญาตรี	4	5.00
ปริญญาโท	65	81.25
ปริญญาเอก	7	8.75

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ทำงาน		
1 – 10 ปี	29	36.25
11 – 20 ปี	43	53.75
มากกว่า 20 ปี	8	10.00
รวม	80	100.00

2. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากเช่นเดียวกัน ได้แก่ ด้านการจำหน่ายพัสดุ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.59) ด้านการควบคุมพัสดุ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.54) ด้านการจัดหาพัสดุ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.49) และด้านการบำรุงรักษาพัสดุ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ในภาพรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุ	ระดับความพึงพอใจ			ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
ด้านการจัดหาพัสดุ	4.05	0.49	มาก	3
ด้านการควบคุมพัสดุ	4.19	0.54	มาก	2
ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ	3.87	0.54	มาก	4
ด้านการจำหน่ายพัสดุ	4.24	0.59	มาก	1
ภาพรวม	4.09	0.45	มาก	

3. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการจัดหาพัสดุ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การประสานงานระหว่างผู้ใช้กับผู้จัดหาพัสดุ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.62) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความรู้ความเข้าใจของอาจารย์และบุคลากรที่ขอจัดซื้อจัดจ้าง ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.76) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุ
ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการจัดหาพัสดุ

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุ ด้านการจัดหาพัสดุ	ระดับความพึงพอใจ			ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.ความชัดเจนของนโยบายการจัดหาพัสดุของฝ่ายบริหาร	3.95	0.71	มาก	12
2.ความชัดเจนการมอบหมายการจัดหาพัสดุกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	4.05	0.67	มาก	8
3.ความชัดเจนของระเบียบว่าด้วยการจัดหาพัสดุ	4.11	0.73	มาก	5
4.ความรู้ความเข้าใจของอาจารย์และบุคลากรที่ขอจัดซื้อจัดจ้าง	3.89	0.76	มาก	14
5.การกำหนดเวลาในการจัดหาพัสดุมั่นคงแน่นอน	3.99	0.75	มาก	10
6.แหล่งจัดหาพัสดุที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้างมีความหลากหลาย	3.99	0.70	มาก	10
7.การปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างมีความสะดวก	4.11	0.64	มาก	5
8.การให้อาจารย์และบุคลากรเป็นผู้เขียนบันทึกคำขอซื้อ/ขอจ้าง	4.14	0.74	มาก	4
9.การประสานงานระหว่างผู้ใช้กับผู้จัดหาพัสดุ	4.20	0.62	มาก	1
10.การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่ชัดเจน	4.16	0.60	มาก	2
11.การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความรวดเร็วทันต่อความต้องการใช้งาน	4.10	0.72	มาก	7
12.การปฏิบัติตามขั้นตอนในการจัดหาพัสดุ	4.15	0.60	มาก	3
13.ความรู้ความสามารถในการตรวจสอบพัสดุของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ	4.01	0.72	มาก	9
14.การติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนการจัดหาพัสดุ	3.90	0.74	มาก	13
ภาพรวม	4.05	0.49	มาก	

4. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการควบคุมพัสดุ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การเบิกจ่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.64) การกำหนดเวลา และการะหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พัสดุมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.66) และความเหมาะสมของวิธีการเบิกจ่ายพัสดุในคณะ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.62) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความรวดเร็วในการหาพัสดุทดแทนพัสดุที่ชำรุดเสียหาย ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.75) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุ
ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการควบคุมพัสดุ

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ	ระดับความพึงพอใจ			ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.ระบบในการเบิกจ่ายพัสดุในคณะมีความเหมาะสม	4.24	0.62	มาก	6
2.ความเหมาะสมของวิธีการเบิกจ่ายพัสดุในคณะ	4.28	0.62	มาก	1
3.ความคุ้มค่าในการใช้พัสดุของอาจารย์และบุคลากรในคณะ	4.18	0.65	มาก	8
4.ความรวดเร็วในการหาพัสดุทดแทนพัสดุที่ชำรุดเสียหาย	4.03	0.75	มาก	14
5.การลงทะเบียนครุภัณฑ์ได้ครบถ้วนถูกต้องตามระเบียบ	4.19	0.68	มาก	7
6.การเบิกจ่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ	4.28	0.64	มาก	1

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ	ระดับความพึงพอใจ			ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
7.การเขียนหมายเลขครุภัณฑ์ให้เป็นปัจจุบัน	4.18	0.73	มาก	8
8.มีระบบในการจัดเก็บพัสดุ	4.15	0.70	มาก	11
9.ความเป็นปัจจุบันในการจัดทำสถิติการใช้พัสดุของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	4.04	0.77	มาก	13
10.ความปลอดภัยของการจัดเก็บพัสดุในคณะ	4.15	0.78	มาก	11
11.สถานที่ในการจัดเก็บพัสดุของคณะมีความเหมาะสม	4.18	0.69	มาก	8
12.ความเหมาะสมของพัสดุที่มีความจำเป็นต่อการใช้งาน	4.26	0.57	มาก	4
13.ความเหมาะสมของการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี	4.25	0.61	มาก	5
14.การกำหนดเวลาและภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พัสดุมีความเหมาะสม	4.28	0.66	มาก	1
ภาพรวม	4.19	0.54	มาก	

5. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การรับประกันพัสดุจากบริษัท/ห้าง/ร้าน มีความเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.65) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การแจ้งให้ซ่อมแซมพัสดุที่ชำรุด ($\bar{X}$ = 3.53, S.D. = 1.10) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ	ระดับความพึงพอใจ			ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.การวางแผนบำรุงรักษาโดยจัดทำตารางกำหนดเวลาที่แน่นอน	3.71	0.81	มาก	11
2.มีคู่มือการใช้และวิธีการบำรุงรักษาครุภัณฑ์	3.59	0.88	มาก	13
3.การดูแลรักษาพัสดุให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา	3.84	0.72	มาก	10
4.การจัดให้มีห้องเก็บพัสดุโดยเฉพาะ	4.01	0.79	มาก	3
5.การแจ้งให้ซ่อมแซมพัสดุที่ชำรุด	3.53	1.10	มาก	14
6.การจัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในการซ่อมแซมบำรุงรักษา	3.71	0.96	มาก	11
7.การจัดทำบันทึกประวัติครุภัณฑ์เพื่อประโยชน์ในการใช้และการซ่อมบำรุง	3.94	0.74	มาก	6
8.การจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการซ่อมบำรุงรักษา	3.90	0.87	มาก	7
9.ความสะดวกรวดเร็วในการจัดหาผู้ซ่อมแซมพัสดุ	3.88	0.82	มาก	8
10.จัดให้มีหน่วยบำรุงรักษาโดยช่างผู้ชำนาญการ	3.88	0.72	มาก	8
11.ความเอาใจใส่ในการซ่อมแซมพัสดุที่ชำรุดของผู้ใช้พัสดุ	4.01	0.67	มาก	3
12.ความเอาใจใส่ในการซ่อมแซมพัสดุของฝ่ายบริหาร	3.98	0.76	มาก	5
13.ผู้ใช้พัสดุมีความตระหนักในการบำรุงรักษาพัสดุของตนเอง	4.06	0.70	มาก	2
14.การรับประกันพัสดุจากบริษัท/ห้าง/ร้าน มีความเหมาะสม	4.10	0.65	มาก	1
ภาพรวม	3.87	0.54	มาก	

6. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการจำหน่ายพัสดุ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61) ยกเว้นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการจำหน่ายพัสดุครุภัณฑ์ที่เป็นสูญกรณีที่ไม่สามารถติดตามกลับมาได้ ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 1.12) ที่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการจำหน่ายพัสดุ

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุ ด้านการจำหน่ายพัสดุ	ระดับความพึงพอใจ			ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุเป็นอย่างดี	4.45	0.61	มาก	1
2.มีการจัดทำเอกสารเพื่อการจำหน่ายพัสดุอย่างเหมาะสม	4.38	0.64	มาก	4
3.เวลาที่ใช้ในการจำหน่ายพัสดุมีความเหมาะสม	4.35	0.76	มาก	5
4.ความเป็นปัจจุบันการจำหน่ายพัสดุดูออกจากบัญชีเลขทะเบียนครุภัณฑ์	4.39	0.74	มาก	2
5.ขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุครุภัณฑ์ประจำปีมีความชัดเจนถูกต้องตามระเบียบ	4.35	0.70	มาก	5
6.มีการกำหนดราคากลางของพัสดุที่ทำการจำหน่าย	4.33	0.74	มาก	7
7.การปฏิบัติตามขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดประจำปี	4.39	0.72	มาก	2
8.การแปรสภาพที่มีการชำรุดเพื่อนำกลับมาใช้งานใหม่	4.28	0.90	มาก	10
9.มีการจำหน่ายพัสดุครุภัณฑ์ที่เป็นสูญกรณีที่ไม่สามารถติดตามกลับมาได้	3.11	1.12	ปานกลาง	14
10.การจำหน่ายพัสดุดตรงกับความเป็นจริงของพัสดุที่ชำรุด/เสื่อมสภาพ/สูญหาย	4.31	0.72	มาก	8
11.มีการบริจาคพัสดุที่เสื่อมสภาพให้กับหน่วยงานอื่น	4.21	0.84	มาก	13
12.การโอนพัสดุที่เหลือใช้ให้แก่หน่วยงานอื่นที่ต้องการ	4.25	0.86	มาก	11
13.การส่งเงินที่ได้จากการจำหน่ายพัสดุให้แก่มหาวิทยาลัย	4.25	0.79	มาก	11
14.การลงรายการจำหน่ายพัสดุดูออกจากบัญชีหรือทะเบียนที่เป็นปัจจุบัน	4.31	0.77	มาก	8
ภาพรวม	4.24	0.59	มาก	

7. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพ พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุแตกต่างกัน โดยคณาจารย์มีความพึงพอใจน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ ในภาพรวม ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ ด้านการควบคุมพัสดุ ที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพ

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุ	สถานภาพ				t	p
	คณาจารย์		เจ้าหน้าที่			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการจัดหาพัสดุ	3.97	0.44	4.61	0.45	4.259	0.000**
ด้านการควบคุมพัสดุ	4.14	0.53	4.56	0.50	2.372	0.020*
ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ	3.80	0.50	4.34	0.58	3.094	0.003**
ด้านการจำหน่ายพัสดุ	4.21	0.61	4.43	0.32	1.726	0.100
ภาพรวม	4.03	0.43	4.48	0.41	3.136	0.002**

** $p < 0.01$; * $p < 0.05$

8. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำแนกตามอายุ พบว่า บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจที่มีต่อการ บริหารงานพัสดุ	อายุ						F	p
	26 – 36 ปี		37 – 47 ปี		48 – 58 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการจัดหาพัสดุ	4.22	0.60	3.97	0.47	4.19	0.45	2.090	0.131
ด้านการควบคุมพัสดุ	4.29	0.62	4.11	0.49	4.35	0.60	1.447	0.242
ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ	4.13	0.70	3.84	0.54	3.76	0.38	1.706	0.188
ด้านการจำหน่ายพัสดุ	4.17	0.67	4.21	0.59	4.36	0.55	0.485	0.617
ภาพรวม	4.20	0.62	4.04	0.43	4.17	0.40	0.945	0.393

9. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ความพึงพอใจที่มีต่อการ บริหารงานพัสดุ	ประสบการณ์ทำงาน						F	p
	1 - 10 ปี		11 – 20 ปี		มากกว่า 20 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการจัดหาพัสดุ	4.04	0.50	4.07	0.50	4.01	0.46	0.063	0.939
ด้านการควบคุมพัสดุ	4.22	0.49	4.22	0.56	3.90	0.57	1.271	0.286
ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ	3.96	0.55	3.83	0.54	3.73	0.52	0.764	0.469
ด้านการจำหน่ายพัสดุ	4.41	0.50	4.14	0.62	4.13	0.65	1.995	0.143
ภาพรวม	4.16	0.43	4.07	0.47	3.94	0.44	0.799	0.454

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจน ดังต่อไปนี้

1. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานพัสดุเป็นการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ซึ่งกำหนดอำนาจหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้รับผิดชอบด้านงานพัสดุสามารถนำมาใช้อ้างอิงในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการและบุคลากรภายในหน่วยงานได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการศึกษาของ กัญญารัตน์ ประทุม (2561) ที่พบว่า การวางแผนและบริหารงานพัสดุให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่กำหนดไว้ สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการได้ในระดับมาก

2. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการจัดหาพัสดุ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงที่สุดคือ การประสานงานระหว่างผู้ซื้อกับผู้จัดหาพัสดุ ทั้งนี้อาจเกิดจากเจ้าหน้าที่พัสดุของคณะวิทยาการจัดการ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการประสานงาน จึงสามารถติดต่อประสานงานกับผู้ให้บริการได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานของ สาวิตรี พิชญชัย และ ณัชชา พวงสมบัติ (2559) ที่พบว่า การได้รับคำแนะนำหรือประสานงานที่ดีจากเจ้าหน้าที่ในการจัดหาพัสดุ สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ให้บริการงานพัสดุได้ในระดับมาก อย่างไรก็ตามทางคณะวิทยาการจัดการ ยังมีจุดที่ต้องพัฒนา พิจารณาได้จากข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุดคือ ความรู้ความเข้าใจของอาจารย์และบุคลากรที่ขอจัดซื้อจัดจ้าง อาจเนื่องจากทางคณะวิทยาการจัดการ ยังไม่มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ได้แก่ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับใหม่ที่เริ่มใช้มาไม่นาน จึงทำให้อาจารย์

และบุคลากรบางคน (โดยเฉพาะบุคลากรที่รับเข้ามาใหม่) ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุตามระเบียบดังกล่าว

3. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการควบคุมพัสดุ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดคือ การเบิกจ่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบ การกำหนดเวลาและภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่พัสดุมีความเหมาะสม และความเหมาะสมของวิธีการเบิกจ่ายพัสดุในคณะ ทั้งนี้อาจเกิดจากเจ้าหน้าที่พัสดุของคณะวิทยาการจัดการ เป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานพัสดุที่ดี มีการกำหนดภาระหน้าที่รับผิดชอบจากผู้บริหารคณะอย่างชัดเจน จึงทำให้การเบิกจ่ายพัสดุมีความเป็นระบบ และถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับการศึกษาของ นฤมล ไชยราช (2559) ที่พบว่า การลงบัญชีหรือทะเบียนพัสดุได้ครบถ้วนถูกต้องตามระเบียบ การกำหนดแนวปฏิบัติการเบิกจ่ายพัสดุที่เหมาะสม และเจ้าหน้าที่พัสดุที่ปฏิบัติงานมีจำนวนเพียงพอ สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการงานพัสดุได้ในระดับมาก อย่างไรก็ตามคณะวิทยาการจัดการยังมีจุดที่ต้องพัฒนาพิจารณาได้จากข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุดคือ ความรวดเร็วในการหาพัสดุทดแทนพัสดุที่ชำรุดเสียหาย อาจเนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา เกิดการระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID 19) ทั่วโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างรุนแรงโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จึงทำให้รัฐบาลกำหนดให้กระทรวงและหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ต้องโอนงบประมาณกลับคืน เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงทำให้ทางคณะวิทยาการจัดการมีงบประมาณสำหรับการสำรองพัสดุเพื่อทดแทนพัสดุที่ชำรุดเสียหายลดลงจากเดิม ซึ่งไม่เป็นไปตามแผนการควบคุมพัสดุที่กำหนดไว้ ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในประเด็นดังกล่าว

4. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการบำรุงรักษาพัสดุ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดคือ การรับประกันพัสดุจากบริษัท/ห้าง/ร้าน มีความเหมาะสม อาจเนื่องจากหลักการจัดซื้อจัดจ้างของคณะวิทยาการจัดการ ได้กำหนดเงื่อนไขการรับประกันไว้ในรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ในกรณีที่เกิดปัญหากับพัสดุจากการใช้งานปกติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักความคุ้มค่าและการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปุณณัฐชนม์ พันธ์ฐิติโชติ (2556) ที่พบว่า การประกันของพัสดุที่จัดซื้อจากบริษัท/ห้าง/ร้าน ที่มีความเหมาะสมต่อการใช้งาน สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการงานพัสดุได้ในระดับมาก อย่างไรก็ตามคณะวิทยาการจัดการยังมีจุดที่ต้องพัฒนา พิจารณาได้จากข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุดคือ การแจ้งให้ซ่อมแซมพัสดุที่ชำรุด อาจเนื่องจากปัญหาการระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID 19) จึงทำให้คณะมีงบประมาณสำหรับการซ่อมแซมพัสดุที่ชำรุดอย่างจำกัด จึงส่งผลให้เกิดความล่าช้าในประเด็นดังกล่าว

5. ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานพัสดุของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ด้านการจำหน่ายพัสดุ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดคือ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุเป็นอย่างดี อาจเนื่องจากเจ้าหน้าที่พัสดุของคณะวิทยาการจัดการ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีความเข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการจำหน่ายพัสดุเป็นอย่างดี จึงทำให้การดำเนินงานในประเด็นดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานของ ปุณณัฐชนม์ พันธ์ฐิติโชติ (2556) ที่พบว่า ความรู้ความเข้าใจใน

ขั้นตอนการทำการจำหน่ายพัสดุที่ดีของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการงานพัสดุได้ในระดับมาก อย่างไรก็ตามทางคณะวิทยาการจัดการยังมีจุดที่ต้องพัฒนา พิจารณาได้จากข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุดคือ มีการจำหน่ายพัสดุครุภัณฑ์ที่เป็นสูญญากาศที่ไม่สามารถติดตามกลับมาได้ อาจเนื่องจากตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมาคณะวิทยาการจัดการได้จัดให้มีการจำหน่ายพัสดุครุภัณฑ์ที่เป็นสูญญากาศเพียงครั้งเดียว (ดำเนินการในช่วงเดือนธันวาคม 2562 ที่ผ่านมา) จึงทำให้การตรวจสอบไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึง เพราะมีพัสดุของคณะกระจายอยู่ตามตึกอาคารต่างๆ ที่เคยเป็นที่ตั้งของคณะตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมา ทำให้มีการจำหน่ายพัสดุครุภัณฑ์ที่เป็นสูญญากาศเป็นจำนวนมาก เพราะไม่สามารถตามหาเศษซากพัสดุที่ชำรุดและกำหนดตัวผู้รับผิดชอบได้ จึงก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบเชิงลบต่อการบริหารงานพัสดุของหน่วยงาน

6. เมื่อจำแนกบุคลากรตามสถานภาพ คณาจารย์มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัศคน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณาจารย์บางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานพัสดุ จึงทำให้ในบางครั้งอาจเกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติตามขั้นตอนระเบียบงานพัสดุ จนเกิดปัญหาความล่าช้าในการดำเนินงานทั้งในด้านการจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ และการบำรุงรักษาพัสดุ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการบริหารงานพัสดุของหน่วยงาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิราภรณ์ วงศ์ตั้ง (2554) ที่พบว่า สถานภาพที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุโรงเรียนมีความแตกต่างกัน โดยครูมีความพึงพอใจในการบริหารงานพัศคน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. เมื่อจำแนกบุคลากรตามอายุและประสบการณ์ทำงาน พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานพัสดุไม่แตกต่างกัน อาจเกิดจากเจ้าหน้าที่พัสดุของคณะวิทยาการจัดการ ได้ให้บริการและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับงานพัสดุกับบุคลากรของคณะอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน จึงทำให้บุคลากรที่มีอายุและประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน ไม่รู้สึกถึงความแตกต่างจากบริการที่ได้รับ สอดคล้องกับงานของ ภัทกร มิ่งขวัญ (2559) ที่พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ และประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงบประมาณและงานพัสดุไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานพัสดุ สามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

1.1 ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ได้แก่ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ให้กับคณาจารย์และบุคลากรภายในคณะ โดยเฉพาะบุคลากรที่รับเข้ามาใหม่ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ จะเป็นการลดข้อบกพร่องการปฏิบัติงานพัสดุให้มีความถูกต้องและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับคณาจารย์ได้เป็นอย่างดี

1.2 ควรจัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายและแผนการบริหารงานพัสดุ ทั้งในด้านการควบคุมและบำรุงรักษาพัสดุ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของคณะ เพื่อการสำรองพัสดุสำหรับการซ่อมแซม หรือใช้ทดแทนพัสดุที่ชำรุดเสียหายอย่างเหมาะสม และควรจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงรองรับเหตุการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานพัสดุที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

1.3 ควรกำหนดให้มีการสำรวจพัสดุที่ชำรุดเสื่อมสภาพและจำหน่ายออกอยู่เป็นประจำทุกปี เพื่อลดการจำหน่ายพัสดุครุภัณฑ์ที่เป็นสูญ ซึ่งเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการและหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานพัสดุให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

เอกสารอ้างอิง

- กัญญารัตน์ ประทุม. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- จรัสศรี ดิษฐสอน. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของบุคลากรในการใช้บริการงานพัสดุ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 5(3), 148-162.
- จิราภรณ์ วังสตั้ง. (2554). ความพึงพอใจและแนวทางการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นฤมล ไชยราช. (2559). ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานพัสดุโรงเรียนวัดคลองชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญญ์ชนม์ พันธ์ฐิติโชติ. (2556). ความพึงพอใจของบุคลากรและแนวทางการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ภัทรกร มิ่งขวัญ. (2559). การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. (2563). ระบบสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี รายงานข้อมูลบุคลากร. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2563, จาก <https://portal7.udru.ac.th/webhmr/>
- มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2561). การจำหน่ายพัสดุ. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2563, จาก <http://www.snamcn.lib.su.ac.th/snclibblog/?p=62976>
- สาวิตรี พิษณุชัย และ ณัฏชา พวงสมบัติ. (2559). การใช้บริการงานพัสดุของบุคลากรในวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสาร Mahidol R2R e-Journal, 3(2), 41-55.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

การสำรวจความคิดเห็นของพนักงานต่อรูปแบบการจัดการองค์การและ
การประเมินประสิทธิภาพของตนเองของพนักงานเพื่อปรับรูปแบบองค์การให้แข่งขันได้
ภายใต้ความไม่แน่นอนทางธุรกิจในยุคดิจิทัล:
กรณีศึกษา บริษัททริปเปิ้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด

SURVEY OF EMPLOYEE OPINIONS ON ORGANIZATIONAL MANAGEMENT MODELS
AND SELF-ASSESSMENT OF EMPLOYEES TO ADJUST THE ORGANIZATION MODEL
TO COMPETE UNDER THE BUSINESS UNCERTAINTY IN THE DIGITAL AGE
:THE CASE STUDY OF TRIPPLE S (THAILAND) CO., LTD.

นิสาชล ยืนยง¹ และ ชินโสณ วิสิษฐนิธิกิจ¹

¹บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Nisachon Yuenyong¹ and Chinnaso Visitnitikija¹

¹Graduate School KasemBundit University

Received: July 23, 2020; Revised: December 28, 2020; Accepted: January 11, 2021

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อรูปแบบการจัดการองค์การและการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทริปเปิ้ล เอส (ประเทศไทย) 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประเมินประสิทธิภาพตนเองของพนักงานจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล 3) สร้างสมการพยากรณ์รูปแบบการจัดการองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ประชากรคือพนักงานบริษัท ทริปเปิ้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด เลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา และนำข้อมูลที่รวบรวมได้ประมวลผลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One way ANOVA) การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการองค์การอยู่ในระดับความสำคัญมาก ($\bar{x} = 3.92$) และระดับความคิดเห็นการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$) พนักงานที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทริปเปิ้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมการพยากรณ์รูปแบบการจัดการองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานคือ

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.160 + .256 \text{ ทักษะ} + .194 \text{ ค่านิยมร่วม} + .139 \text{ โครงสร้าง} + .126 \text{ ระบบ}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .305 \text{ ทักษะ} + .250 \text{ ค่านิยมร่วม} + .161 \text{ โครงสร้าง} + .161 \text{ ระบบ}$$

คำสำคัญ: การจัดการองค์การ, ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ABSTRACT

This study aimed to study 1) the level of employee opinion on the organizational management model and the evaluation of employees' performance of Triple S (Thailand) Co., Ltd., 2) compare views on the self-efficacy assessment of employee classified by personal information, 3) create forecasting equation for organizational management model that affects employee performance. The population was 200 Triple S (Thailand) Co., Ltd. employees using questionnaires as a study tool. The collected data were processed using percentage, mean, t-test, variance analysis (One way ANOVA), and multiple regression analysis.

The study found that the organizational management model's level of opinion was significant ($\bar{x} = 3.92$), and the view on the evaluation of the employees' performance was high ($\bar{x} = 3.89$). The personal difference in terms of gender, age, marital status, education level, and average monthly income was no different on performance evaluation. The employees with different work experience had different opinions on the assessment of Triple S (Thailand) Co., Ltd. with statistical significance at the .05 level. The organizational management model forecasting equation affecting the performance of employees was

Forecasting equations in raw scores

$$Y = 1.160 + .256 \text{ skills} + .194 \text{ shared value} + .139 \text{ structure} + .126$$

systems or

$$Y = 1.160 + .256 (X6) + .194 (X7) + .139 (X2) + .126 (X3)$$

Forecasting equations in standard form

$$Z = .305 \text{ skills} + .250 \text{ common values} + .161 \text{ structures} + .161 \text{ systems}$$

or

$$Z = .305 (X6) + .250 (X7) + .161 (X2) + .161 (X3)$$

Keywords: Organization management, Operational efficiency

บทนำ

การบริหารจัดการเป็นกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นองค์กรนั้นจะเป็นองค์กรธุรกิจประเภทใด หรือจะเป็นองค์กรขนาดเล็กที่ผู้ประกอบการเป็นผู้ดูแลเพียงคนเดียว จนถึงองค์กรขนาดใหญ่ที่มีโครงสร้างและระบบสลับซับซ้อนแล้วแต่ต้องอาศัยการจัดการหรือการบริหารในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรทั้งสิ้นในการบริหารจัดการ องค์กรนั้นจะมีความสำคัญ ซึ่งมีแนวคิดที่เรียกว่า ปัจจัย 7 ประการ หรือ The Mckinsey's 7S ประกอบด้วยปัจจัยด้านกลยุทธ์ (Strategy) โครงสร้าง (Structure) ระบบ (System) รูปแบบหรือการนำของผู้บริหาร (Style) บุคลากร (Staff) ทักษะ (Skill) และค่านิยมร่วม (Shared value) ปัจจัย

7 ประการนี้มีความเชื่อมโยงกันและกันทำให้เกิดความมีประสิทธิภาพได้ เมื่อองค์การมีประสิทธิภาพจะแสดงถึงความสำเร็จขององค์การเช่นเดียวกัน (Witcher and Chau, 2010) ปัจจุบันองค์การที่จะประสบความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จะต้องมีหลักการบริหารและ การจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ทั้งองค์การภาครัฐหรือภาคเอกชน ผู้นำหรือ ผู้บริหารองค์การจะต้องมีความรู้ ความสามารถ วิสัยทัศน์ และแนวทางในการบริหาร เพื่อนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จในทุกๆ ด้าน ในการบริหารงานนอกจากที่จะต้องมีความรู้เรื่องการจัดการแล้ว ควรมีความรู้ความเข้าใจ องค์การ พนักงาน และการเปลี่ยนแปลงด้วย ทั้งนี้สิ่งสำคัญในการจัดการคือ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การที่มีประสิทธิภาพย่อมก่อให้เกิดประสิทธิผล องค์การที่มีประสิทธิผลย่อมก่อให้เกิดความสำเร็จส่งผลดีและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากรในองค์การ การทำงานของบุคลากรจะมีประสิทธิภาพเพียงใดและช่วยให้องค์การบรรลุเป้าหมายได้เพียงใดนั้น ผู้บริหารองค์การต้องเข้าใจความต้องการของบุคลากรและผสมผสานความต้องการนั้นให้เข้ากับจุดมุ่งหมายในขณะเดียวกันก็จะสามารถทำให้บุคลากรมีความพึงพอใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้บุคลากรเกิดความรู้สึกดีหรือร้อนที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งประกอบขึ้นจากปัจจัยที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพหลายๆ ด้าน และปัจจัยต่างๆ จะก่อให้เกิดความร่วมมือ เกิดศรัทธาและเชื่อมั่นในองค์การพร้อมที่จะทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดด้วยความเต็มใจ

ปัจจุบันผู้บริหาร บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ประกอบธุรกิจ เทรดดิ้ง ต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่หลากหลาย ทำลาย และการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ต้องแก้ปัญหาที่ยุ่งยากและซับซ้อน ต้องเจอกับสภาพการแข่งขันจากคู่แข่ง ทั้งตลาดภายในประเทศ และบริษัทตัวแทนใหม่ๆ ทั้งถูกกดดันจากกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ มากมาย อันสืบเนื่องมาจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วแบบไม่คาดคิดภาวะวิกฤติทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลาเหล่าผู้บริหารจึงต้องเสี่ยงกับภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและความหลากหลายต่างๆ แต่ขณะเดียวกันก็ต้องมีการวางแผน เพื่อกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ การพัฒนาระบบ รวมถึงการจัดการองค์การ โดยจัดโครงสร้างองค์การ การฝึกฝนทักษะการทำงานให้แก่พนักงาน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและบรรลุได้ตามเป้าหมาย ของบริษัทฯ ทั้งหมดนี้ผู้บริหารต้องใช้ความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์แสวงหาโอกาสและความได้เปรียบให้เกิดขึ้นแก่องค์การที่ตนเองรับผิดชอบ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารจัดการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการองค์การและการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์รูปแบบการจัดการองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือพนักงานของบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 300 คน แต่ไม่สามารถสำรวจได้ทุกคน จึงใช้การสุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 171.43 ราย ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนที่ (e) 0.05 แต่ในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเรื่องปัจจัยการจัดการองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด คือแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยมีกระบวนการและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างแบบสอบถามประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน ประกอบด้วยจำนวนคำถามทั้งสิ้น 6 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญของการจัดการองค์การของบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ตามกรอบแนวคิดการจัดการ The McKinsey's 7S ซึ่งมีจำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย (1) ปัจจัยด้านกลยุทธ์ (Strategy) (2) โครงสร้าง (Structure) (3) ระบบ (System) (4) รูปแบบหรือการนำของผู้บริหาร (Style) (5) บุคลากร (Staff) (6) ทักษะ (Skill) (7) ค่านิยมร่วม (Shared value) โดยเป็นลักษณะคำถามแบบค่าคะแนน แบ่งค่าคะแนนระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับตามแบบ ลิเคิร์ต (Likert) แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเป็นข้อคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และในการประมาณค่าได้มีการกำหนดค่าไว้ดังนี้ ระดับ 5 = สำคัญมากที่สุด, ระดับ 4 = สำคัญมาก, ระดับ 3 = สำคัญปานกลาง, ระดับ 2 = สำคัญน้อย, ระดับ 1 = สำคัญน้อยที่สุด การประเมินผลการวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 = มากที่สุด, ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 = มาก, ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 = ปานกลาง, ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 = น้อย และค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 = น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ตามกรอบแนวคิดประสิทธิภาพการทำงานของ ปีเตอร์สัน (Peterson) และโพลแมน (Plowman) ซึ่งมีจำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านคุณภาพของงาน (2) ด้านปริมาณ (3) ด้านเวลา (4) ด้านค่าใช้จ่าย โดยเป็นลักษณะคำถามแบบค่าคะแนน แบ่งค่าคะแนนระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับตามแบบ ลิเคิร์ต (Likert) แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเป็นข้อคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และในการประมาณค่าได้มีการ

กำหนดค่าไว้ดังนี้ ระดับ 5 = สำคัญมากที่สุด, ระดับ 4 = สำคัญมาก, ระดับ 3 = สำคัญปานกลาง, ระดับ 2 = สำคัญน้อย, ระดับ 1 = สำคัญน้อยที่สุด การประเมินผลการวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 = มากที่สุด, ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 = มาก, ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 = ปานกลาง, ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 = น้อย และ ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 = น้อยที่สุด แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เป็นการวัดข้อมูลเพื่อหาค่า IOC (จะมีค่าระหว่าง 0.67 - 1.00 เท่านั้น) ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ออกมาเท่ากับ .968 ซึ่งมากกว่า 0.67 ถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปเป็นแบบสอบถามได้

2.2 นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษาจำนวน 30 คน โดยการนำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item Analysis) หาความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีของ Cronbach (1984, อ้างถึงใน กัลยา วาณิชยบัญชา, 2548) เพื่อให้เกิดความชัดเจนของข้อคำถาม โดยใช้เกณฑ์ยอมรับที่ค่ามากกว่า 0.70 เพื่อแสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นเพียงพอ โดยใช้ Program SPSS ในการคำนวณหาค่า Reliability ใช้คำสั่ง Analyze Scale Reliability Analysis ซึ่งผลการทดสอบได้ค่าความน่าเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.968

ตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ความคิดเห็นต่อการจัดการองค์การในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
การจัดการองค์การ	0.958
ด้านกลยุทธ์	0.832
ด้านโครงสร้าง	0.854
ด้านระบบ	0.844
ด้านรูปแบบหรือการนำของผู้บริหาร	0.889
ด้านบุคลากร	0.865
ด้านทักษะ	0.812
ด้านค่านิยมร่วม	0.831
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน	0.931
ด้านคุณภาพของงาน	0.837
ด้านปริมาณงาน	0.803
ด้านเวลา	0.800
ด้านค่าใช้จ่าย	0.848
ภาพรวม	0.968

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตัวเองและอธิบายทำความเข้าใจวิธีการกรอกข้อมูลลงในแบบสอบถามกับหัวหน้าแผนก พนักงานทุกคนที่ได้รับแบบสอบถาม และได้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2562 - กุมภาพันธ์ 2563 โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบถ้วนร้อยละร้อย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทำการประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยการหาอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และนำผลที่ได้มานำเสนอเพื่อวิเคราะห์ตามลักษณะของตัวแปรต่างๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์ในส่วนที่ 1-3 ของผู้ตอบแบบสอบถามและตัวแปรต่างๆ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานสถิติที่ใช้ คือ การทดสอบแบบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One way ANOVA) การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพนักงานผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าเป็นเพศชาย จำนวน 111 คน (ร้อยละ 56) อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จำนวน 69 คน (ร้อยละ 34.5) สถานภาพสมรสแล้ว จำนวน 99 คน (ร้อยละ 49.5) ระดับการศึกษาต่ำกว่าม.6 (ปวช.หรือเทียบเท่า) จำนวน 69 คน (ร้อยละ 34.5) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท จำนวน 73 คน (ร้อยละ 36.5) ประสบการณ์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 62 คน (ร้อยละ 31) และจากการศึกษาตามวัตถุประสงค์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อรูปแบบการจัดการองค์การและการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย)

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อรูปแบบการจัดการของพนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) แสดงผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการจัดการองค์การของ บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด

ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการองค์การของ บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รูปแบบการจัดการองค์การ	3.92	0.51	มาก
1. ด้านรูปแบบหรือการนำของผู้บริหาร	4.16	0.72	มาก
2. ด้านกลยุทธ์	3.98	0.56	มาก

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการจัดการองค์การของ
บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการองค์การของ บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ด้านค่านิยมร่วม	3.88	0.64	มาก
4. ด้านโครงสร้าง	3.87	0.57	มาก
5. ด้านระบบ	3.87	0.63	มาก
6. ด้านบุคลากร	3.84	0.64	มาก
7. ด้านทักษะ	3.82	0.59	มาก

จากตารางที่ 2 จากการศึกษาข้อมูลพบว่า ความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดการองค์การ
ของบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย
 3.92 (S.D. = 0.51) และรายด้านอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไป
หาน้อย ได้แก่ ด้านรูปแบบหรือการนำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ย 4.16 (S.D. = 0.72) ด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ย
 3.98 (S.D. = 0.56) ด้านค่านิยมร่วม มีค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D. = 0.64) ด้านโครงสร้าง มีค่าเฉลี่ย 3.87
 (S.D. = 0.57) ด้านระบบ มีค่าเฉลี่ย 3.87 (S.D. = 0.63) ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.84 (S.D. = 0.64)
 และด้านทักษะ มีค่าเฉลี่ย 3.82 (S.D. = 0.59) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อการประเมินประสิทธิภาพในการ
ปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) แสดงผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินประสิทธิภาพของ
ตนเองในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด

การประเมินประสิทธิภาพของตนเองในการปฏิบัติงาน พนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน	3.91	0.49	มาก
ด้านเวลา	3.96	0.56	มาก
ด้านคุณภาพของงาน	3.91	0.54	มาก
ด้านปริมาณงาน	3.91	0.57	มาก
ด้านค่าใช้จ่าย	3.87	0.62	มาก

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของพนักงานบริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91
 (S.D. = 0.49) และรายด้านอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

ได้แก่ ด้านเวลา มีค่าเฉลี่ย 3.96 (S.D. = 0.56) ด้านคุณภาพของงาน มีค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D. = 0.54) ด้านปริมาณงาน มีค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D. = 0.57) และด้านค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ย 3.87 (S.D. = 0.62) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประเมินประสิทธิภาพตนเองของพนักงานจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

จากการวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประเมินประสิทธิภาพตนเองของพนักงานจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์การทำงาน สรุปผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบดังนี้

ตารางที่ 4 สรุปผลการเปรียบเทียบการประเมินประสิทธิภาพตนเองของพนักงานจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	Sig.	ผลการทดสอบ
1. เพศ	.518	ไม่แตกต่าง
2. อายุ	.676	ไม่แตกต่าง
3. สถานภาพครอบครัว	.348	ไม่แตกต่าง
4. ระดับการศึกษา	.555	ไม่แตกต่าง
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	.455	ไม่แตกต่าง
6. ประสบการณ์การทำงาน	.000 *	แตกต่าง

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่ามีเพียงปัจจัยด้านประสบการณ์การทำงาน ที่มีความแตกต่างในการประเมินประสิทธิภาพตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ปัจจัยอื่นไม่มีความแตกต่างในการประเมินประสิทธิภาพของตนเอง

3. การสร้างสมการพยากรณ์การจัดการองค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน

ตารางที่ 5 แสดงค่า Tolerance และ VIF ของตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรพยากรณ์	Tolerance	VIF
ปัจจัยการจัดการองค์การ		
1. ด้านกลยุทธ์ (X1)	.442	2.265
2. ด้านโครงสร้าง (X2)	.310	3.227
3. ด้านระบบ (X3)	.328	3.049
4. ด้านรูปแบบหรือการนำของผู้บริหาร (X4)	.527	1.898
5. ด้านบุคลากร (X5)	.381	2.625
6. ด้านทักษะ (X6)	.402	2.485
7. ด้านค่านิยมร่วม (X7)	.460	2.176

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรพยากรณ์มีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.310 - 0.527 และ VIF มีค่าระหว่าง 1.498 - 3.186 โดยค่าทั้ง 2 อยู่ในเกณฑ์ที่ถือว่าตัวแปรต้นมีความสัมพันธ์กันน้อย จึงถือได้ว่าเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ ไม่เกิดปัญหาตัวแปรต้นสัมพันธ์กันมาก (Multicollinearity) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยที่กำหนดให้ค่า Tolerance ต้องมีค่ามากกว่า 0.10 และค่า VIF ต้องน้อยกว่า 10 (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2556)

ตารางที่ 6 สมการพยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด

ลำดับที่	ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	ร้อยละความผันแปร
1	ด้านทักษะ (X6)	.679	.461	46.1%
2	ด้านทักษะ (X6) ด้านค่านิยมร่วม (X7)	.736	.541	54.1%
3	ด้านทักษะ (X6) ด้านค่านิยมร่วม (X7) ด้านโครงสร้าง (X2)	.754	.563	56.3%
4	ด้านทักษะ (X6) ด้านค่านิยมร่วม (X7) ด้านโครงสร้าง (X2) ด้านระบบ (X3)	.760	.578	57.8%

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า สมการพยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่าด้านทักษะ (X6) เป็นตัวแปรแรกที่น่าเข้าสมการและสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ได้ร้อยละ 46.1

ตัวแปรที่น่าเข้าลำดับที่สอง ได้แก่ ด้านค่านิยมร่วม (X7) สามารถอธิบายความผันแปรของความผันแปรของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ได้ร้อยละ 54.1

ตัวแปรที่น่าเข้าลำดับที่สาม ได้แก่ ด้านโครงสร้าง (X2) สามารถอธิบายความผันแปรของความผันแปรของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ได้ร้อยละ 56.3

ตัวแปรที่น่าเข้าลำดับที่สี่ ได้แก่ ด้านระบบ (X3) สามารถอธิบายความผันแปรของความผันแปรของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ทริปปี้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ได้ร้อยละ 57.8

ตารางที่ 7 แสดงค่าความแปรปรวนในการพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทรูปเปิ้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Square	df	Mean Square	F	P
สมการถดถอย	28.592	4	7.148	66.860	0.000
ความคลาดเคลื่อน	22.847	195	.107		
รวม	49.439	199			

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าความแปรปรวนในการพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทรูปเปิ้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปร ด้านทักษะ (X6) ด้านค่านิยมร่วม (X7) ด้านโครงสร้าง (X2) และด้านระบบ (X3) สามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทรูปเปิ้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 8 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E. b	β	t	P
1. ด้านทักษะ (X6)	.256	.058	.305	4.411	.001
2. ด้านค่านิยมร่วม (X7)	.194	.053	.250	3.685	.000
3. ด้านโครงสร้าง (X2)	.139	.067	.161	2.078	.039
4. ด้านระบบ (X3)	.126	.061	.161	2.052	.042
ค่าคงที่ (Contact) = 1.160					

หมายเหตุ * $p < 0.05$

จากตารางที่ 8 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทรูปเปิ้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ได้แก่ ด้านทักษะ (X6) ด้านค่านิยมร่วม (X7) ด้านโครงสร้าง (X2) และด้านระบบ (X3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ (b) คือ .256, .194, .139 และ .126 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) คือ .305, .250, .161 และ .161 ตามลำดับ โดยเขียนสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทรูปเปิ้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.160 + .256 \text{ ทักษะ} + .194 \text{ ค่านิยมร่วม} + .139 \text{ โครงสร้าง} + .126 \text{ ระบบ}$$

หรือ

$$Y = 1.160 + .256 (X6) + .194 (X7) + .139 (X2) + .126 (X3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .305 \text{ ทักษะ} + .250 \text{ ค่านิยมร่วม} + .161 \text{ โครงสร้าง} + .161 \text{ ระบบ หรือ}$$

$$Z = .305 (X6) + .250 (X7) + .161 (X2) + .161 (X3)$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานต่อรูปแบบการจัดการองค์การของ บริษัท หริปเปิ้ล เอส (ประเทศไทย) จำกัด ผลการศึกษาพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการประเมินความเห็นของพนักงานต่อบริษัท ได้แก่ งานวิจัยของ ศักดิ์ณรงค์ ธวัชสุริย (2562) ที่ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการบริหารงานของบริษัท แลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) งานวิจัยของ พุทธิลักษณ์ มณีพรรณ และบังอร ศรีพานิชกุลชัย (2557) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การของบริษัทฟาร์มสุกรจำกัด จังหวัดนครพนม งานวิจัยของ กิตติยา ฐิติคุณรัตน์ (2556) ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานที่มีต่อแผนกวางแผนผลิต บริษัท ชันโซอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และงานของ ณัฏพล งามธรรมชาติ (2559) ศึกษาเรื่องแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานสายการผลิตบริษัท XYZ จำกัด ซึ่งพบว่า พนักงานมีระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการองค์การอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลต่อการประเมินประสิทธิภาพการทำงานของตนเองอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการองค์การสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้เห็นว่า บริษัทควรทำการประเมินระดับความพึงพอใจของพนักงานต่อองค์กร เพื่อให้ได้ประเด็นที่องค์กรควรปรับปรุงตามความเห็นของพนักงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรนำประเด็นปัญหาของบริษัทที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข มาเป็นโจทย์ในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2556). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติยา ฐิติคุณรัตน์. (2556). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ชันโซอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ขวัญใจ สุตรีก. (2553). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน ตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การ บริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2556). การจัดการสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 8 ปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: บริษัท หริปเปิ้ลกรุ๊ป.

- ฤทัยรัตน์ แสนศิลา. (2557). ปัจจัยด้านการบริหารจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมือง
อาเซียนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุธรรม พงศ์สำราญ. (2559). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: ไทยวิวัฒน์พาณิชย์ จำกัด.
- Gary Dessler. (2020). **Human Resource Management**. (16th ed.). Typeset in Times
NRMT Pro by SPi Global. Malaysia: Pearson.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาตีพิมพ์บทความ

1. ผลงานที่ส่งมาเพื่อตีพิมพ์ต้องไม่เคยผ่านการเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน
2. ผลงานที่ส่งมาเพื่อตีพิมพ์ต้องไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาของวารสารอื่น
3. ผลงานที่ส่งมาเพื่อตีพิมพ์ต้องเป็นบทความที่มีคุณค่าทางวิชาการ เกิดขึ้นจากผู้เขียนได้ทำการทดลอง สร้างสรรค์ สังเคราะห์ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานโดยตรง หรือเป็นบทความที่เสนอถึงความคิด หรือหลักการใหม่ที่เป็นไปได้และมีทฤษฎีสนับสนุนอย่างเพียงพอ มีประโยชน์ต่อการศึกษาและการวิจัย
4. ผลงานที่ส่งมาเพื่อตีพิมพ์ต้องไม่ได้ลอกเลียนหรือคัดลอกมาจากผลงานวิจัยของผู้อื่นหรือจากบทความอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือปราศจากการอ้างอิงที่ถูกต้อง
5. ผู้เขียนต้องจัดเตรียมต้นฉบับตามรูปแบบตามข้อกำหนดในการส่งต้นฉบับอย่างเคร่งครัด
6. ผู้เขียนได้แก้ไขความถูกต้องของบทความที่ส่งตีพิมพ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว
7. บทความจะต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากกองบรรณาธิการและการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์บทความละ 2 ท่าน

การเตรียมต้นฉบับ

ทางกองบรรณาธิการยินดีรับตีพิมพ์ผลงานวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK พิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ ตัวอักษรสีดำ พิมพ์ในกระดาษขาว ขนาดมาตรฐาน A4 และไม่มีเส้นบรรทัด การตั้งค่าน้ำกระดาษ เว้นขอบบนและขอบซ้าย 3.81 ซม. ขอบล่างและขอบขวา 2.54 ซม. มีความยาวไม่เกิน 15 หน้า และใช้ระบบการอ้างอิง APA

รูปแบบและขนาดตัวอักษร

ส่วนประกอบบทความ	บทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Font: TH SarabunPSK)	
	ขนาดตัวอักษร	ลักษณะตัวอักษร
ชื่อเรื่องภาษาไทย	16 [กึ่งกลางหน้ากระดาษ]	ตัวหนา
ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	16 [กึ่งกลางหน้ากระดาษ]	ตัวหนา/ตัวพิมพ์ใหญ่
ชื่อผู้เขียน และผู้เขียนร่วม	14 [กึ่งกลางหน้ากระดาษ]	ตัวปกติ
ชื่อหน่วยงานของผู้เขียนบทความ	14 [กึ่งกลางหน้ากระดาษ]	ตัวปกติ
บทคัดย่อ และ ABSTRACT	16 [กึ่งกลางหน้ากระดาษ]	ตัวหนา
เนื้อหาในบทคัดย่อ และ ABSTRACT	16 [กระจายแบบไทย]	ตัวปกติ
หัวข้อคำสำคัญ	16 [ชิดซ้ายหน้ากระดาษ]	ตัวหนา
เนื้อหาภายในหัวข้อคำสำคัญ	16 [กระจายแบบไทย]	ตัวปกติ

ส่วนประกอบบทความ	บทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Font: TH SarabunPSK)	
	ขนาดตัวอักษร	ลักษณะตัวอักษร
หัวข้อหลักต่างๆ ได้แก่ บทนำ วัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา วิธีดำเนินการ วิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	16 [ชิดซ้ายหน้ากระดาษ]	ตัวหนา
เนื้อหาภายในหัวข้อหลักต่างๆ ได้แก่ บทนำ วัตถุประสงค์การวิจัย สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา วิธีดำเนินการ วิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	16 [กระจายแบบไทย]	ตัวปกติ
หัวข้อกิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี)	16 [ชิดซ้ายหน้ากระดาษ]	ตัวหนา
เนื้อหาภายในหัวข้อกิตติกรรมประกาศ	16 [กระจายแบบไทย]	ตัวปกติ
หัวข้อเอกสารอ้างอิง	16 [ชิดซ้ายหน้ากระดาษ]	ตัวหนา
เนื้อหาภายในหัวข้อ	16 [ชิดซ้ายหน้ากระดาษ]	ตัวปกติ

การอ้างอิงในเนื้อหาและเอกสารอ้างอิง

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความทุกการอ้างอิงที่ปรากฏในเนื้อหาจะต้องมีในส่วนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ และห้ามใส่เอกสารอ้างอิงโดยปราศจากการอ้างอิงในเนื้อหาบทความ และให้ใช้การอ้างอิงตามระบบอ้างอิงแบบนาม-ปี โดยมีรายละเอียดการอ้างอิงดังนี้

1. การอ้างอิงในเนื้อหา

1.1 กรณีการอ้างอิงเอกสารภาษาต่างประเทศ ให้ใช้ชื่อสกุลตามด้วยปีที่ตีพิมพ์ ในเอกสาร เช่น (Voss, 1998) หรือ Voss (1998) แล้วแต่โครงสร้างประโยค และ ในกรณีที่ผู้นิพนธ์มากกว่า 3 คนขึ้นไป (Paul et al., 1999) หรือ Paul et al. (1999)

1.2 กรณีการอ้างอิงเอกสารภาษาไทย ให้ใส่ชื่อและนามสกุลของผู้นิพนธ์ ตามด้วยปี พ.ศ. เช่น (กริช สืบสนธิ์, 2545) หรือ กริช สืบสนธิ์ (2545) และ (ดำรง สืบสกุล และคณะ, 2550) หรือ ดำรง สืบสกุล และคณะ (2550) ในกรณีที่ผู้นิพนธ์มากกว่า 3 คนขึ้นไป

1.3 การอ้างอิง กรณีที่มีเอกสารมากกว่าหนึ่งชื่อเรื่อง โดยผู้แต่งคนเดียวกันและพิมพ์ปีเดียวกันควรกำหนดอักษร ก ข ค... กำกับไว้ที่ปี พ.ศ. ด้วย สำหรับเอกสารภาษาไทย เช่น สุทัศน์ ยกส้าน (2529ก) หรือ (สุทัศน์ ยกส้าน, 2529ก) และอักษร a, b, c, ... สำหรับภาษาต่างประเทศ Jackson (2009a) หรือ (Jackson, 2009a)

1.4 การอ้างอิงเอกสารมากกว่าหนึ่งรายการในวงเล็บเดียวกัน ให้เรียงลำดับตามตัวอักษร โดยค้นด้วยเครื่องหมายอัฒภาค “;” ไม่ต้องเว้นหน้าเครื่องหมายนี้ แต่ให้มีหนึ่งเว้น 1 ตัวอักษร วรรคหลังเครื่องหมาย เช่น (เยวานุช แสงยนต์, 2551; สุพาดา อินทรานุกูล, 2545) และ (Kartner, 1973; Kartner & Russel, 1975)

1.5 การอ้างอิงเอกสารที่ผู้แต่งเป็นสถาบัน ในการอ้างอิงทุกครั้งให้ระบุชื่อเต็มของสถาบัน เช่น ธนาคารกรุงไทย จำกัด (2542) หรือ (ธนาคารกรุงไทย จำกัด, 2542) หรือ สมาคมเศรษฐศาสตร์เกษตรแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2545) หรือ (สมาคมเศรษฐศาสตร์เกษตรแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2545) อนึ่ง หากชื่อสถาบันนั้นยาวและมีชื่อย่อ ในการอ้างอิงครั้งแรกให้ระบุชื่อเต็มของสถาบัน และให้มีชื่อย่อในวงเล็บตรง ส่วนในการอ้างอิงครั้งต่อไป ให้ระบุชื่อย่อของสถาบัน ดังตัวอย่าง

การอ้างอิงครั้งแรก (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม [ส.ป.ก.], 2542)
การอ้างอิงครั้งต่อไป (ส.ป.ก., 2542)

การอ้างอิงครั้งแรก (Food and Agriculture Organization [FAO], 1997) การ
อ้างอิงครั้งต่อไป (FAO, 1997)

1.6 การอ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่งให้ใช้คำว่า นิรนาม สำหรับเอกสารภาษาไทย และคำว่า Anonymous สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศแทนชื่อผู้แต่ง เช่น (นิรนาม, 2541) (Anonymous, 1999)

1.7 การอ้างอิงสองทอด ในกรณีที่ไม่สามารถสืบค้นจากเอกสารต้นฉบับ ต้องสืบค้นจากเอกสารที่ผู้อื่นได้อ้างอิงไว้ (Secondary Source) เขียนโดยการอ้างอิงโดยระบุชื่อผู้แต่งต้นฉบับ (Original) ที่ผู้อื่นนำมาอ้างอิงต่อในกรณีหนังสือของ ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล (2543) ให้ระบุชื่อผู้แต่งและปีที่พิมพ์ ตามด้วย “อ้างใน” สำหรับเอกสารภาษาไทยหรือคำว่า “cited in” สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ แล้วระบุชื่อผู้ที่นำผลงานนั้นมาอ้างอิง เช่น (McCracken, 1996 อ้างใน ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล, 2543) หรือ (สุภาพ ฉัตรภรณ์, 2542 อ้างถึงใน จรูวรรณ พฤกษติกุล, 2549) (Campbell and Stanley, 1969 cited in Gay, 1992)

1.8 การอ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ในตำแหน่งที่ต้องระบุปีที่พิมพ์ ให้ระบุ ม.ป.ป. สำหรับเอกสารภาษาไทย เช่น (สถาบันอินทรีจันทร์สถิตย์เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาด้าน พืชศาสตร์, ม.ป.ป.) และ n.d. สำหรับ เอกสารภาษาต่างประเทศ เช่น (Miller, n.d.)

2. รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

2.1 หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ ชื่อเรื่อง./ ครั้งที่พิมพ์ (ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./
///////// สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่างเช่น

สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา. (2546). **กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฑาทอง.

ภิญโญ สาร. (2521). **หลักบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

Cogan, J. J. (1986). **Global Education: An Interview with John J. Cogan**. Teaching and Learning Elementary Social Studies. Boston: Allyn and Bacon, Inc.

2.2 บทความจากวารสาร

ชื่อผู้เขียนบทความ./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อบทความ./ ชื่อวารสาร./ ปีที่ (ฉบับที่)./
//////// เลขหน้าที่ปรากฏ.

ตัวอย่างเช่น

สายสนม ประดิษฐ์ดวง. (2541). ข้าวกล้องและรำข้าว-อาหารป้องกันโรค. **วารสารอุตสาหกรรมเกษตร**, 9(2), 38-41.

ณรงค์ ศรีสุวรรณ สุรพล เจริญพงศ์ และพิชัย วิชัยดิษฐ์. (2539). คุณสมบัติของชุดดินที่จัดตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดิน. **เอกสารวิชาการกองสำรวจและจำแนกดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์**, 2(12), 12-18.

Nguyen, H. V., Dommel, H. W., & Marti, J. R. (1997). Direct phase-domain modeling of frequency-dependent overhead transmission lines. **IEEE Transaction on Power Delivery**, 12(3), 1335-1342.

2.3 รายงานการวิจัย/วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อวิทยานิพนธ์./ วิทยานิพนธ์/
//////// ชื่อปริญญา/ ชื่อสถาบัน.

ตัวอย่างเช่น

จิรพร สร้อยสุวรรณ. (2547). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาชายในสถาบันราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุศึกษา ภาควิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นพวรรณ ธีรพันธ์เจริญ. (2546). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

2.4 เอกสารประกอบการสัมมนา/การประชุมทางวิชาการ

ชื่อผู้เขียนบทความ./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อบทความ./ ใน/ ชื่อการประชุม./
//////// เลขหน้าที่ปรากฏ./ สถานที่พิมพ์./ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่างเช่น

สุขน ตั้งทวีพัฒนา และ บุญล้อม ชีวะอิสระกุล. (2533). การใช้เมล็ดทานตะวันเป็นแหล่งโปรตีนและพลังงานในอาหารสัตว์ปีก. ใน **รายงานการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งที่ 28 (สาขาสัตวศาสตร์และประมง)**, หน้า 47-59. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Henderson, S. (1978). An evaluation of the filter feeding fishes, silver and bighead carp, for water quality improvement. In **Symposium on the Culture of Exotic Fishes**, pp. 121-136. Alabama: Auburn University.

2.5 ข้อมูลที่สืบค้นได้จากอินเทอร์เน็ต

ชื่อผู้แต่ง./ (ปีพิมพ์)./ ชื่อเอกสาร./ สืบค้นเมื่อ/วัน/เดือน/ปี./ จาก/
//////// แหล่งที่เข้าถึงได้

ตัวอย่างเช่น

ประสพ รัตนกร. (2548). **ใจเขาใจเรา**. สืบค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2548, จาก
<http://www.bnn.go.th/files/library/c-a03.htm>

Boyles, S. (2001). **World diabetes day has people pondering their risk**. Retrieved November 16, 2001, from <http://my.webmd.com/content/article/1667.51328>

2.6 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลของผู้ให้สัมภาษณ์./ (ปี./วัน/เดือนที่สัมภาษณ์)./
//////// ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์ (ถ้ามี), ชื่อหน่วยงานหรือที่อยู่ผู้ให้สัมภาษณ์.
สัมภาษณ์.

ตัวอย่างเช่น

สมควร ดีประเสริฐ. (2543, 12 เมษายน). ราษฎร. หมู่บ้านโนนม่วง ต.ศิลา อ.เมือง จ.ขอนแก่น.
สัมภาษณ์.

Chindaprasert, P. (1999, August 20). President. Khon Kaen University. **Interview**.

การส่งต้นฉบับ

สามารถส่งต้นฉบับผลงานออนไลน์ได้ที่ <https://ms.udru.ac.th/msjournals/> และ
สามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
อาคาร 3 เลขที่ 64 ถนนทหาร ตำบลหมากแข้ง
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
โทรศัพท์: 042-211040 ต่อ 1160 โทรสาร: 042-211069

งานวิจัยและบริการวิชาการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

อาคาร 3 เล่งที่ 64 ถนนทหาร ตำบลหมากแข้ง

อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

โทร : 042-211040 ต่อ 1160 โทรสาร : 042-211069

E-mail : msudru.journal@udru.ac.th

Website : <http://ms.udru.ac.th/msjournals>

